

Bryssel, 27. marraskuuta 2023
(OR. en)

15808/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0053(COD)

TRANS 524
CODEC 2222

SELVITYS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Neuvosto
Ed. asiak. nro:	15402/23
Kom:n asiak. nro:	6795/1/23 REV1 + ADD1 REV1
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ajokorteista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2561 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY ja komission asetuksen (EU) N:o 383/2012 kumoamisesta – Yleisnäkemys

I. JOHDANTO

1. Komissio toimitti 1. maaliskuuta 2023 neuvostolle ehdotuksen ajokorttidirektiivin täydelliseksi uudistamiseksi, joka on tämän direktiivin neljäs uudistus.
2. Ehdotus, joka hyväksyttiin osana komission REFIT-aloitteita ja liikenneturvallisuuspakettia, koskee yli 250:tä miljoonaa kuljettajaa EU:ssa ja Euroopan talousalueella. Sen tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta ja helpottaa kansalaisten vapaata liikkuvuutta EU:ssa. Tärkeimmät uudet elementit ovat seuraavat:
 - mobiiliajokortin (eli digitaalisen ajokortin) käyttöönotto,

- askel kohti jäsenvaltioissa sovellettavien lääketieteellisten seulontamenettelyjen yhdenmukaistamista,
- avustetun ajoharjoittelun järjestelmä vähintään 17-vuotiaille ajokortin haltijoille,
- koeaika uusille kuljettajille,
- kohdennetut tekniset mukautukset, joilla vähennetään edelleen jäsenvaltiosta toiseen muuttavien kansalaisten ajokorttien saamisen esteitä, sekä kolmannen maan tieliikennelainsäädännön keskitetty arviointi jäsenvaltiossa tapahtuvaa ajokorttien vaihtamista varten, ja
- ajokortin saamiseksi suoritettavia kokeita koskevien vaatimusten ja kuljettajan fyysistä ja henkistä suorituskyyä koskevien vaatimusten kohdennettu päivittäminen.

II. KÄSITTELY MUISSA TOIMIELIMISSÄ

3. Euroopan parlamentti on nimennyt liikenne- ja matkailuvaliokunnan (TRAN) tästä ehdotuksesta vastaavaksi valiokunnaksi ja Karima DELLIn (Vihreät/EFA, FR) esittelijäksi. Valiokunnan on määrä äänestää hänen laatimastaan mietinnöstä 7. joulukuuta 2023.
4. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 14. kesäkuuta 2023. Alueiden komitea päätti olla antamatta lausuntoa. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa 25. huhtikuuta 2023.

III. III KÄSITTELY NEUVOSTOSSA JA SEN VALMISTELUELIMISSÄ

5. Komissio esitteli liikenneturvallisuuspaketin kattavasti maaliikennetyöryhmän kokouksessa 2. maaliskuuta 2023. Vaikutustenarviointi esiteltiin ja sitä tarkasteltiin 8. maaliskuuta 2023. Työryhmässä aloitettiin 8. maaliskuuta 2023 artiklakohtainen tarkastelu, jonka perusteella laadittiin useita yhteenvetoja kysymyksistä ja vastauksista. Puheenjohtajavaltio Ruotsi laati ensimmäisen kompromissiehdotuksen, joka koskee ajokorttien myöntämisen hallinnollisia seikkoja (8–13 artikla ja liite I) sekä avustettua ajoharjoittelua, koeaikaa ja kokeita koskevia vaatimuksia; puheenjohtajavaltio jatkoi kompromissin työstämistä työryhmän 21. kesäkuuta 2023 pidettyyn kokoukseen asti.

6. Neuvosto kävi periaatekeskustelun 1. kesäkuuta 2023. Ministerit suhtautuivat myönteisesti ehdotukseen, jonka he katsoivat sopivan pyrkimykseen edistää liikenneturvallisuutta koskevia toimintasuunnitelmia. Erityisesti katsottiin tarpeelliseksi keskittyä nuoriin kuljettajiin käyttäytymisen, tietojen ja taitojen osalta. Yhdennettyjä järjestelmiä, joissa yhdistyvät avustettu ajoharjoittelu ja koeaika, arvioitiin periaatteen tasolla myönteisesti. Yksityiskohdissa näkemykset vaihtelivat kuitenkin huomattavasti, ja suurimmat erot koskivat ehdotuksen elementtejä, jotka liittyvät ikääntyneiden fyysisen terveyden ja mielenterveyden seurantaa ja seurantaan. Pyrkimystä ottaa käyttöön digitaalinen ajokortti ja tehdä siitä ajan mittaan oletusarvoinen ”tuote” pidettiin yleisesti ottaen tervetulleena. Ministerit käsitelivät tässä yhteydessä EU:n digitaalisen identiteetin lompakkoa, digitaalisen ajokortin sisältöä, ajokortin tarkistamista ilman verkkoyhteyttä, käyttäjäystävällisyyttä, tietoturva ja määräaika, johon mennessä direktiivi olisi saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä.
7. Puheenjohtajavaltio Espanja jatkoi asian käsittelyä ja sisällytti kaikki muut ehdotuksen osat 10. heinäkuuta ja 13. marraskuuta 2023 välisenä aikana kompromissista käytyyn keskusteluun.
8. Työryhmän viimeisimmässä kokouksessa (13. marraskuuta 2023) valtuuskunnat olivat tyytyväisiä saavutettuun edistymiseen, ja suuri enemmistö katsoi, että joulukuussa on mahdollista laatia yleisnäkemykset. Vielä käsiteltävänä olevat tarkasteluvaraukset koskivat pääasiassa komission valtuuttamista antamaan delegoituja säädöksiä liitteiden II, III, IV ja VI (10 artiklan 8 kohta) ja terveydentilaa koskevien seikkojen (liite III) muuttamiseksi. Valtuuskunnat toistivat joitakin aiempia huolenaiheitaan, jotka liittyvät ehdotuksen eri osiin, esimerkiksi tiettyjen ajoneuvotyyppien enimmäispainoon tai luokkien välisiin vastaavuuksiin (6 artikla ja 9 artikla, liite V), ajokorttien normaaliin voimassaoloaikaan (10 artikla), terveydentilan tarkistamiseen (10 a artikla) tai avustetun ajoharjoittelun järjestelmään (14 artikla).
9. Kokouksen jälkeen kompromissitekstiin tehtiin lisämuutoksia, ja pysyvien edustajien komitea antoi tekstille hyväksynnän 22. marraskuuta 2023 neuvoston istunnon valmistelemiseksi. Jäsenvaltioiden laaja enemmistö kannatti tekstiä. Jotkut valtuuskunnat viittasivat ratkaisemattomiin huolenaiheisiin, jotka liittyvät tiettyihin ehdotuksen osiin, esimerkiksi avustetun ajoharjoittelun järjestelmää koskeviin vaatimuksiin (14 artikla). Komission edustaja kannatti puheenjohtajavaltion tekemää työtä ja totesi pitävänsä suotavana, että avustetun ajoharjoittelun järjestelmä säilytetään pakollisena vaihtoehtona myös raskaiden ajoneuvojen osalta.

10. Komission ehdotukseen tehdyt tärkeimmät muutokset voidaan tiivistää seuraavasti:

- ikääntyneiden ajokorttien voimassaoloajan vapaaehtoinen lyhentäminen (10 artiklan 2 kohta),
- selkeämpi kuvaus kuljettajan fyysisen ja henkisen suorituskyvyn seulonnasta ennen ajokorttien myöntämistä ja uusimista jäsenvaltioissa kehitettyjen erilaisten järjestelmien pohjalta (10 a artikla),
- mobiiliajokorttien teknisten osien yhdenmukaistaminen eIDAS2-asetuksen tulevan hyväksymisen¹ kanssa ja parempi yhteys täytäntöönpanosäädösten hyväksymisen ja jäsenvaltioiden täytäntöönpanovelvoitteiden välillä (3 ja 5 artikla, liitteessä I oleva C osa),
- B-luokan matkailuautojen enimmäispainon mukauttaminen nykyisiin matkailuperävaunuja koskeviin enimmäispainoihin (6 artiklan 1 kohta),
- yksityiskohtaisemmat ohjeet komission suorittamaa kolmansien maiden liikenneturvallisuuskehyksen arviointia varten (12 artikla),
- täsmennetään avustajaa koskevia vaatimuksia avustetun ajoharjoittelun järjestelmässä; järjestelmä olisi pakollinen vain B-luokan ajokortissa (14 artikla),
- koeajan edellytysten uudelleenmuotoilu ottaen huomioon jäsenvaltioiden toimivalta ja vakiintuneet käytännöt (15 artikla),
- kansalaisen mahdollisuus suorittaa tietyin edellytyksin teoriakoe siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän on, jos se on eri kuin asuinjäsenvaltio, mutta ilman tällaista mahdollisuutta käytännön kokeessa (17 artikla).

¹ Neuvottelujen pohjalta tehtyjen tarkistusten teksti on asiakirjassa ST 15149/23.

IV LOPUKSI

11. Näin ollen neuvostoa (liikenne, televiestintä ja energia) pyydetään vahvistamaan yleisnäkemys tämän kertomuksen liitteessä olevasta kompromissitekstistä 4. joulukuuta 2023 pidettävässä istunnossaan.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
ajokorteista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2561 ja Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta sekä Euroopan
parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY ja komission asetuksen (EU) N:o 383/2012
kumoamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 91 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

[HUOM.: johdanto-osan kappaleita mukautetaan myöhemmin.]

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteiset säännöt, jotka koskevat seuraavia:
 - a) ajokorttimallit, ajokortteihin sovellettavat standardit ja ajokorttiluokat;
 - b) ajokorttien myöntäminen, voimassaolo, uusiminen ja vastavuoroinen tunnustaminen;
 - c) tietyt ajokorttien vaihtamiseen, korvaamiseen, rajoittamiseen tai poistamiseen taikka niiden määräaikaiseen tai pysyvään peruuttamiseen liittyvät näkökohdat;
 - d) tietyt uusiin kuljettajiin sovellettavat näkökohdat.
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta pyörillä tai kiskoilla liikkuviin, vähintään kaksiakselisiin moottorikäyttöisiin ajoneuvoihin, joiden pääasiallinen tarkoitus perustuu niiden vetovoimaan ja jotka on tarkoitettu erityisesti vetämään, työntämään, kuljettamaan tai käyttämään tiettyjä työkaluja, koneita tai perävaunuja, joita käytetään maa- tai metsätaloustöissä ja joita vain toissijaisesti käytetään matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen tiellä taikka matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen käytettyjen ajoneuvojen vetämiseen tiellä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'ajokortilla' asiakirjaa, jolla todistetaan oikeus kuljettaa moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ja jossa mainitaan, millä edellytyksillä ajokortin haltija saa kuljettaa ajoneuvoja. Se voi olla fyysisessä tai digitaalisessa muodossa tai molemmissa muodoissa;

- 2) 'fyysisellä ajokortilla' fyysisessä muodossa olevaa ajokorttia, joka on myönnetty 4 artiklan mukaisesti;
- 3) 'mobiiliajokortilla' digitaalisessa muodossa olevaa ajokorttia, joka on myönnetty 5 artiklan mukaisesti;
- 4) 'moottorikäyttöisellä ajoneuvolla' kaikkia tiellä omalla käyttövoimalla liikkuvia ajoneuvoja, lukuun ottamatta kiskoilla kulkevia ajoneuvoja;
- 5) 'kaksipyöräisellä ajoneuvolla' Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 168/2013¹ 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ajoneuvoa;
- 6) 'kolmipyöräisellä ajoneuvolla' asetuksen (EU) N:o 168/2013 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ajoneuvoa;
- 7) 'kevyellä nelipyörällä' asetuksen (EU) N:o 168/2013 4 artiklan 2 kohdan f alakohdassa tarkoitettua ajoneuvoa;
- 8) 'moottoripyörällä' asetuksen (EU) N:o 168/2013 4 artiklan 2 kohdan c ja d alakohdassa tarkoitettua kaksipyöräistä ajoneuvoa, jossa joko on sivuvaunu tai ei ole sivuvaunua;
- 9) 'moottorikäyttöisellä kolmipyörällä' asetukseen (EU) N:o 168/2013 4 artiklan 2 kohdan e alakohdassa kohdassa tarkoitettua ajoneuvoa, jossa on kolme symmetrisesti sijoitettua pyörää;
- 10) 'moottoriajoneuvolla' kaikkia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, joita käytetään tavanomaisesti matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen tiellä taikka matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen käytettävien ajoneuvojen vetämiseen tiellä; tähän käsitteeseen sisältyvät johdinautot eli sellaiset sähköjohtimeen kytketyt ajoneuvot, jotka eivät kulje kiskoilla;
- 11) 'raskaalla nelipyörällä' asetuksen (EU) N:o 168/2013 4 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettua ajoneuvoa;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 168/2013, annettu 15 päivänä tammikuuta 2013, kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (EUVL L 60, 2.3.2013, s. 52).

- 12) 'ajokiellolla' täytäntöönpanokelpoista päätöstä, jonka seurauksena on moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettajan ajokortin tai ajo-oikeuden pois ottaminen, peruuttaminen lopullisesti tai määräaikaaisesti tai rajoittaminen. Toimenpide voi olla joko ensisijainen, toissijainen tai oheisseuraamus taikka turvallisuustoimenpide;
- 13) 'matkailuautolla' asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa ja liitteen I 5.1 kohdassa tarkoitettua erikoiskäyttöön tarkoitettua M-luokan ajoneuvoa, jossa on vähintään seuraavilla varusteilla varustetut majoitustilat:
- istuimia ja pöytä,
 - makuupaikkoja, jotka voidaan myös muuntaa istuimista,
 - keittovälineet sekä
 - säilytystiloja.
- Näiden varusteiden on oltava kiinnitetty tukevasti majoitustilaan; pöytä voidaan kuitenkin suunnitella helposti poistettavaksi;
- 14) 'ambulanssilla' asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa ja liitteen I 5.3 kohdassa tarkoitettua M-luokan ajoneuvoa, joka on tarkoitettu sairaiden tai loukkaantuneiden henkilöiden kuljetukseen ja jossa on erityisvarusteita tätä tarkoitusta varten.

3 artikla

Ajokortteja koskevat unionin standardieritelmät ja vastavuoroinen tunnustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansalliset ajokortit myönnetään tämän direktiivin säännösten mukaisesti ja että ne ovat unionin standardieritelmien ja seuraavissa artikloissa säädettyjen kriteerien mukaisia:
 - a) 4 artikla fyysisten ajokorttien osalta;
 - b) 5 artikla mobiiliajokorttien osalta.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että samalle henkilölle myönnetyt fyysiset ja mobiiliajokortit vastaavat täysin toisiaan niiden oikeuksien ja edellytysten osalta, joiden mukaisesti kyseinen henkilö saa kuljettaa ajoneuvoa, sekä voimassaoloajan osalta.

3. Jäsenvaltiot eivät saa edellyttää, että myönnettäessä, korvattaessa, uusittaessa tai vaihdettaessa fyysistä tai mobiiliajokorttia hakijalla on toisessa muodossa oleva ajokortti. Tämä ei vaikuta olemassa olevien ajokorttien käsittelyyn 11 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisen vaihtamisen tai korvaamisen yhteydessä.
4. Jäsenvaltioiden on viiden vuoden kuluttua 5 artiklan 7 kohdan mukaisesta täytäntöönpanosäädösten hyväksymisestä varmistettava, että ajokortit myönnetään lähtökohtaisesti ainoastaan mobiiliajokortteina. Kyseiseen päivämäärään asti jäsenvaltiot voivat päättää, myöntävätkö ne mobiiliajokortteja.
5. Poiketen siitä, mitä 4 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on hakijan pyynnöstä tarjottava mahdollisuus saada fyysinen ajokortti mobiiliajokortin sijasta tai yhdessä sen kanssa.
6. Jäsenvaltioiden myöntämät ajokortit on tunnustettava vastavuoroisesti. Jäljempänä olevan 5 artiklan mukaisesti myönnettyt mobiiliajokortit on kuitenkin tunnustettava vastavuoroisesti 4 kohdassa määrätyn päivämäärän jälkeen.

[...]

4 artikla

Fyysiset ajokortit

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä fyysiset ajokortit liitteessä I olevassa A1 osassa vahvistettuja unionin standardieritelmiä noudattaen.
2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet ajokorttien väärentämismahdollisuuksien estämiseksi myös ennen 19 päivää tammikuuta 2013 myönnettyjen ajokorttien osalta. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle.

Fyysinen ajokortti on suojattava väärentämiseltä liitteessä I olevassa A2 osassa vahvistettujen unionin standardieritelmien avulla. Jäsenvaltiot voivat käyttää myös muita turvatekijöitä.

3. Kun voimassa olevan fyysisen ajokortin, jolla ei ole hallinnollista voimassaoloaikaa, haltija muuttaa vakinaisesti asumaan toiseen jäsenvaltioon kuin siihen, joka on myöntänyt ajokortin, se jäsenvaltio, johon ajokortin haltija muuttaa vakinaisesti asumaan, voi kahden vuoden kuluttua siitä, kun ajokortin haltija on muuttanut vakinaisesti asumaan sen alueelle, soveltaa ajokorttiin 10 artiklan 5 kohdan mukaisia hallinnollisia voimassaoloaikoja uusimalla ajokortin.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viimeistään 19 päivänä tammikuuta 2033 kaikki myönnettävät tai käytössä olevat fyysiset ajokortit täyttävät kaikki tämän direktiivin vaatimukset.
5. Jäsenvaltiot voivat päättää sisällyttää fyysiseen ajokorttiin tallennusvälineen (mikrosirun). Jos jäsenvaltio päättää sisällyttää fyysiseen ajokorttiin mikrosirun ja jos sen ajokortteihin liittyvässä kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, se voi päättää tallentaa mikrosirulle myös muita kuin liitteessä I olevassa D osassa mainittuja tietoja.

Jos jäsenvaltiot säätävät fyysiseen ajokorttiin sisällytettävästä mikrosirusta, niiden on sovellettava liitteessä I olevassa B osassa vahvistettuja teknisiä vaatimuksia. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön myös muita turvaominaisuuksia.

Jos jäsenvaltioiden fyysisiin ajokortteihin päätetään sisällyttää mikrosiru tai jos mikrosirua koskevaan päätökseen tehdään muutoksia, jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä. Jäsenvaltioiden, jotka ovat jo ottaneet käyttöön mikrosirun fyysisissä ajokorteissaan, on ilmoitettava tästä komissiolle kolmen kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulopäivästä.
6. Jäsenvaltiot voivat päättää kaiverruttaa myöntämiinsä fyysisiin ajokortteihin QR-koodin mikrosirua varten varattuun tilaan joko mikrosirun sijasta tai sen lisäksi. QR-koodin avulla on voitava todentaa fyysiseen ajokorttiin merkittyjen tietojen aitous.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että todentaja ei säilytä henkilötietoja, joita tarvitaan fyysiseen ajokorttiin merkittyjen tietojen aitouden todentamiseen, ellei säilyttämiseen ole annettu lupaa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä, ja että ajokortin myöntäneelle viranomaiselle ei ilmoiteta todentamisprosessista.

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yksityiskohtaiset säännökset yhteentoimivuuteen liittyvistä ominaisuuksista ja turvatoimenpiteistä, joita fyysisiin ajokortteihin kaiverrettujen QR-koodien on noudatettava. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on ottaa QR-koodi käyttöön niiden ajokorteissa, tai tällaiseen toimenpiteeseen tehdyistä muutoksista kolmen kuukauden kuluessa sen hyväksymisestä.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 21 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tarvittaessa liitteessä I olevaa A, B ja D osaa teknisen, operatiivisen tai tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

5 artikla

Mobiiliajokortit

1. Jäsenvaltioiden on annettava mobiiliajokortit liitteessä I olevassa C osassa vahvistettuja unionin standardieritelmiä noudattaen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että mobiiliajokorttien sähköinen haku on maksutta sellaisten henkilöiden käytettävissä, joilla on niiden myöntämä mobiiliajokortti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ajokortin myöntämisen maksullisuutta koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista.

Mobiiliajokortit on myönnettävä sähköisinä attribuuttitodistuksina eurooppalaisiin digitaalisen identiteetin lompakoihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014¹ mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että mobiiliajokortit eivät sisällä muita kuin liitteessä I olevassa D osassa tarkoitettuja tietoja ja että muita kuin haltijan ajo-oikeuksien tarkastamiseen tarvittavia henkilötietoja ei käsitellä.
4. [...] Jäsenvaltioiden on varmistettava, että todentaja ei säilytä henkilötietoja, joita tarvitaan mobiiliajokortin haltijan ajo-oikeuksien tarkastamiseen, ellei säilyttämiseen ole annettu lupaa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä.
5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle luettelo mobiiliajokorttien myöntäjistä, ja niiden on pidettävä luettelo ajan tasalla. Komissio asettaa nämä luettelot suojatusti julkisesti saataville sähköisesti allekirjoitetussa tai leimatussa muodossa, joka soveltuu automaattiseen käsittelyyn.
6. Siirretään komissiolle valta antaa 21 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tarvittaessa liitteessä I olevaa C osaa teknisen, operatiivisen tai tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi.
7. Komissio hyväksyy viimeistään [voimaantulopäivä + 18 kuukautta] täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan mobiiliajokorttien ulkoasua, yhteentoimivuutta, tietojen ja merkintöjen päivittämistä koskevia standardeja, turvallisuutta sekä henkilötietojen käsittelyä ja suojaa koskevia organisatorisia järjestelyjä, testausta ja mobiiliajokorttien vaihtamista koskevia teknisiä ja turvallisuusstandardeja koskevat yksityiskohtaiset säännökset, mukaan lukien aitouden todentamiseen liittyvät ominaisuudet ja rajapinta kansallisiin järjestelmiin. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

Ajokorttiluokat

1. Ajokortti oikeuttaa kuljettamaan seuraaviin luokkiin kuuluvia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja:

- a) mopot

AM-luokka:

- kaksi- tai kolmipyöräiset ajoneuvot, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 km/h (lukuun ottamatta ajoneuvoja, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 25 km/h);
- kevyet nelipyörät;

- b) moottoripyörät ja moottorikäyttöiset kolmipyörät:

- i) A1-luokka:

- moottoripyörät, joiden sylinteritilavuus on enintään 125 cm³, enimmäisteho 11 kW ja teho/painosuhte enintään 0,1 kW/kg;
- moottorikäyttöiset kolmipyörät, joiden enimmäisteho on 15 kW;

- ii) A2-luokka:

moottoripyörät, joiden teho on enintään 35 kW, joiden teho/painosuhte on enintään 0,2 kW/kg ja joita ei ole muunnettu ajoneuvosta, jonka teho ylittää 70 kW;

- iii) A-luokka:

- moottoripyörät
- moottorikäyttöiset kolmipyörät, joiden teho ylittää 15 kW;

Edellä olevassa a ja b alakohdassa tarkoitettuihin luokkiin kuuluviin moottoriajoneuvoihin voidaan liittää perävaunu, jonka suurin sallittu massa on enintään puolet vetoauton kuormittamattomasta massasta. Jäsenvaltiot voivat soveltaa lisäedellytyksiä myöntämiinsä ajokortteihin liikenneturvallisuusnäkökohtien perusteella.

c) moottoriajoneuvot:

i) B1-luokka:

- raskaat nelipyörät.

B1-luokka on valinnainen; jäsenvaltioissa, joissa tätä ajokorttiluokkaa ei oteta käyttöön, on edellytettävä B-luokan ajokorttia tällaisten ajoneuvojen kuljettamiseksi. Nämä jäsenvaltiot voivat kieltäytyä vaihtamasta B1-luokan ajokorttia.

Jäsenvaltiot voivat myös päättää ottaa tämän luokan käyttöön omalla alueellaan ainoastaan 9 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen osalta kyseisessä kohdassa säädettyin edellytyksin ja niillä lisäedellytyksillä, että kuljettaja on tämän luokan ajokortin myöntämishetkellä alle 21-vuotias, tämän luokan ajokortin voimassaolo päättyy kuljettajan täyttäessä 21 vuotta ja tämän luokan ajokortti ei ole uusittavissa. Jos jäsenvaltio päättää tehdä niin, sen on merkittävä tämä tieto ajokorttiin käyttämällä unionin koodia 60.03.

ii) B-luokka:

- moottoriajoneuvot, joiden suurin sallittu massa on enintään 3 500 kg ja jotka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enintään kahdeksan matkustajaa;
- tähän luokkaan kuuluviin moottoriajoneuvoihin voidaan liittää asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitettu O1-luokan perävaunu.

Tähän luokkaan kuuluviin moottoriajoneuvoihin voidaan liittää asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitettu O2-luokan perävaunu tai tähän luokkaan kuuluva moottoriajoneuvo voi olla matkailuauto, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 3 500 kg, edellyttäen, että ajoneuvoyhdistelmän tai matkailuauton suurin sallittu massa on enintään 4 250 kg, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista. Jos tällaisen ajoneuvoyhdistelmän tai matkailuauton massa ylittää 3 500 kg, jäsenvaltioiden on liitteen V säännösten mukaisesti edellytettävä, että **sitä** kuljetetaan ainoastaan sen jälkeen kun:

- asianomainen koulutus on saatettu päätökseen tai
- on läpäisty ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe.

Jäsenvaltiot voivat myös edellyttää sekä koulutuksen suorittamista että ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen läpäisemistä.

Samoin edellytyksin tähän luokkaan kuuluva moottoriajoneuvo voi olla ambulanssi, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 3 500 kg, mutta enintään 4 250 kg, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista.

Jäsenvaltioiden on merkittävä oikeus kuljettaa tällaista ajoneuvoyhdistelmää, matkailuautoa tai ambulanssia ajokorttiin käyttämällä vastaavaa liitteessä I olevassa E osassa täsmennettyä unionin koodia.

iii) BE-luokka:

- ajoneuvoyhdistelmät, jotka koostuvat B-luokkaan kuuluvasta vetovaunusta ja asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitetusta O2-luokan perävaunusta, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista;

iv) C1-luokka:

- muut kuin D1- tai D-luokan moottoriajoneuvot, joiden suurin sallittu massa on enemmän kuin 3 500 kg mutta enintään 7 500 kg ja jotka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enintään kahdeksaa matkustajaa.
- Tähän luokkaan kuuluviin moottoriajoneuvoihin voidaan liittää asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitettu O1-luokan perävaunu;

v) C1E-luokka:

- ajoneuvoyhdistelmät, jotka koostuvat C1-luokkaan kuuluvasta vetovaunusta ja perävaunusta tai puoliperävaunusta, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 750 kg, jos näin muodostuvan ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on enintään 12 000 kg, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista;
- ajoneuvoyhdistelmät, jotka koostuvat vetovaunusta, joka kuuluu B-luokkaan, ja perävaunusta tai puoliperävaunusta, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 3 500 kg, jos näin muodostuvan ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on enintään 12 000 kg, sanotun kuitenkin rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista;

- vi) C-luokka:
- muut kuin D1- tai D-luokkaan kuuluvat moottoriajoneuvot, joiden suurin sallittu massa on enemmän kuin 3 500 kg ja jotka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enintään kahdeksan matkustajaa.
 - Tähän luokkaan kuuluviin moottoriajoneuvoihin voidaan liittää asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitettu O1-luokan perävaunu;
- vii) CE-luokka:
- ajoneuvoyhdistelmät, jotka koostuvat vetovaunusta, joka kuuluu C-luokkaan, ja perävaunusta tai puoliperävaunusta, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 750 kg, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista;
- viii) D1-luokka:
- moottoriajoneuvot, jotka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enemmän kuin kahdeksan ja enintään 16 matkustajaa ja joiden pituus on enintään 8 metriä.
 - Tähän luokkaan kuuluviin moottoriajoneuvoihin voidaan liittää asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitettu O1-luokan perävaunu;
- ix) D1E-luokka:
- ajoneuvoyhdistelmät, jotka koostuvat vetovaunusta, joka kuuluu D1-luokkaan, ja perävaunusta, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 750 kg, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista;
- x) D-luokka:
- moottoriajoneuvot, jotka on suunniteltu ja valmistettu kuljettamaan kuljettajan lisäksi enemmän kuin kahdeksan matkustajaa. Moottoriajoneuvoihin, joita voidaan kuljettaa D-luokan ajokortilla, voidaan liittää asetuksen (EU) 2018/858 4 artiklassa tarkoitettu O1-luokan perävaunu;
- xi) DE-luokka:
- ajoneuvoyhdistelmät, jotka koostuvat vetovaunusta, joka kuuluu D-luokkaan, ja perävaunusta, jonka suurin sallittu massa on enemmän kuin 750 kg, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien säännösten soveltamista.

2. Jäsenvaltiot voivat komission, joka arvioi ehdotetun toimenpiteen vaikutusta liikenneturvallisuuteen, etukäteisluvalla jättää tämän artiklan soveltamisalan ulkopuolelle tietyntyyppiset moottorikäyttöiset ajoneuvot, mukaan lukien vammaisten erityisajoneuvot.
- Jäsenvaltiot voivat jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle ajoneuvotyyppit, joita käytetään asevoimissa tai väestönsuojelussa tai niiden valvonnan alaisuudessa. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle.

7 artikla

Alaikärajat

1. Ajokortin myöntämistä koskeva alaikärajavaatimus on
- a) 16 vuotta AM-, A1- ja B1-luokkien osalta;
 - b) 18 vuotta A2-, B-, BE-, C1- ja C1E-luokkien osalta;
 - c) A-luokassa
 - i) 20 vuotta moottoripyörien osalta. Tämän luokan moottoripyörien kuljettamiseen vaaditaan kuitenkin vähintään kahden vuoden kokemus moottoripyörien kuljettamisesta A2-luokan ajokortilla. Kahden vuoden kokemusta ei kuitenkaan tarvitse edellyttää, jos ajokokelas on vähintään 24-vuotias;
 - ii) 21 vuotta moottorikäyttöisten kolmipyörien, joiden teho ylittää 15 kW, osalta;
 - d) 21 vuotta C-, CE-, D1- ja D1E-luokkien osalta;
 - e) 24 vuotta D- ja DE-luokkien osalta.
2. Jäsenvaltiot voivat nostaa tai laskea ajokortin myöntämisen alaikäraja:
- a) AM-luokassa ikäraja voidaan laskea enintään 14 vuoteen tai nostaa enintään 18 vuoteen;

- b) B1-luokassa ikäraja voidaan nostaa enintään 18 vuoteen;
 - c) A1-luokassa ikäraja voidaan nostaa enintään 18 vuoteen, jos molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:
 - i) A1-luokan alaikärajan ja A2-luokan alaikärajan välinen erotus on kaksi vuotta;
 - ii) vaatimuksena on vähintään kahden vuoden kokemus A2-luokan moottoripyörien kuljettamisesta ennen kuin A-luokan moottoripyörien ajolupa voidaan myöntää, kuten 1 kohdan c alakohdan i alakohdassa säädetään;
 - d) B- ja BE-luokassa ikäraja voidaan laskea enintään 17 vuoteen.
3. Jäsenvaltiot voivat laskea ikäraja C-luokassa 18 vuoteen ja D-luokassa 21 vuoteen:
- a) palo- ja pelastustoimissa sekä yleisen järjestyksen ylläpidossa käytettävien ajoneuvojen ja
 - b) korjaus- tai huoltotarkoituksessa tietestejä suorittavien ajoneuvojen osalta.
4. Edellä olevien 2 ja 3 kohdan mukaisesti myönnetty ajokortit ovat siihen asti, kunnes ajokortin haltija on saavuttanut 1 kohdassa säädetyn alaikärajan, voimassa ainoastaan ajokortin myöntäneen jäsenvaltion alueella.
- Jäsenvaltiot voivat tunnustaa alueellaan ajokortit, jotka on myönnetty nuoremmille henkilöille kuin 1 kohdassa säädetty alaikärajat edellyttävät.
5. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdan d ja e alakohdassa säädetään, jos hakijalla on direktiivin (EU) 2022/2561 6 artiklassa tarkoitettu ammattipätevyystodistus, ajokortin myöntämistä koskevat alaikärajavaatimukset ovat seuraavat:
- a) C- ja CE-luokissa direktiivin (EU) 2022/2561 5 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohdassa säädetty alaikärajat;

- b) D1- ja D1E-luokissa direktiivin (EU) 2022/2561 5 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan toisessa alakohdassa säädettyt alaikärajat;
- c) D- ja DE-luokissa direktiivin (EU) 2022/2561 5 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan ensimmäisessä alakohdassa, 5 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 5 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädettyt alaikärajat;

Jos jäsenvaltio sallii direktiivin (EU) 2022/2561 5 artiklan 3 kohdan a alakohdan i alakohdan toisen alakohdan tai 5 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii alakohdan toisen alakohdan mukaisesti ajamisen alueellaan tätä nuoremmille, ajokortti on siihen asti, kunnes ajokortin haltija on saavuttanut tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun asiaankuuluvan alaikärajan ja hänellä on ammattipätevyystodistus, voimassa ainoastaan ajokortin myöntäneen jäsenvaltion alueella.

8 artikla

Edellytykset ja rajoitukset

1. Jäsenvaltioiden on merkittävä ajokorttiin, joka on myönnetty henkilölle, johon sovelletaan yhtä tai useampaa edellytystä, millä edellytyksillä hän saa kuljettaa ajoneuvoa. Tätä varten jäsenvaltioiden on käytettävä vastaavia liitteessä I olevassa E osassa säädettyjä unionin koodeja. Ne voivat käyttää myös kansallisia koodeja sellaisten edellytysten osalta, jotka eivät sisälly liitteessä I olevaan E osaan.

Jos ajaminen on fyysisen toimintarajoitteen vuoksi sallittu ainoastaan tiettyntyyppisillä ajoneuvoilla tai ajoneuvoilla, jotka on mukautettu tällaisen toimintarajoitteen huomioon ottamiseksi, 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe on suoritettava tällaisella ajoneuvolla.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 21 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tarvittaessa liitteessä I olevaa E osaa teknisen, operatiivisen tai tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

Ajokorttien vaiheittainen myöntäminen ja ajokorttiluokkien väliset vastaavuudet

1. BE-, C1-, C1E-, C-, CE-, D1-, D1E-, D- ja DE-luokan ajokortteja myönnetään vain kuljettajille, joilla on jo oikeus kuljettaa B-luokan ajoneuvoja.
2. Ajokorttien kelpoisuus määritellään seuraavasti:
 - a) C1E-, CE-, D1E- tai DE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös BE-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä;
 - b) CE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös DE-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä, jos niiden haltijoilla on oikeus kuljettaa D-luokkaan kuuluvia ajoneuvoja;
 - c) C1E- tai CE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös D1E-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä, jos niiden haltijoilla on oikeus kuljettaa D1-luokkaan kuuluvia ajoneuvoja;
 - c a) CE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös C ja C1-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä ja DE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös D- ja D1-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä;
 - d) CE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös C1E-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä ja DE-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös D1E-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä;
 - d 1) C1E-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös C1-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä ja D1E-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan myös D1-luokkaan kuuluvia ajoneuvoyhdistelmiä;
 - e) mihin tahansa luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat kuljettamaan AM-luokkaan kuuluvia ajoneuvoja. Jäsenvaltio voi kuitenkin sen omalla alueella myönnettyjen ajokorttien osalta rajoittaa vastaavuudet AM-luokan osalta A1-, A2- ja A-luokkiin, jos kyseisessä jäsenvaltiossa AM-luokkaan kuuluvan ajokortin saamisen edellytyksenä on käytännön koe;
 - f) A2-luokkaan myönnetyt ajokortit oikeuttavat myös A1-luokkaan;

- g) A-luokkaan myönnettyt ajokortit oikeuttavat myös A1- ja A2 luokkaan, B-luokkaan myönnettyt ajokortit oikeuttavat myös B1-luokkaan, C-luokkaan myönnettyt ajokortit oikeuttavat myös C1-luokkaan ja D-luokkaan myönnettyt ajokortit oikeuttavat myös D1-luokkaan;
- h) kaksi vuotta sen jälkeen, kun B-luokan ajokortti on myönnetty ensimmäistä kertaa, se oikeuttaa kuljettamaan neuvoston direktiivin 96/53/EY¹ 2 artiklassa tarkoitettuja vaihtoehtoisella polttoaineella toimivia ajoneuvoja, joiden suurin sallittu massa on yli 3 500 kg mutta enintään 4 250 kg ilman perävaunua.

3. Jäsenvaltiot voivat omalla alueellaan hyväksyä seuraavat vastaavuudet:

- a) moottorikäyttöisiä kolmipyöriä saa kuljettaa B-luokan ajokortilla, moottorikäyttöisten kolmipyörien, joiden teho on yli 15 kW, osalta edellyttäen, että B-luokan ajokortin haltija on vähintään 21-vuotias;
- b) A1-luokan moottoripyöriä saa kuljettaa B-luokan ajokortilla.

Jäsenvaltioiden, jotka ovat myöntäneet ensimmäisessä alakohdassa säädetyt vastaavuudet, on tunnustettava ne vastavuoroisesti.

Jäsenvaltioiden ei tule merkitä ajokorttiin, että sen haltija on oikeutettu kuljettamaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja ajoneuvoja, muutoin kuin liitteessä I olevassa E osassa täsmennettyjen asiaa koskevien unionin koodien avulla.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viipymättä niiden alueella myönnettyistä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista vastaavuuksista, mukaan lukien kansalliset koodit, joita on voitu käyttää ennen tämän direktiivin voimaantuloa. Komissio asettaa nämä tiedot jäsenvaltioiden saataville tämän kohdan soveltamisen helpottamiseksi.

¹ Neuvoston direktiivi 96/53/EY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1996, tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista (EYVL L 235, 17.9.1996, s. 59).

4. Jäsenvaltiot voivat sallia seuraaviin luokkiin kuuluvien ajoneuvojen kuljettamisen alueellaan:

- a) D1-luokan ajoneuvot, joiden suurin sallittu massa on 3 500 kg, lukuun ottamatta vammaisten matkustajien kuljettamiseen tarkoitettuja erityislaitteita, kun kuljettaja on yli 21-vuotias ja hänellä on ollut B-luokan ajokortti vähintään kaksi vuotta sen jälkeen, kun tällainen ajokortti on myönnetty ensimmäistä kertaa, ja sillä edellytyksellä, että ajoneuvoa käyttää muu kuin kaupallinen yhteisö sosiaalisiin tarkoituksiin ja että kuljettaja kuljettaa ajoneuvoa korvauksetta;
- b) ajoneuvot, joiden suurin sallittu massa on yli 3 500 kg, kun kuljettaja on yli 21-vuotias ja hänellä on ollut B-luokan ajokortti vähintään kaksi vuotta sen jälkeen, kun tällainen ajokortti on myönnetty ensimmäistä kertaa, ja sillä edellytyksellä, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - i) kyseiset ajoneuvot on tarkoitettu käytettäväksi paikallaan ainoastaan koulutus- tai vapaa-ajan viettotarkoituksiin;
 - ii) niitä käyttävät muut kuin kaupalliset yhteisöt sosiaalisiin tarkoituksiin;
 - iii) ajoneuvot on muutettu niin, että niitä ei voida käyttää useamman kuin yhdeksän henkilön eikä muiden kuin niiden käytön kannalta ehdottoman välttämättömien tavaroiden kuljettamiseen;
- c) B-luokan ajoneuvot, joiden suurin sallittu massa on enintään 2 500 kg ja suurin nopeus teknisesti enintään 45 km/h, kun kuljettajalla on B1-luokan ajokortti, joka on myönnetty 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdan toisessa alakohdassa säädetyin edellytyksin.

Jäsenvaltioiden ei tule merkitä ajokorttiin, että sen haltija on oikeutettu kuljettamaan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja ajoneuvoja, muutoin kuin kansallisten koodien avulla.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän kohdan mukaisesti annetuista luvista.

Ajokorttien myöntäminen, voimassaoloaika ja uusiminen

1. Ajokortti myönnetään ainoastaan hakijoille, jotka täyttävät seuraavat edellytykset:

- a) hakija on suorittanut hyväksytysti ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen ja teoriakokeen sekä täyttää ajoneuvon kuljettamiseen vaadittavaa fyysistä ja henkistä suorituskyyä koskevat vähimmäisvaatimukset liitteiden II ja III säännösten mukaisesti;
- b) hakija on suorittanut hyväksytysti pelkän teoriakokeen, kun on kyse AM-luokan ajokortista; jäsenvaltiot voivat tämän luokan osalta vaatia ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen suorittamista hyväksytysti ja soveltaa 10 a artiklan säännöksiä;

Tähän luokkaan kuuluvien kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten osalta jäsenvaltiot voivat vaatia ajotaitoa ja ajotapaa koskevaa erillistä koetta. AM-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen erottelun ajokorttiin voidaan merkitä kansallinen koodi;

- c) kun on kyse A2-luokan ajokortista ja hakijalla on vähintään kahden vuoden kokemus A1-luokkaan kuuluvan moottoripyörän kuljettamisesta tai A-luokan ajokortista ja hakijalla on vähintään kahden vuoden kokemus A2-luokkaan kuuluvan moottoripyörän kuljettamisesta, hakija on joko
 - i) suorittanut hyväksytysti pelkän ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen tai
 - ii) saattanut päätöksen liitteen VI mukaisen koulutuksen;
- d) hakija on saattanut päätöksen koulutuksen tai suorittanut hyväksytysti ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen taikka saattanut päätöksen koulutuksen ja suorittanut hyväksytysti ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen liitteen V mukaisesti B-luokan ajokortin osalta 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdan kolmannessa ja viidennessä alakohdassa määritellyn ajoneuvoyhdistelmän, matkailuauton tai ambulanssin kuljettamiseksi.
- e) hakijan vakinainen asuinpaikka on ajokortin myöntävän jäsenvaltion alueella tai hän voi näyttää toteen, että hakemuksen jättämisen ajankohtana hän on opiskellut siellä vähintään edeltävät kuusi kuukautta.

2. Jäsenvaltioiden myöntämien ajokorttien hallinnollinen voimassaoloaika on seuraava:

- a) 15 vuotta AM-, A1-, A2-, A-, B-, B1- ja BE-luokkien osalta. Jäsenvaltiot voivat lyhentää tämän voimassaoloajan 10 vuoteen, jos ajokorttia voidaan niiden kansallisen lainsäädännön mukaan käyttää myös henkilöllisyystodistuksena;
- b) viisi vuotta C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokkien osalta.

Ajokortin uusimisesta voi seurata uusi hallinnollinen voimassaoloaika muulle ajokorttiluokalle tai muille ajokorttiluokille, johon tai joihin kuuluvia ajoneuvoja ajokortin haltijalla on oikeus kuljettaa, mikäli tällöin täytetään tässä direktiivissä säädetyt edellytykset.

Edellä olevan 4 artiklan 5 kohdan mukainen mikrosiru tai 4 artiklan 6 kohdan mukainen QR-koodi ei ole ajokortin voimassaolon edellytys. Mikrosirun tai QR-koodin katoamisella, lukukelvottomuudella tai muulla vahingoittumisella ei ole vaikutusta ajokortin voimassaoloon.

Jäsenvaltiot voivat minkä tahansa luokan osalta rajoittaa uusille kuljettajille myönnettävien ajokorttien hallinnollista voimassaoloaikaa, jotta näihin kuljettajiin voidaan soveltaa heidän liikenneturvallisuuttaan parantavia erityisiä toimenpiteitä.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa hallinnollista voimassaoloaikaa 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdan toisen alakohdan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa kaikkien luokkien yksittäisten ajokorttien hallinnollista voimassaoloaikaa, jos katsotaan tarpeelliseksi toteuttaa useammin terveystarkastuksia tai muita erityistoimenpiteitä, muun muassa liikennerikkomuksiin syyllistyneitä koskevia rajoituksia.

Jäsenvaltiot voivat lyhentää alueellaan oleskelevien vähintään 65 vuotta täyttäneiden haltijoiden ajokorttien ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa määriteltyjä hallinnollisia voimassaoloaikoja soveltaakseen useammin terveystarkastuksia, lääketieteellisiä itsearviointeja tai muita erityistoimenpiteitä, kuten kertauskursseja. Tätä lyhennettyä hallinnollista voimassaoloaikaa on sovellettava ainoastaan ajokorttia uusittaessa.

Jäsenvaltiot voivat lyhentää tässä kohdassa säädettyä ajokorttien hallinnollista voimassaoloaikaa sellaisten henkilöiden osalta, joille on myönnetty tilapäinen oleskelulupa tai jotka saavat jäsenvaltion alueella tilapäistä suojelua tai kansallisen lainsäädännön mukaista asianmukaista suojelua. [...]

3. Ajokortti voidaan uusida sen hallinnollisen voimassaoloajan päättyessä edellyttäen, että kumpikin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) liitteessä III esitetyt ajoneuvon kuljettamiseen vaadittavaa fyysistä ja henkistä suorituskyykyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttyvät edelleen;
 - b) hakemusta jätettäessä hakijan vakinainen asuinpaikka on ajokortin myöntävän jäsenvaltion alueella tai hän voi todistaa opiskelleensa siellä vähintään edeltävien kuuden kuukauden ajan.
4. [...]
5. Jäsenvaltiot saavat soveltaa ajokorttien myöntämiseen kansallisia säännöksiä, jotka koskevat muita kuin tässä direktiivissä tarkoitettuja edellytyksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisten rikoslakien ja yleistä järjestystä koskevien säännösten soveltamista. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle.
6. [...]
7. Henkilöllä voi olla vain yksi ajokortti. Henkilö voi näyttää mobiiliajokortin eri mobiililaitteilla. [...]

Jäsenvaltion on kieltäydyttävä myöntämästä ajokorttia, jos se toteaa, että hakijalla on jo toisen jäsenvaltion myöntämä ajokortti.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet edeltävän alakohdan soveltamiseksi. Ajokortin myöntämisen, korvaamisen, uusimisen tai vaihtamisen osalta edellytetään asian varmistamista muilta jäsenvaltioilta, jos on perusteltua syytä epäillä, että hakija on ennestään jonkin toisen ajokortin haltija. Tätä varten jäsenvaltioiden on käytettävä 19 artiklassa tarkoitettua EU:n ajokorttiverkostoa.

Ajokortin myöntävän jäsenvaltion on varmistettava huolellisesti, että kyseessä oleva henkilö täyttää tämän artiklan 1 kohdassa esitetyt vaatimukset, ja sovellettava ajokortin tai ajo-oikeuden lopullista peruuttamista tai poisottamista koskevia kansallisia säännöksiä, jos todetaan, että ajokortti on myönnetty, vaikka vaatimuksia ei ole täytetty, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan 6 kohdan soveltamista.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 21 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tarvittaessa liitteitä II, III, V ja VI teknisen, operatiivisen tai tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

10 a artikla

Fyysistä ja henkistä suorituskyyä koskevien vähimmäisvaatimusten täytyminen

1. Ennen kuin heille myönnetään ajokortti ensimmäistä kertaa, kaikkien ajokorttien hakijoiden on käytävä fyysistä ja henkistä suorituskyyä koskevat vähimmäisvaatimukset kattavassa terveystarkastuksessa, jossa tutkitaan kaikki liitteessä III mainitut terveydentilaa koskevat seikat. Tätä sovelletaan AM-luokan ajokorttien myöntämiseen vain, jos jäsenvaltiot niin edellyttävät 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti. C-, CE-, C1-, C1E-, D-, D1-, DE- tai D1E-luokan ajokorttia haettaessa vaaditaan terveystarkastus riippumatta siitä, onko terveystarkastus suoritettu muuta ajokorttiluokkaa varten.
2. Ennen ajokortin uusimista ajokortin haltijoiden on käytävä terveystarkastuksessa, jossa tutkitaan kaikki liitteessä III mainitut terveydentilaa koskevat seikat. Tätä sovelletaan AM-luokan ajokorttien uusimiseen vain, jos jäsenvaltiot niin edellyttävät 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.
3. Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, ja ellei liitteessä III toisin säädetä, AM-, A-, A1-, A2-, B-, B1- ja B-luokkien osalta jäsenvaltiot voivat terveystarkastuksen sijaan
 - a) vaatia hakijaa tai ajokortin haltijaa täyttämään ajokortin myöntämisen tai uusimisen yhteydessä itsearviointilomakkeen, joka kattaa kaikki liitteessä III mainitut terveydentilaa koskevat seikat: tai

b) luoda kansallisen mekanismin sen varmistamiseksi, että merkittäviin muutoksiin fyysisessä ja henkisessä suorituskävyssä reagoidaan, jotta liitteessä III esitetyt fyysistä ja henkistä suorituskävyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttyvät sen jälkeen, kun ajokortti on myönnetty hakijalle terveystarkastuksen tai itsearviointin jälkeen.

Jäsenvaltio voi soveltaa yhtä tai molempia näistä vaihtoehtoista toimenpiteistä.

4. Jäsenvaltiot voivat säätää seuraamuksia itsearviointilomakkeen täyttämistä koskevan vaatimuksen noudattamatta jättämisestä tai väärän tai epätäydellisen tiedon tietoisesta antamisesta itsearvioinnissa.
5. Jäsenvaltiot voivat organisoida 3 kohdan b alakohdan mukaisen vaihtoehtoisen toimenpiteen siten, että ajokävyä voidaan valvoa uusimiskausien aikana.
6. Jos 3 kohdassa esitettyjen vaihtoehtoisten toimenpiteiden soveltamisen yhteydessä saadun tiedon perusteella tulee ilmeiseksi, että hakijalla tai ajokortin haltijalla on todennäköisesti yksi tai useampi liitteessä III mainituista sairauksista, jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakija tai ajokortin haltija käy terveystarkastuksessa ennen ajokortin saamista tai uusimista.

10 b artikla

Voimassaoloajan pidentäminen kriisitilanteessa

1. Kriisitilanteessa jäsenvaltiot voivat pidentää enintään kuudella kuukaudella ajokorttien hallinnollista voimassaoloaika, joka muutoin päättyisi. Pidennys voidaan uusia, jos kriisi jatkuu.
2. Tällainen pidennys on perusteltava asianmukaisesti, ja siitä on ilmoitettava välittömästi komissiolle. Komissio julkaisee välittömästi nämä tiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Jäsenvaltioiden on tunnustettava sellaisten ajokorttien voimassaolo, joiden hallinnollista voimassaoloaika on pidennetty tämän artiklan nojalla.

3. Jos kriisi vaikuttaa useisiin jäsenvaltioihin, komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla pidennetään kaikkien tai tiettyjen ajokorttiluokkien hallinnollista voimassaoloaika, joka muutoin päättyisi. Tämä pidennys ei saa ylittää kuutta kuukautta, ja se voidaan uusida, jos kriisi jatkuu. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
4. Jos vaikeudet, jotka ovat tehneet ajokorttien uusimisesta 3 kohdassa tarkoitetun kriisin seurauksena käytännössä mahdotonta, eivät vaikuta eivätkä todennäköisesti tule vaikuttamaan jäsenvaltioon tai jos jäsenvaltio on toteuttanut kriisin vaikutuksen lieventämiseksi asianmukaisia kansallisia toimenpiteitä, kyseinen jäsenvaltio voi päättää olla soveltamatta 3 kohdassa tarkoitetulla täytäntöönpanosäädöksellä käyttöön otettua pidennystä ilmoitettuaan tästä ensin komissiolle. Komissio ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille ja julkaisee ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
5. Tätä artiklaa sovellettaessa kriisillä tarkoitetaan unionissa tai sen ulkopuolella sattuvaa poikkeuksellista odottamatonta ja äkillistä luonnon tai ihmisen aiheuttamaa tapahtumaa, joka on luonteeltaan ja laajuudeltaan epätavallinen ja jolla on merkittäviä suoria tai välillisiä vaikutuksia tieliikenteen alaan ja joka myös estää tai merkittävästi rajoittaa ajokorttien haltijoiden tai asianomaisten kansallisten viranomaisten mahdollisuuksia suorittaa ajokorttien uusimiseen tarvittavia menettelyjä.

11 artikla

Jäsenvaltioiden myöntämien ajokorttien vaihtaminen ja korvaaminen

1. Jos jäsenvaltion myöntämän voimassa olevan ajokortin haltija on muuttanut vakinaisesti asumaan toiseen jäsenvaltioon, hän voi pyytää, että hänen ajokorttinsa vaihdetaan sitä vastaavaan ajokorttiin. Vaihdon suorittavan jäsenvaltion on todennettava, minkä luokan osalta sille esitetty ajokortti on yhä voimassa.

2. Jollei rikoslain ja yleistä järjestystä koskevien säädösten alueellisen soveltamisen periaatteen huomioon ottamisesta muuta johdu, se jäsenvaltio, jossa toisen jäsenvaltion myöntäneen ajokortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka, saa soveltaa ajokortin haltijaan kansallisia ajo-oikeuden rajoittamista tai poistamista taikka sen määräaikaista tai pysyvää peruuttamista koskevia kansallisia säännöksiä ja tarvittaessa vaihtaa ajokortin tätä tarkoitusta varten.
3. Vaihdon suorittavan jäsenvaltion on palautettava aikaisempi fyysinen ajokortti ajokortin myöntäneen jäsenvaltion viranomaisille sekä perusteltava tämä menettely.

Mobiiliajokortin vaihdon suorittavan jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta ajokortin myöntäneen jäsenvaltion viranomaisille ja täsmennettävä vaihdon syyt. Kyseisen jäsenvaltion on varmistettava, että aikaisempaa mobiiliajokorttia ei voi enää näyttää haltijan tätä tarkoitusta varten käyttämällä mobiililaitteella. Jäsenvaltioiden on käytettävä 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua EU:n ajokorttiverkoston viestintätarkoituksiin.
4. Uuden fyysisen ajokortin saa vahingoittuneen, hävinneen tai varastetun tilalle ja uuden fyysisen tai mobiiliajokortin saa väärinkäytöksen kohteeksi joutuneen ajokortin tilalle ainoastaan sen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta, jossa kortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka. Näiden viranomaisten on myönnettävä uusi kortti hallussaan olevien tietojen perusteella tai hankittuaan tarvittaessa tiedot alkuperäisen ajokortin myöntäneen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta. Jos ajokortin on korvannut eri jäsenvaltio kuin sen myöntänyt jäsenvaltio ja korvattu ajokortti on edelleen haltijan hallussa tai hän voi esittää sen, sovelletaan 3 kohdassa esitettyjä menettelyjä.

12 artikla

Kolmansien maiden myöntämien ajokorttien vaihtaminen

1. Jos jäsenvaltiossa on säädetty kolmannen maan sen alueelle vakinaisesti asumaan muuttaneelle ajokortin haltijalle myöntämän ajokortin vaihtamisesta, kyseisen jäsenvaltion on vaihdettava ajokortti tämän artiklan säännösten mukaisesti.

2. Jos jäsenvaltio vaihtaa kolmannen maan, josta ei ole tehty 7 kohdassa tarkoitettua täytäntöönpanopäätöstä, myöntämän ajokortin, vaihto on merkittävä kyseisen jäsenvaltion myöntämään ajokorttiin käyttämällä asianomaista liitteessä I olevassa E osassa täsmennettyä koodia, ja sama koskee myöhempää uusimista tai korvaamista. Jos kyseisen ajokortin haltija siirtyy asumaan vakinaisesti toiseen jäsenvaltioon, kyseisen jäsenvaltion ei tarvitse soveltaa 3 artiklan 6 kohdassa vahvistettua vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta.

Jäsenvaltioiden on sovellettava tällaiseen vaihtoon kansallisen lainsäädäntönsä säännöksiä tässä kohdassa säädetyin edellytyksin.

3. Jos ajokortti on myönnetty sellaiseen luokkaan ja sen on myöntänyt sellainen kolmas maa, joka on 7 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanopäätöksen kohteena, tällainen vaihto merkitään kyseisen jäsenvaltion myöntämään ajokorttiin liitteessä I olevassa E osassa täsmennetyllä koodilla. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on vaihdettava ajokortti asiaankuuluvassa täytäntöönpanopäätöksessä vahvistettujen edellytysten mukaisesti.
4. Jos jonkin jäsenvaltion myöntämä ajokortti on vaihdettu kolmannen maan myöntämään ajokorttiin, jäsenvaltiot eivät saa vaatia minkään muiden kuin 10 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä eivätkä merkitä mitään muita tietoja kyseisen ajokortin vaihtamiseksi myöntämäänsä ajokorttiin alkuperäisen ajokortin luokkien osalta.

Jos hakija pyytää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa sellaisen ajokortin vaihtoa, joka on voimassa myös niiden luokkien osalta, joiden osalta hän on saanut ajo-oikeuden kolmannessa maassa, sovelletaan seuraavia sääntöjä:

- a) jos ajokortti on myönnetty sellaisen luokan osalta ja sen on myöntänyt sellainen kolmas maa, joka on 7 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanopäätöksen kohteena, sovelletaan 3 kohtaa;
- b) jos tällaista täytäntöönpanopäätöstä ei ole, sovelletaan 2 kohtaa.

5. Edellä 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu vaihtaminen suoritetaan ainoastaan, jos kolmannen maan myöntämä ajokortti luovutetaan vaihdon suorittavan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.
6. Komissio voi todeta, että kolmannella maalla on käytössä tieliikennettä koskevat puitteet, joilla kaikilta tai joiltakin osin taataan unionin tasoinen liikenneturvallisuustaso, mikä mahdollistaa kyseisen kolmannen maan myöntämien ajokorttien vaihtamisen 3 kohdan mukaisesti tarvittaessa sen jälkeen, kun tietyt ennalta määritellyt edellytykset ovat täyttyneet.

Jos komissio yksilöi tällaisen kolmannen maan, se voi arvioida kolmannen maan tieliikennelainsäädäntöä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa. Komissio antaa jäsenvaltioille vähintään kuusi kuukautta aikaa antaa lausuntonsa yksilöidyssä kolmannessa maassa voimassa olevasta tieliikennelainsäädännöstä. Komissio suorittaa arvioinnin heti, kun se on saanut lausunnon kaikilta jäsenvaltioilta tai kun määräaika lausuntojen lähettämiseksi on kulunut umpeen, sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Kun komissio arvioi kolmannessa maassa voimassa olevaa tieliikennelainsäädäntöä, se ottaa huomioon ainakin seuraavat seikat:

- a) voimassa olevat ajokorttivaatimukset, kuten ajokorttiluokat, alaikäraja koskevat vaatimukset, koulutukselle ja ajokokeille asetetut vaatimukset ja edellytykset sekä ajokortin myöntämistä koskevat lääketieteelliset vaatimukset;
- b) myöntääkö kolmas maa mobiiliajokortteja, ja jos myöntää, järjestelmän käyttöön sovellettavat tekniset ja rakenteelliset yksityiskohdat;
- c) missä määrin liikkeellä on väärennetyjä ajokortteja ja mitä toimenpiteitä toteutetaan ajokorttien väärentämisen ja ajokortteihin liittyvän lahjonnan estämiseksi;
- d) kolmannen maan myöntämien ajokorttien hallinnollinen voimassaoloaika;
- e) kolmannen maan liikenneolosuhteet ja se, ovatko ne verrattavissa unionin tieverkon liikenneolosuhteisiin;

- f) kolmannen maan liikenneturvallisuustaso;
- g) kolmannen maan käytäntö EU:n ajokorttien vaihtamisen suhteen.

7. Komissio voi 6 kohdassa tarkoitetun arvioinnin suoritettuaan päättää täytäntöönpanopäätöksillä, että kolmannella maalla on käytössä tieliikennelainsäädäntö, jolla kaikilta tai joiltakin osin taataan unionia vastaava liikenneturvallisuuden taso kyseisen kolmannen maan myöntämien ajokorttien vaihtamiseksi 3 kohdan mukaisesti.

Täytäntöönpanopäätöksen on sisällettävä vähintään

- a) 6 artiklassa tarkoitetut luokat, joihin kuuluvat ajokortit voidaan vaihtaa 3 kohdan mukaisesti;
- b) sellaiset kolmannen maan ajokorttien myöntämispäivämäärät, joista alkaen vaihto voidaan tehdä 3 kohdan mukaisesti;
- c) yleiset edellytykset, joita on noudatettava vaihdettavan virallisen asiakirjan aitouden todentamiseksi;
- d) yleiset edellytykset, jotka hakijan on täytettävä osoittaakseen, että liitteessä III vahvistetut lääketieteelliset vaatimukset täyttyvät ennen vaihtoa.

Jos hakijan ajokortti ei mahdollista tämän kohdan toisen alakohdan a tai b alakohdan noudattamista, jäsenvaltiot voivat päättää vaihtaa ajokortin 2 kohdan mukaisesti. Jos hakija ei pysty noudattamaan tämän kohdan toisen alakohdan c tai d alakohtaa, jäsenvaltioiden on kieltäydyttävä vaihtamasta ajokorttia. Täytäntöönpanopäätökseen mahdollisesti sisältyvissä lisäedellytyksissä on säädettävä joko jäsenvaltion kansallisten säännösten soveltamisesta 2 kohdan mukaisesti tai ajokortin vaihtamisesta kieltäytymisestä, jos hakija ei täytä tällaisia edellytyksiä.

Täytäntöönpanopäätökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanopäätöksessä on säädettävä komission yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa vähintään joka neljäs vuosi toteuttamasta kyseisen kolmannen maan liikenneturvallisuustilanteen ja muiden 6 kohdassa mainittujen seikkojen säännöllisestä uudelleentarkastelusta. Uudelleentarkastelun päätelmistä riippuen komissio pitää 7 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanopäätöksen voimassa, muuttaa sitä tai keskeyttää sen voimassaolon sikäli kuin se on tarpeen tai kumoaa sen.
9. Komissio julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja verkkosivustollaan luettelon kolmansista maista, joista on tehty täytäntöönpanopäätös 7 kohdan mukaisesti, ja julkaisee vastaavasti myös mahdolliset 8 kohdan mukaisesti tehdyt asiaankuuluvat muutokset.
10. Komissio perustaa osaamisverkoston, jonka avulla kootaan, käsitellään ja levitetään tietoa parhaista käytännöistä ulkomaisten ammattikuljettajien integroimiseksi sisämarkkinoille. Verkosto muodostetaan asiaankuuluvista jäsenvaltioiden viranomaisista, osaamiskeskuksista, yliopistoista ja tutkijoista, työmarkkinaosapuolista ja muista asiaankuuluvista tieliikennealan toimijoista.

13 artikla

Ajo-oikeuden tai ajokortin rajoittamisen, poistamisen tai lopullisen tai määräaikaisen peruuttamisen vaikutukset¹

1. Jäsenvaltion on kieltäydyttävä myöntämästä ajokorttia hakijalle, jonka ajokortti on rajoitettu, poistettu tai peruutettu lopullisesti tai määräajkaisesti toisessa jäsenvaltiossa.
2. Jäsenvaltion on kieltäydyttävä hyväksymästä toisen jäsenvaltion sellaiselle henkilölle myöntämää ajokorttia, jonka ajokorttia tai ajo-oikeutta on rajoitettu tai se on poistettu tai määräajkaisesti tai lopullisesti peruutettu ensin mainitun jäsenvaltion alueella.

¹ HUOM.: Tätä artiklaa tarkastellaan uudelleen ajokieltoja koskevan ehdotuksen käsittelyn edistyessä.

3. Ajokorttia tai ajo-oikeutta on pidettävä rajoitettuna, poistettuna tai määräajaisesti tai lopullisesti peruutettuna tätä artiklaa sovellettaessa niin kauan kuin asianomainen henkilö ei täytä kaikkia jäsenvaltion asettamia edellytyksiä, jotka hänen on täytettävä voidakseen saada takaisin ajo-oikeutensa tai ajokorttinsa tai hakea uutta ajokorttia.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden asettamat edellytykset sille, että ajokortin haltija voi saada takaisin ajo-oikeutensa tai ajokorttinsa tai hakea uutta ajokorttia, ovat oikeasuhteisia eivätkä syrji muiden jäsenvaltioiden myöntämien ajokorttien haltijoita, ja että ne eivät yksinään johda siihen, että ajokortin myöntämisestä tai toisen jäsenvaltion myöntämän ajokortin tunnustamisesta kieltäydytään määräämättömän ajan.

4. Jäsenvaltiot voivat kieltää henkilöltä määräämättömäksi ajaksi ajamisen alueellaan antamatta hänelle mahdollisuutta saada takaisin ajo-oikeutensa tai ajokorttinsa tai mahdollisuutta hakea uutta ajokorttia, jos tämä on perusteltua hänen käyttäytymisensä tai fyysisen tai henkisen terveydentilansa perusteella.

Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, muut jäsenvaltiot voivat määräämättömäksi ajaksi tässä kohdassa tarkoitetun ajokiellon määrännyttä jäsenvaltiota kuultuaan myöntää ajokortin tällaiselle henkilölle. Viimeksi mainittu jäsenvaltio voi kuitenkin kieltäytyä tunnustamasta toisen jäsenvaltion myöntämää ajokorttia alueellaan määräämättömän ajan.

14 artikla

Avustetun ajoharjoittelun järjestelmä

1. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on myönnettävä liitteessä I olevassa E osassa täsmennetyllä unionin koodilla 98.02 merkittyjä B-luokan ajokortteja 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti hakijoille, jotka ovat täyttäneet 17 vuotta.

- 1 a. Poiketen siitä, mitä 7 artiklan 1 kohdan b ja d alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat myöntää 17 vuotta täyttäneille hakijoille niiden alueella ajamista varten liitteessä I olevassa E osassa täsmennetyllä unionin koodilla 98.02 merkittyjä C1- tai C-luokkien ajokortteja 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos kuljettajalla on direktiivin (EU) 2022/2561 6 artiklan mukaisesti myönnetty ammattipätevyystodistus.

Jäsenvaltioiden, jotka myöntävät tällaisia todistuksia, on tunnustettava vastavuoroisesti ensimmäisen alakohdan mukaisesti myönnettyt todistukset.

2. Unionin koodilla 98.02 merkityn ajokortin haltijat, jotka eivät ole vielä täyttäneet 18:aa vuotta, saavat kuljettaa ajoneuvoa vain, jos mukana on auton etuistuimella henkilö, joka kykenee antamaan ohjausta ajon aikana. Mukana olevan henkilön on noudatettava alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena ajamista koskevia sääntöjä. Mukana olevan henkilön on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) hän on vähintään 24-vuotias;
- b) hänellä on kyseisen luokan ajokortti, joka on myönnetty yli viisi vuotta sitten;
- c) hän ei ole ollut viiden viime vuoden aikana ajokiellossa ajokortin myöntäneessä jäsenvaltiossa¹. [...]

3. Jäsenvaltiot voivat vaatia 2 kohdassa tarkoitettujen mukana olevien henkilöiden henkilöllisyyden todentamista tämän artiklan noudattamisen varmistamiseksi. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa mahdollisten mukana olevien henkilöiden lukumäärää.

Jäsenvaltiot voivat soveltaa alueellaan lisäedellytyksiä, jotka niiden myöntämän ajokortin haltijan mukana olevan henkilön on täytettävä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle. Komission on julkistettava nämä tiedot.

¹ HUOM.: Kun tiettyjen ajokieltojen koko unionin laajuista vaikutusta koskevasta direktiivistä on päästy sopimukseen, c alakohdan mukaiseen edellytykseen voidaan lisätä toisessa jäsenvaltiossa määrätty ajokielto.

4. Jäsenvaltiot voivat soveltaa lisäedellytyksiä unionin koodilla 98.02 merkityn ajokortin myöntämiseen hakijoille, jotka eivät ole vielä 18-vuotiaita. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle. Komission on julkistettava nämä tiedot.

Muutokset johdanto-osan 28 kappaleeseen:

”(28) Liikenneturvallisuuden parantamiseksi olisi otettava käyttöön unioninlaajuinen avustetun ajoharjoittelun järjestelmä, joka koskee tiettyjä ajokorttiluokkia. Tällaisen järjestelmän säännöissä olisi annettava hakijoille mahdollisuus saada asianomaisten luokkien ajokortti ennen vaaditun alaikärajan saavuttamista. Kyseisten ajokorttien käytön edellytyksenä olisi kuitenkin oltava kokeneen kuljettajan, esimerkiksi perheenjäsenen, mukanaolo ajossa. Tällaisissa tilanteissa jäsenvaltioiden olisi voitava liikenneturvallisuuteen liittyvistä syistä määritellä alueellaan tiukempia ehtoja ja sääntöjä, jotka koskevat niiden myöntämiä ajokortteja.”

Uusi johdanto-osan kappale:

”(29 a) Avustetun ajoharjoittelun järjestelmä ei rajoita jäsenvaltioiden nykyisiä vaihtoehtoja alentaa B-luokan vähimmäisikää ja soveltaa siihen liittyviä ehtoja kansallisesti.”

15 artikla

Koeaika

1. Edellä 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa vaaditun ajokokeen suorittamisen jälkeen myönnettyyn ajokorttiin on sovellettava koeaikaa. Jos ajokortin haltijalla on jo voimassa oleva ajokortti toiselle ajokorttiluokalle, koeaikaan saa kuulua vain se aika, joka on jäljellä nykyisen ajokortin koeajalta, ellei olemassa olevaa ajokorttia myönnetä ainoastaan AM-luokan ajokorttia varten.

Ajokortin myöntävän jäsenvaltion on määritettävä koeajan kesto, ja sen on oltava vähintään kaksi vuotta.

2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava tiukemmat säännöt tai seuraamukset tai molemmat alkoholin vaikutuksen alaisena ajamisesta uusille kuljettajille kuin kokeneille kuljettajille, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraamukset pannaan täytäntöön.

Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä uusien kuljettajien parissa huumausaineen vaikutuksen alaisena ajamisen vähentämiseksi.

Muutokset johdanto-osan 30 kappaleeseen:

”(30) Olisi varmistettava, että kuljettajat, jotka ovat saavat ajokortin ensimmäistä kertaa, eivät vaaranna liikenneturvallisuutta. Näille uusille kuljettajille olisi vahvistettava vähintään kahden vuoden koeaika, jonka aikana heihin olisi sovellettava tiukempia sääntöjä tai seuraamuksia alkoholin vaikutuksen alaisena ajamisesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa säännellä kuljettajien käyttäytymistä. Näihin tiukempiin sääntöihin voisi sisältyä uusille kuljettajille suunnattua erityistä koulutusta tai ne voisivat koostua tällaisesta koulutuksesta, jonka puitteissa kuljettajat saavat lisää opetusta riskitietoisuudesta, mikä voi vaikuttaa heidän käyttäytymiseensä. Lisäksi olisi otettava käyttöön erityisiä toimenpiteitä huumausaineen vaikutuksen alaisena ajamisen vähentämiseksi uusien kuljettajien parissa. Näihin toimenpiteisiin voisi kuulua tiukempia sääntöjä tai seuraamuksia, uusille kuljettajille suunnattua erityistä koulutusta riskitietoisuudesta, erityisesti kohdennettua noudattamisen valvontaa ja kampanjatoimia. Jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti soveltaa uusia kuljettajia koskevia lisäsääntöjä alueellaan liikenneturvallisuuden parantamiseksi.”

3. Jäsenvaltiot voivat liikenneturvallisuuden parantamiseksi vahvistaa lisäsääntöjä, joita niiden alueella sovelletaan uusiin kuljettajiin, ja niihin voi kuulua toisen koeajan soveltaminen toisen luokan osalta. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle.
- 3 a. Jos sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa kortin haltijalla on vakinainen asuinpaikka, päättää pidentää koeaikaa rikkomuksen vuoksi, sen on varmistettava, että uusi koeaika merkitään ajokorttiin.
4. Jäsenvaltioiden on merkittävä koeaikana myönnetty ajokortti liitteessä I olevassa E osassa täsmennetyllä unionin koodilla 98.01.

[...]

16 artikla

Kuljettajantutkinnon vastaanottajat

1. Kuljettajantutkinnon vastaanottajien on täytettävä liitteessä IV vahvistetut vähimmäisvaatimukset.

Niiden kuljettajantutkinnon vastaanottajien, jotka ovat aloittaneet toimintansa harjoittamisen ennen tammikuun 19 päivää 2013, on täytettävä ainoastaan laadunvarmistusjärjestelmiä ja säännöllisiä jatkokoulutustoimenpiteitä koskevat vaatimukset.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 21 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tarvittaessa liitettä IV teknisen, operatiivisen tai tieteellisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

17 artikla

Vakinainen asuinpaikka

1. Tässä direktiivissä 'vakinaisella asuinpaikalla' tarkoitetaan paikkaa, jossa henkilö asuu tavanomaisesti eli vähintään 185 päivää viimeisten 365 päivän aikana sellaisten henkilökohtaisten ja ammatillisten siteiden vuoksi tai, jos kyse on henkilöstä, jolla ei ole ammatillisia siteitä, sellaisten henkilökohtaisten siteiden vuoksi, jotka osoittavat läheistä yhteyttä tämän henkilön ja hänen asuinpaikkansa välillä.

Jos henkilön ammatilliset siteet ja henkilökohtaiset siteet ovat eri paikoissa ja henkilö tästä syystä asuu vuorotellen kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa olevissa eri paikoissa, hänen vakinaisena asuinpaikkanaan pidetään sitä paikkaa, jossa hänen henkilökohtaiset siteensä ovat, jos hän palaa sinne säännöllisesti. Viimeksi mainitun edellytyksen täyttymistä ei vaadita, jos henkilö asuu jäsenvaltiossa suorittaakseen siellä tietyn ajan kestävän tehtävän. Opiskelu yliopistossa tai koulussa ei merkitse vakinaisen asuinpaikan muutosta.

2. Sovellettaessa 10 artiklan 3 kohdan b alakohtaa ja 11 artiklan 4 kohtaa unionin tai sen jäsenvaltioiden ulkoasiainhallinnon kolmansiin maihin akkreditoidun henkilöstön tai heidän kotitalouteensa kuuluvien perheenjäsenten vakinaisen asuinpaikan katsotaan olevan niiden jäsenvaltioiden alueella, jotka ovat myöntäneet uusittavat tai korvattavat ajokortit.

Tässä artikkelissa 'unionin ulkoasiainhallinnolla' tarkoitetaan neuvoston pääsihteeristön ja komission asianomaisten yksiköiden virkamiehiä, jäsenvaltioiden lähettämää kansallisen ulkoasiainhallinnon henkilöstöä sekä kaikkia muita unionin toimielimille, elimille ja laitoksille ulkoisen edustuksen alalla työskenteleviä työntekijöitä tai toimeksisaajia, jotka ovat sopimuksista johtuvien tehtäviensä hoitamiseksi asuneet viimeisten 365 päivän aikana vähintään 181 päivää EU:n ulkopuolella.

3. Jos ajokortin haltija ei pysty osoittamaan, että hänellä on 1 kohdan mukainen vakinainen asuinpaikka tietyssä jäsenvaltiossa, ajokortin haltija voi poikkeustapauksissa saada ajokorttinsa uusituksi tai korvatuksi ajokortin alun perin myöntäneessä jäsenvaltiossa.
4. Poiketen siitä, mitä 10 artiklan 1 kohdan e alakohdassa säädetään, ja erityisesti B-luokan ajokortin myöntämiseksi ensimmäistä kertaa, hakijalle, jonka vakinainen asuinpaikka on jossakin muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka kansalainen hän on, voi suorittaa teoriakokeen viimeksi mainitussa, jos jäsenvaltiossa, jossa hän asuu vakinaisesti, ei ole mahdollisuutta suorittaa teoriakoetta jollakin sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jonka kansalainen hän on, eikä tulkin avustuksella. Sen jäsenvaltion, jossa hakijalla on vakinainen asuinpaikka, ajokorttiviranomaisten pyynnöstä sen jäsenvaltion, jonka kansalainen hakija on ja jossa hakija on suorittanut teoriakokeen, on ilmoitettava ensiksi mainitulle suoritetusta ja läpäistystä kokeesta käyttäen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua EU:n ajokorttiverkostoa. Vastaanottava jäsenvaltio ei saa vaatia hakijan teoriaosaamista koskevia lisäkokeita.

18 artikla

Vastaavuus muiden kuin unionin vakioajokorttimallin mukaisten ajokorttien kanssa

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava komission päätöksessä (EU) 2016/1945¹ vahvistettuja vastaavuuksia ennen 19 päivää tammikuuta 2013 saatujen ajo-oikeuksien ja tämän direktiivin 6 artiklassa säädettyjen luokkien välillä.
2. Ennen 19 päivää tammikuuta 2013 myönnettyä oikeutta ajamiseen ei voida mitätöidä tai millään tavalla muuttaa tämän direktiivin säännösten nojalla.

19 artikla

Keskinäinen avunanto

1. Jäsenvaltioiden on avustettava toisiaan tämän direktiivin täytäntöönpanossa. Niiden on vaihdettava tietoja ajokorteista, joita ne ovat myöntäneet, vaihtaneet, korvanneet, uusineet, rajoittaneet, poistaneet tai määräaikaaisesti tai lopullisesti peruuttaneet ja ajokielloista, joita ne ovat määränneet [tai joita ne aikovat määrätä]², sekä kuultava toisiaan, jos on perusteltua syytä epäillä, että ajokortin hakijaan sovelletaan ajokieltoa toisessa jäsenvaltiossa. Niiden on käytettävä tätä varten perustettua EU:n ajokorttiverkostoa.
2. Jäsenvaltiot voivat käyttää EU:n ajokorttiverkostoa myös vaihtaakseen tietoja seuraaviin tarkoituksiin:
 - a) mahdollistaakseen sen, että viranomaiset voivat todentaa ajokortin voimassaolon ja aitouden tienvarsitarkastuksissa, tutkinnassa tai osana toimenpiteitä väärentämisen estämiseksi;

¹ Komission päätös (EU) 2016/1945, annettu 14 päivänä lokakuuta 2016, ajokorttiluokkien vastaavuuksista (EUVL L 302, 9.11.2016, s. 62).

² HUOM.: Hakasulkeissa oleva teksti saatetaan lisätä myöhemmin ajokieltoja koskevan ehdotuksen käsittelyn edistymisestä riippuen.

- b) helpottaakseen tutkintaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/413¹ mukaisesti,
- c) rikosten ehkäisemiseen, havaitsemiseen ja tutkimiseen [PRÜM II -ASETUKSEN] 2 artiklassa vahvistetuissa tarkoituksissa;
- d) direktiivin (EU) 2022/2561 noudattamisen valvontaan ja ajokortin voimassaolon ja aitouden tarkistamiseen asetuksen (EY) N:o 561/2006 ja asetuksen (EU) N:o 165/2014 noudattamisen valvonnan yhteydessä;
- [e) [TIETTYJEN AJOKIELTOJEN KOKO UNIONIN LAAJUISTA VOIMASSAOLOA KOSKEVAN UUDEN DIREKTIIVIN] täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan]¹⁰.

3. Pääsy verkostoon on suojattava. Verkoston on mahdollistettava sekä synkroninen (reaaliaikainen) että asynkroninen tietojenvaihto sekä suojattujen viestien, ilmoitusten ja liitteiden lähettäminen ja vastaanottaminen.

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että verkoston kautta vaihdettavat tiedot ovat ajan tasalla.

Jäsenvaltiot voivat myöntää pääsyn verkostoon ainoastaan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa asioissa toimivaltaisille viranomaisille.

4. Jäsenvaltioiden on avustettava toisiaan myös mobiiliajokortin täytäntöönpanossa, erityisesti liitteessä I olevassa C osassa tarkoitettujen sovellusten ja aitouden todentamiseen liittyvien ominaisuuksien saumattoman yhteentoimivuuden varmistamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/413, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2015, liikenneturvallisuuteen liittyviä liikenne rikkomuksia koskevan rajat ylittävän tietojenvaihdon helpottamisesta (EUVL L 68, 13.3.2015, s. 9).

5. Jotta EU:n ajokorttiverkostoon liitettyjen kansallisten järjestelmien yhteentoimivuus ja tässä yhteydessä vaihdettujen henkilötietojen suoja voidaan varmistaa, komissio hyväksyy viimeistään 6 päivänä kesäkuuta 2026 täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan EU:n ajokorttiverkoston yksityiskohtaiset toiminnalliset, käyttöliittymää koskevat ja tekniset vaatimukset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
6. Jäsenvaltiot voivat tehdä yhteistyötä erityisesti jäsenvaltioiden myöntämiin ajokortteihin tehtävien merkintöjen avulla, kun ne valvovat ajo-oikeuden tai ajokortin osittaisen rajoittamisen, poistamisen tai määräaikaisen tai lopullisen peruuttamisen noudattamista erityisesti silloin, kun asianomaiset toimenpiteet rajoittuvat tiettyihin ajokorttiluokkiin tai tiettyjen jäsenvaltioiden alueisiin.

20 artikla

Uudelleentarkastelu

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle vuosittain myönnettyjen, uusittujen, korvattujen, peruutettujen ja vaihdettujen ajokorttien lukumäärä kunkin luokan osalta. Mobiiliajokortteja ja fyysisiä ajokortteja koskevat tiedot on toimitettava erikseen.

Komissio antaa viimeistään [voimaantulo + 5 vuotta] ja sen jälkeen joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta, mukaan lukien sen vaikutus liikenneturvallisuuteen.

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artikkelissa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle [*direktiivin voimaantulopäivä*] alkaen viiden vuoden ajaksi 4 artiklan 8 kohdassa, 5 artiklan 6 kohdassa, 8 artiklan 2 kohdassa, 10 artiklan 8 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 4 artiklan 8 kohdassa, 5 artiklan 6 kohdassa, 8 artiklan 2 kohdassa, 10 artiklan 8 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 4 artiklan 8 kohdan, 5 artiklan 6 kohdan, 8 artiklan 2 kohdan, 10 artiklan 8 kohdan ja 16 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

22 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa ajokorttikomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy täytäntöönpanosäädöstä, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa.

23 artikla

Direktiivin (EU) 2022/2561 muuttaminen

Lisätään direktiivin (EU) 2022/2561 5 artiklan 2 kohtaan c alakohta seuraavasti:

”c) 17 vuoden ikäisestä ajokorttiluokkaan C1 tai C kuuluvia ajoneuvoja edellyttäen, että hänellä on 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu CAP-todistus, ja ainoastaan direktiivin [VIITTAUS TÄHÄN DIREKTIIVIIN] 14 artiklan 1 a ja 2 kohdassa säädetyin edellytyksin;”.

24 artikla

Asetuksen (EU) 2018/1724 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EU) 2018/1724 liite II seuraavasti:

- a) lisätään riville ”Muutto” toiseen sarakkeeseen solu seuraavasti: ”Ajokortin hankkiminen ja uusiminen”;
- b) lisätään riville ”Muutto” kolmanteen sarakkeeseen solu seuraavasti: ”EU:n ajokorttien myöntäminen, vaihtaminen ja korvaaminen”.

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [3 vuoden kuluttua voimaantulopäivästä]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Niiden on sovellettava kyseisiä säännöksiä [4 vuoden kuluttua voimaantulopäivästä].

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten tällaiset viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

Kumoaminen

1. Kumotaan direktiivi 2006/126/EY ... päivästä ...kuuta ... [4 vuoden kuluttua voimaantulopäivästä].

Viittauksia direktiiviin 2006/126/EY pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä VII olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

2. Kumotaan asetus (EU) N:o 383/2012 ... päivästä ...kuuta ... [4 vuoden kuluttua voimaantulopäivästä].
3. Viittauksia asetukseen (EU) N:o 383/2012 pidetään viittauksina tämän direktiivin liitteessä I olevaan B osaan liitteessä VII olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

27 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

28 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

JÄSENVALTIOIDEN MYÖNTÄMIÄ AJOKORTTEJA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

1) Unionin ajokorttimallin fyysiset ominaisuudet ovat yhdenmukaiset standardien ISO 7810 ja ISO 7816-1 kanssa.

Tarkistamismenetelmät, joilla varmistetaan ajokortin ominaisuuksien yhdenmukaisuus kansainvälisten standardien kanssa, ovat standardin ISO 10373 mukaiset.

- Etupuoli* *Kääntöpuoli*

DRIVING LICENCE

1. _____

2. _____

3. _____

4a. _____ 4c. _____

4b. _____ (4d.) _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

(MEMBER STATE)

6. PHOTO

9. _____

13. _____

(14.) _____

12. _____

9.	10.	11.	12.
AM 			
A1 			
A2 			
A 			
B1 			
B 			
C1 			
C 			
D1 			
D 			
BE 			
C1E 			
CE 			
D1E 			
DE 			

3) Kortissa on D osassa mainitut tiedot seuraavasti:

- a) merkintä ”ajokortti” painettuna suurikokoisilla kirjaimilla ajokortin myöntävän jäsenvaltion kielellä tai kielillä,
- b) ajokortin myöntävän jäsenvaltion nimi (vapaaehtoinen merkintä),
- c) ajokortin myöntävän jäsenvaltion D osan 1 kohdan mukainen kansainvälinen tunnus negatiivina sinisessä, kahdentoista tähden ympäröimässä suorakulmiossa;
- d) myönnettyä ajokorttia koskevat D osan 3 kohdan mukaiset tiedot (kentät 1–9);

- e) merkintä ”Euroopan unionin malli” painettuna ajokortin myöntävän jäsenvaltion kielellä tai kielillä ja D osan 2 kohdan mukainen merkintä ”ajokortti” kaikilla muilla Euroopan unionin kielillä vaaleanpunaisella painettuna muodostavat ajokortin taustan.

Kääntöpuolella on:

- f) myönnetyn ajokortin luokkia koskevat D osan 4 kohdan mukaiset tiedot (kentät 9–12);
- g) myönnetyn ajokortin hallinnointiin liittyvät D osan 5 kohdan mukaiset tiedot (kentät 13–14);
- h) seuraavien kortin etu- ja kääntöpuolella olevien numeroitujen kenttien selitykset: 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5, 10, 11 ja 12.

Jos jäsenvaltio haluaa tehdä tällaiset merkinnät kansallisella kielellä, joka on muu kuin bulgaria, englanti, espanja, hollanti, iiri, italia, kreikka, kroaatti, latvia, liettua, malta, portugali, puola, ranska, romania, ruotsi, saksa, slovakki, sloveeni, suomi, tanska, tšekki, unkari tai viro, sen on laadittava ajokortti kahdella kielellä käyttäen jotakin edellä mainituista kielistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden tämän liitteen säännösten soveltamista.

Unionin ajokorttimalliin on varattava tila sitä varten, että korttiin mahdollisesti myöhemmin lisätään mikrosiru tai muu vastaava tietotekninen väline, tai mahdollista QR-koodin painatusta varten.

Viitevärit ovat seuraavat:

- sininen: Pantone Reflex Blue;
- keltainen: Pantone Yellow.

4) Erityissäännökset

- a) Kun jäsenvaltion tämän liitteen mukaisesti myöntämän ajokortin haltija on asettunut vakinaisesti asumaan toiseen jäsenvaltioon, tämä jäsenvaltio voi merkitä ajokorttiin maassa vaadittavat merkinnät sillä ehdolla, että nämä merkinnät tehdään myös tässä jäsenvaltiossa myönnettäviin ajokortteihin ja että kortissa on näihin merkintöihin tarvittava tila.

- b) Jäsenvaltiot voivat lisätä korttiin värejä tai merkintöjä, kuten viivakoodin ja kansallisia tunnuksia, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän liitteen muita säännöksiä. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä komissiolle.

Ajokorttien vastavuoroisen tunnustamisen vuoksi viivakoodi saa sisältää ainoastaan ne tiedot, jotka jo ovat näkyvissä ajokortissa tai jotka ovat tarpeellisia ajokortin myöntämismenettelyssä.

- c) Ajokortin etu- ja kääntöpuolen tiedot on voitava lukea paljain silmin; merkin korkeuden on oltava kääntöpuolen kentissä 9–12 vähintään 5 pistettä.

A2 OSA: FYYSISEN AJOKORTIN VÄÄRENTÄMISEN ESTÄMISTÄ KOSKEVAT ERITELMÄT

- 1) Seuraavat tekijät uhkaavat ajokortin fyysistä turvaa:
 - a) väärin ajokorttien valmistaminen: uuden, alkuperäistä asiakirjaa suuresti muistuttavan kortin tekeminen joko alusta asti tai kopioimalla alkuperäinen asiakirja;
 - b) materiaaliset muutokset: alkuperäisen asiakirjan ominaisuuksien muuttaminen esimerkiksi muuttamalla asiakirjaan painettuja tietoja.
- 2) Yleinen turva on järjestelmän kokonaisuudessa, joka muodostuu hakumenettelystä, tietojen välittämisestä, korttipohjan materiaalista, painotekniikasta, eri turvatekijöiden vähimmäismäärästä ja henkilötietojen merkintätavasta.
- 3) Ajokorttien valmistusmateriaali on suojattava väärentämiseltä käyttämällä seuraavia tekniikoita (pakolliset turvatekijät):
 - a) korttipohja ei saa reagoida UV-valoon;
 - b) taustalla on oltava turvakuvio, jonka tarkoituksena on estää väärentäminen skannaamalla, painamalla tai kopioimalla ja jossa on käytetty iirispainatusta erivärisin varmennuspainovärein sekä negatiivista ja positiivista giljoshipainatusta. Kuvio ei saa muodostua perusväreistä (CMYK), vaan siinä on oltava vähintään kahta erikoisväriä käyttäen muodostettuja monimutkaisia kuvioita ja mikrokirjoitusta;
 - c) optisesti muuttuvia tekijöitä, jotka suojaavat riittävän hyvin kopioinnilta ja valokuvan manipuloinnilta;
 - d) laserkaiverrus,
 - e) valokuvalla varatulla alueella turvakuvioidun taustan ja valokuvan on mentävä osittain päällekkäin ainakin valokuvan reunoilla (himmenevä kuvio).

- 4) Ajokorteissa käytettävä materiaali on lisäksi suojattava väärentämiseltä käyttämällä ainakin kolmea seuraavista tekniikoista (täydentävät turvatekijät):
- a) vaihtuvaväriset painovärit*;
 - b) lämpötilaan reagoiva painoväri*;
 - c) yksilölliset hologrammit*;
 - d) muuttuvat laserkuvat*;
 - e) ultravioletti fluoresoiva painoväri, näkyvä ja läpinäkyvä;
 - f) iirispainatus;
 - g) taustassa digitaalinen vesileima;
 - h) infrapuna- tai fosforoivat pigmentit;
 - i) kosketeltaessa tuntuvat kirjasimet, symbolit tai kuviot*.
- 5) Jäsenvaltiot voivat käyttää myös muita turvatekijöitä. Ensisijaisesti on käytettävä tähdellä merkittyjä tekniikoita, koska ne antavat lainvalvontaviranomaisille mahdollisuuden tarkastaa kortin voimassaolon ilman erityisvälineitä.

B OSA: FYYSISEEN AJOKORTTIIN SISÄLLYTETTÄVÄÄ MIKROSIRUA KOSKEVAT ERITELMÄT

- 1) Mikrosirun ja sen sisältämien tietojen, ajokortteja koskevassa kansallisessa lainsäädännössä säädetyt lisätiedot mukaan lukien, on oltava B1 osan säännösten mukaisia.
- 2) Luettelo mikrosirun sisältäviin ajokortteihin sovellettavista standardeista vahvistetaan B2 osassa.
- 3) Mikrosirun sisältäviin ajokortteihin on sovellettava EU:n tyyppihyväksyntämenettelyä B3 osassa vahvistettujen säännösten mukaisesti.
- 4) Kun kaikki asiaan liittyvät EU:n tyyppihyväksyntää koskevat edellytykset täyttyvät 1–3 kohdan mukaisen mikrosirun sisältävän ajokortin osalta, jäsenvaltioiden on annettava valmistajalle tai tämän edustajalle EU:n tyyppihyväksyntätodistus.
- 5) Erityisesti sen varmistamiseksi, että tämän osan säännöksiä noudatetaan, jäsenvaltio voi tarvittaessa peruuttaa antamansa EU:n tyyppihyväksyntätodistuksen.

- 6) EU:n tyyppihyväksyntätodistusten hyväksymistä ja peruuttamista koskevien ilmoitusten on oltava B4 osassa olevan mallin mukaisia.
- 7) Komissiolle on ilmoitettava kaikista annetuista ja peruutetuista EU:n tyyppihyväksyntätodistuksista. Peruuttamisen osalta on ilmoitettava yksityiskohtaiset perustelut.
- Komission on ilmoitettava jäsenvaltioille kaikista peruutetuista EU:n tyyppihyväksynnöistä.
- 8) Jäsenvaltioiden antamat EU:n tyyppihyväksyntätodistukset tunnustetaan vastavuoroisesti.
- 9) Jos jäsenvaltio varmistuu siitä, että huomattava määrä mikrosirun sisältäviä ajokortteja todetaan toistuvasti tämän liitteessä I olevan osan vastaisiksi, kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta komissiolle. Ilmoituksessa on mainittava kyseisiin ajokortteihin liittyvän EU:n tyyppihyväksyntätodistuksen numero sekä kuvaus sääntöjenvastaisuuksista. Komissio ilmoittaa ilman aiheetonta viivytystä kaikille muille jäsenvaltioille tosiseikoista, jotka sille on tämän kohdan nojalla ilmoitettu.
- 10) Kyseiset ajokortit myöntäneen jäsenvaltion on tutkittava asia viipymättä ja toteutettava tarvittavat korjaavat toimenpiteet, tarvittaessa EU:n tyyppihyväksyntätodistuksen peruuttaminen mukaan luettuna.

B1 OSA: Mikrosirun sisältäviä ajokortteja koskevat yleiset vaatimukset

Tässä liitteessä kuvatut mikrosirun sisältäviä ajokortteja koskevat yleiset vaatimukset perustuvat kansainvälisiin standardeihin ja erityisesti ISO/IEC 18013-sarjan standardeihin. Ne käsittävät:

- a. mikrosirua ja sen loogista aineistorakennetta koskevat eritelmät;
- b. tallennettavia yhdenmukaistettuja tietoja ja lisätietoja koskevat eritelmät;
- c. mikrosirulle digitaalisesti tallennettujen tietojen tietosuojamekanismeja koskevat eritelmät.

1. LYHENTEET

Lyhenne	Merkitys
AID	Sovellustunniste (Application Identifier)
BAP	Peruslaatuinen pääsynvalvonta (Basic Access Protection)
DG	Tietoryhmä (Data Group)
EAL 4+	Korotettu arvioinnin vakuuttavuustaso 4+ (Evaluation Assurance Level 4 Augmented)

EF	EF-tiedosto (Elementary File)
EFID	EF-tiedostotunniste (Elementary File Identifier)
eMRTD	Koneellisesti luettavat matkustusasiakirjat (Machine Readable Travel Documents)
ICC	Integroidulla piirillä varustettu kortti (Integrated Circuit Card)
ISO	Kansainvälinen standardointijärjestö (International Standard Organisation)
LDS	Looginen aineistorakenne
PICC	Lähiluettava integroidulla piirillä varustettu kortti (Proximity Integrated Circuit Card)
PIX	Valmistajakohtainen sovellustunnisteen tarkennin (Proprietary Application Identifier Extension)
RID	Rekisteröidyn sovellustoimittajan tunniste (Registered Application Identifier)
SOD	Dokumentin suojausobjekti (Document Security Object)

2. MIKROSIRULLE TALLENNETUT TIEDOT

1) Yhdenmukaistetut pakolliset ja vapaaehtoiset ajokorttitiedot

Mikrosirulle tallennetaan D osassa täsmennetyt yhdenmukaistetut ajokorttitiedot. Jos jäsenvaltio päättää sisällyttää ajokorttiin D osassa vapaaehtoisiksi merkittyjä tietoja, ne on tallennettava mikrosirulle.

2) Lisätiedot

Jäsenvaltiot voivat tallentaa mikrosiruille lisätietoja, joista säädetään niiden ajokortteja koskevassa kansallisessa lainsäädännössä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle.

3. MIKROSIRU

1) Tallennusvälineen tyyppi

Ajokorttitietojen tallennusväline on B2 osan 1 kohdan mukaisesti kontaktillinen mikrosiru, kontaktiton mikrosiru tai duaalisiru.

2) Sovellukset

Kaikki mikrosirulla olevat tiedot on tallennettava sähköisiin sovelluksiin. Kaikki mikrosirulla olevat sovellukset on yksilöitävä sovellustunnisteeksi (AID) kutsutulla yksiselitteisellä koodilla B2 osan 2 kohdan mukaisesti.

a) EU:n ajokorttisovellus

Liitteessä I olevassa D osassa tarkoitetut pakolliset ja vapaaehtoiset ajokorttitiedot tallennetaan erityiseen EU:n ajokorttisovellukseen. EU:n ajokorttisovelluksen sovellustunniste on:

”A0 00 00 04 56 45 44 4C 2D 30 31”,

ja se koostuu molemmista seuraavista:

- Euroopan komissiolle varattu rekisteröidyn sovellustoimittajan tunniste (RID):
”A0 00 00 04 56”;
- EU:n ajokorttisovellukselle varattu valmistajakohtainen sovellustunnisteen tarkennin (PIX): ”45 44 4C 2D 30 31” (EDL-01).

Tiedot yhdistetään loogisen aineistorakenteen (LDS) mukaisiksi tietoryhmiksi (DG).

Tietoryhmät tallennetaan EF-tiedostoina (EF) EU:n ajokorttisovellukseen ja suojataan B2 osan 3 kohdan mukaisesti.

b) Muut sovellukset

Muut lisätiedot tallennetaan yhteen tai useampaan niille varattuun sovellukseen erillään EU:n ajokorttisovelluksesta. Kukin tällainen sovellus yksilöidään yksiselitteisellä sovellustunnisteella.

4. EU:N AJOKORTTISOVELLUKSEN LOOGINEN AINEISTORAKENNE

1) Looginen aineistorakenne

Ajokorttitiedot tallennetaan mikrosirulle B2 osan 4 kohdassa esitetyn loogisen aineistorakenteen (LDS) mukaisesti. Tässä kohdassa täsmennetään pakollisia ja lisätietoryhmiä koskevat lisävaatimukset.

Kukin tietoryhmä tallennetaan yhtenä EF-tiedostona. EU:n ajokorttisovelluksessa käytetyt EF-tiedostot yksilöidään EF-tiedostotunnisteilla (EFID) ja lyhennetyillä EF-tiedostotunnisteilla B2 osan 5 kohdan mukaisesti.

2) Pakolliset tietoryhmät

Pakolliset ja vapaaehtoiset tiedot tallennetaan seuraaviin tietoryhmiin:

- a) DG1: kaikki pakolliset ja vapaaehtoiset tiedot sellaisina kuin ne on painettu asiakirjaan, kasvokuvaa ja allekirjoituskuvaa lukuun ottamatta;
- b) DG 5: kuva ajokortin haltijan allekirjoituksesta;
- c) DG 6: kuva ajokortin haltijan kasvoista.

DG 1 -ryhmän tiedot jäsenellä 6 kohdan ja B2 osan 6 kohdan mukaisesti. DG 5- ja DG 6 -ryhmän tiedot tallennetaan B2 osan 7 kohdan eritelmien mukaisesti.

3) Lisätietoryhmät

Jos ajokortteja koskevassa jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä säädetään lisätiedoista, ne tallennetaan seuraaviin tietoryhmiin:

- a) DG 2: ajokortin haltijan henkilötiedot, biometrisiä tietoja lukuun ottamatta;
- b) DG 3: ajokortin myöntäneen viranomaisen tiedot;
- c) DG 4: kasvokuva;
- d) DG 7: ajokortin haltijan biometriset tiedot (sormenjälki);
- e) DG 8: ajokortin haltijan biometriset tiedot (iiris);
- f) DG 11: muut tiedot, kuten ajokortin haltijan täydellinen nimi kansallisen kirjoitusasun mukaisesti.

Näihin tietoryhmiin kuuluvat tiedot tallennetaan B2 osan 8 kohdan eritelmien mukaisesti.

5. TIETOTURVAMEKANISMIT

Mikrosirun ja sen sisältämien tietojen aitouden ja eheyden todentamiseksi sekä ajokorttitietoihin pääsyn rajoittamiseksi on käytettävä asianmukaisia mekanismeja.

Mikrosirulle tallennetut tiedot suojataan B2 osan 3 kohdan eritelmien mukaisesti. Tässä kohdassa täsmennetään lisävaatimukset, joita on noudatettava.

1) Aitouden varmistaminen

a) Pakollinen passiivinen todennus

Kaikki EU:n ajokorttisovellukseen tallennetut tietoryhmät on suojattava passiivisella todennuksella.

Passiiviseen todennukseen liittyvien tietojen osalta on noudatettava B2 osan 9 kohdassa täsmennettyjä vaatimuksia.

b) Vapaaehtoinen aktiivinen todennus

Sen varmistamiseksi, että alkuperäistä mikrosirua ei ole vaihdettu, on käytettävä vapaaehtoisia aktiivisia todennusmekanismeja.

2) Pääsyn rajoittaminen

a. Pakollinen peruslaatuinen pääsynvalvonta

Kaikkiin EU:n ajokorttisovelluksen sisältämiin tietoihin on sovellettava perusluontoista pääsynvalvontamekanismia (BAP). Yhteentoimivuuden varmistamiseksi koneellisesti luettavien matkustusasiakirjojen (eMRTD) kaltaisten olemassa olevien järjestelmien kanssa on käytettävä yhden rivin koneellisesti luettavaa kenttää (MRZ) B2 osan 10 kohdan mukaisesti.

Mikrosirun avaamiseen käytettävä dokumenttiavain Kdoc, joka annetaan yhden rivin koneellisesti luettavasta kentästä, joko manuaalisesti tai käyttämällä OCR-lukulaitetta (optinen merkintunnistus). Käytetään B2 osan 10 kohdan mukaiselle yhden rivin MRZ-kentälle määriteltyä BAP 1 -konfiguraatiota.

b. Ehdollinen laajennettu pääsynvalvonta

Jos mikrosirulle tallennetaan asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja henkilötietoja, pääsy tällaisiin tietoihin on suojattava lisätoimenpiteillä.

Laajennettujen pääsynvalvontamekanismien osalta on noudatettava B2 osan 11 kohdan eritelmiä.

c. Julkisen avaimen infrastruktuuri (PKI) mikrosirun sisältäville ajokorteille

Jäsenvaltioiden on vahvistettava tarvittavat kansalliset järjestelyt julkisen avaimen järjestelmän hallinnoimiseksi ISO-standardin 18013_3 liitteen A mukaisesti.

6. **TIETOJEN ESITTÄMINEN**

1) Tietoryhmän 1 tietojen formatointi

Tunniste	L	Arvo					Koodaus	M/O
61	V	DG 1 -tiedot (sisäkkäiset)						
		Tunniste	L	Arvo				
		5F 01	V	Tyyppihyväksynnän numero			ans	M
		5F 02	V	Demografisista tietoelementeistä koostuva dataobjekti				M
				Tunniste	L	Arvo		
				5F 03	3	Myöntävä jäsenvaltio	a3	M
				5F 04	V	Haltijan sukunimi/sukunimet	as	M
				5F 05	V	Haltijan etunimi/etunimet	as	M
				5F 06	4	Syntymäaika (pp/kk/vvvv)	n8	M
				5F 07	V	Syntymäpaikka	ans	M
				5F 08	3	Kansalaisuus	a3	O
				5F 09	1	Sukupuoli	M/F/U	O
				5F 0A	4	Ajokortin myöntämispäivä (pp/kk/vvvv)	n8	M
				5F 0B	4	Ajokortin viimeinen voimassaolopäivä (pp/kk/vvvv)	n8	M
				5F 0C	V	Myöntävä viranomainen	ans	M
				5F 0D	V	Hallinnollinen numero (muu kuin asiakirjan numero)	ans	O
				5F 0E	V	Asiakirjan numero	an	M
				5F 0F	V	Vakinainen asuinpaikka tai postiosoite	ans	O

		7F 63	V	Ajoneuvoluokista/rajoituksista/ehdoista koostuva dataobjekti				M
				Tunniste	L	Arvo (jäljempänä määriteltyjen koodien mukaan)		
				02	1	Ajoneuvoluokkien/rajoitusten/edellytysten määrä	N	M
				87	V	Ajoneuvoluokka/rajoitus/edellytys	ans	M
				87	V	Ajoneuvoluokka/rajoitus/edellytys	ans	O
				...	...	...	...	...
				87	V	Ajoneuvoluokka/rajoitus/edellytys	ans	O

2) Looginen tallennusmuoto

Ajoneuvoluokat, rajoitukset tai edellytykset kootaan dataobjektiksi seuraavassa taulukossa esitetyn rakenteen mukaisesti:

Ajoneuvoluokan koodi	Myöntämispäivä	Viimeinen voimassaolopäivä	Koodi	Merkki	Arvo
----------------------	----------------	----------------------------	-------	--------	------

jossa

- ajoneuvoluokan koodit esitetään sellaisina, kuin ne on määritelty 6 artiklassa (AM, A1, A2, A, B1, B jne.);
- myöntämispäivä ajoneuvoluokan osalta esitetään muodossa PPKKVVVV (päivä 2 merkkiä, kuukausi 2 merkkiä, vuosi 4 merkkiä);
- viimeinen voimassaolopäivä ajoneuvoluokan osalta esitetään muodossa PPKKVVVV (päivä 2 merkkiä, kuukausi 2 merkkiä, vuosi 4 merkkiä);
- koodi, merkki ja arvo viittaavat ajoneuvoluokkaa tai kuljettajaa koskeviin lisätietoihin tai rajoituksiin.

B2 OSA: Luettelo tallennusvälineen sisältäviin ajokortteihin sovellettavista standardeista

Kohta	Asia	Vaatus	Soveltamiskohde
1	Tallennusvälineen rajapinta, rakenne ja komennot	ISO/IEC 7816-sarja (kontaktillinen), ISO/IEC 14443-sarja (kontaktiton) standardin ISO/IEC 18013-2:2008 liitteen C mukaisesti	B1 osa, 3 kohdan 1 alakohta
2	Sovellustunniste	ISO/IEC 7816-5:2004	B1 osa, 3 kohdan 2 alakohta
3	Tietoturvamekanismit	ISO/IEC 18013-3:2009	B1 osa, 3 kohdan 2 alakohdan a alakohta B1 osa, 5 kohta
4	Looginen aineistorakenne	ISO/IEC 18013-2:2008	B1 osa, 4 kohdan 1 alakohta
5	EF-tunnisteet	ISO/IEC 18013-2:2008, taulukko C.2	B1 osa, 4 kohdan 1 alakohta
6	Tietojen esittäminen, DG 1	ISO 18013-2:2008, liite C.3.8	B1 osa, 4 kohdan 2 alakohta B1 osa, 6 kohdan 1 alakohta
7	Pakollisten tietojen esittäminen, DG 5 ja DG 6	ISO/IEC 18013-2:2008, liite C.6.6 ja liite C.6.7, kasvokuva ja allekirjoituskuva tallennettava JPEG- tai JPEG2000-muodossa	B1 osa, 4 kohdan 2 alakohta
8	Vapaaehtoisten ja lisätietojen esittäminen	ISO/IEC 18013-2:2008, liite C	B1 osa, 4 kohdan 3 alakohta
9	Passiivinen todennus	ISO/IEC 18013-3:2009, 8.1 kohta, tiedot on tallennettava EF.SOd-objektiin (dokumentin suojausobjekti) LDS-rakenteessa	B1 osa, 5 kohdan 1 alakohdan a alakohta

10	Peruslaatuinen pääsynsuojaus	ISO/IEC 18013-3:2009 ja sen muutos 1	B1 osa, 5 kohdan 2 alakohdan a alakohta
	Peruslaatuisten pääsynsuojauksen konfiguraatio	ISO/IEC 18013-3:2009, liite B.8	
11	Laajennettu pääsynvalvonta	Tekninen ohjeisto TR-03110, koneellisesti luettavien matkustusasiakirjojen edistyneet turvamekanismit – laajennettu pääsynvalvonta (EAC), versio 1.11	B1 osa, 5 kohdan 2 alakohdan b alakohta
12	Testausmenetelmät	ISO 18013-4:2011	B3 osa, 1 kohta
13	Tietoturvatodistus	Korotettu arvioinnin vakuuttavuustaso 4 (EAL 4+) tai vastaava	B3 osa, 2 kohta
14	Toiminnallisuustodistus	Sirukortin testaus ISO 10373-sarjan mukaan	B3 osa, 3 kohta

B3 OSA: Mikrosirun sisältävien ajokorttien EU:n tyyppihyväksyntämenettely

1. YLEISTÄ

Valmistajien, jotka hakevat EU:n tyyppihyväksyntää mikrosirun sisältäville ajokorteille, on esitettävä tietoturvatodistus ja toiminnallisuustodistus.

Tuotantoprosessiin suunnitelluista muutoksista, ohjelmistot mukaan luettuina, on ennalta ilmoitettava tyyppihyväksynnän myöntäneelle viranomaiselle. Tämä viranomainen voi vaatia lisätietoja ja testauksia ennen muutoksen hyväksymistä.

Testauksessa on noudatettava B2 osan 12 kohdassa esitettyjä menetelmiä.

2. TIETOTURVATODISTUS

Ajokortin mikrosirujen tietoturva on arvioitava B2 osan 13 kohdassa täsmennettyjen perusteiden mukaan.

Tietoturvatodistus annetaan ainoastaan siinä tapauksessa, että mikrosirun todetaan kestävän yritykset kajota tietoihin tai muuttaa niitä.

3. TOIMINNALLISUUSTODISTUS

Mikrosirun sisältävien ajokorttien toiminnallisuus arvioidaan tutkimuslaitoksen tekemillä testeillä B2 osan 14 kohdassa täsmennettyjen perusteiden mukaan.

Jäsenvaltioiden, jotka ottavat ajokortissa käyttöön mikrosirun, on varmistettava, että B1 osassa esitettyjä asiaan liittyviä toiminnallisia standardeja ja vaatimuksia noudatetaan.

Toiminnallisuustodistus annetaan valmistajalle, kun kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- mikrosirulla on voimassa oleva tietoturvatodistus;
- B2 osan vaatimusten noudattaminen on osoitettu;
- toiminnalliset testit on suoritettu hyväksytysti.

Asianomainen jäsenvaltion viranomainen vastaa toiminnallisuustodistuksen antamisesta.

Todistuksessa on yksilöitävä myöntävä viranomainen, todistuksen hakija ja mikrosiru sekä ilmoitettava yksityiskohtainen luettelo testeistä ja niiden tuloksista.

4. EU:N TYYPPIHYVÄKSYNTÄTODISTUS

1) Todistuksen malli

Jäsenvaltion on annettava EU:n tyyppihyväksyntätodistus, kun sille on esitetty tässä liitteessä tarkoitetut tietoturva- ja toiminnallisuustodistukset. EU:n tyyppihyväksyntätodistuksen on noudatettava B4 osassa olevaa mallia.

2) Numerointijärjestelmä

EU:n tyyppihyväksynnän numerointijärjestelmä koostuu seuraavista osista:

a) pieni ”e”-kirjain, jota seuraa tyyppihyväksynnän antaneen jäsenvaltion tunnusnumero:

- 1 Saksa
- 2 Ranska
- 3 Italia
- 4 Alankomaat
- 5 Ruotsi
- 6 Belgia
- 7 Unkari
- 8 Tšekki
- 9 Espanja
- 12 Itävalta
- 13 Luxemburg
- 17 Suomi
- 18 Tanska
- 19 Romania
- 20 Puola
- 21 Portugali
- 23 Kreikka
- 24 Irlanti

25 Kroatia

26 Slovenia

27 Slovakia

29 Viro

32 Latvia

34 Bulgaria

36 Liettua

49 Kypros

50 Malta

b) kirjaimet ”DL”, joita edeltää tavuviiva ja joita seuraa kaksi numeroa, jotka ilmaisevat tälle liitteelle tai sen viimeisimmälle merkittävälle tekniselle muutokselle annetun järjestysnumeron. Tämän liitteen järjestysnumero on 00;

c) EU:n tyyppihyväksynnän antaneen jäsenvaltion myöntämä yksilöllinen tunnistenumero.

Esimerkki EU:n tyyppihyväksyntätodistuksen numerointijärjestelmästä: e50-DL00 12345.

Kunkin mikrosirun sisältävän ajokortin osalta hyväksyntänumero tallennetaan mikrosirulle tietoryhmään 1.

B4 OSA: Mikrosirun sisältävää ajokorttia koskevan EU:n tyyppihyväksyntätodistuksen malli

Toimivaltaisen viranomaisen nimi: ...

Ilmoitus koskee mikrosirun sisältävän EU:n ajokortin (*):

— hyväksyntää ☐

—hyväksynnän peruuttamista ☐

Hyväksynnän numero: ...

1. Tuotenimi tai tavaramerkki: ...

2. Mallin nimi: ...

3. Valmistajan tai tämän mahdollisen edustajan nimi: ...

...

4. Valmistajan tai tämän mahdollisen edustajan osoite: ...

...

5. Tutkimuslaitoksen testausraportit:

5.1 Tietoturvatodistus nro: ... Päivämäärä: ...

Myöntäjä: ...

5.2 Toiminnallisuustodistus nro: ... Päivämäärä: ...

Myöntäjä: ...

6. Hyväksymispäivä: ...

7. Hyväksynnän peruuttamispäivä: ...

8. Paikka: ...

9. Päivämäärä: ...

10. Liitteenä olevat selventävät asiakirjat: ...

11. Allekirjoitus: ...

(*) Merkitään asianmukainen kohta.

C OSA: MOBIILIAJOKORTTIA KOSKEVAT ERITELMÄT

- 1) Asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisesti eurooppalaisissa digitaalisen identiteetin lompakoissa on tarjottava valtuutetuille henkilöille vähintään seuraavat ominaisuudet:

1. sellaisten tietojen haku ja tallennus, joiden avulla voidaan todistaa henkilön ajo-oikeudet;
2. näiden tietojen näyttäminen ja siirtäminen.

- 3) Mobiiliajokorttien ja muiden asiaankuuluvien järjestelmien on oltava mobiiliajokortteja koskevan standardin ISO/IEC 18013-5 ja asetuksen (EU) N:o 910/2014 mukaisia.

- 4) Tämän direktiivin mukaisesti myönnetyn mobiiliajokortin haltijaa pidetään tätä liitettä sovellettaessa mobiiliajokortin valtuutettuna käyttäjänä vain, jos hänet on tunnistettu valtuutetuksi käyttäjäksi. [...]

- 5) [...]

- 6) Jäsenvaltioiden on mahdollistettava se, että ajokortin haltija voi hakea mobiiliajokortin eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoonsa. [...]

Mobiiliajokortin sisältävän eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon on mahdollistettava se, että mobiiliajokortti voidaan päivittää tai myöntää uudelleen automaattisesti tai pyynnöstä.

Eurooppalaisten digitaalisen identiteetin lompakkojen on mahdollistettava se, että ajokortin haltija voi näyttää tai välittää kolmannelle osapuolelle kaikki mobiiliajokortissa olevat tiedot tai osan niistä. Jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava valtuudet pyytää eurooppalaisista digitaalisen identiteetin lompakoista mobiiliajokorteissa olevat tiedot, jotta he voivat varmistua ajokortin haltijan ajo-oikeuksista (todentaminen).

[...]

Toimivaltaisten viranomaisten on voitava määrittää eurooppalaiseen digitaalisen identiteetin lompakkoon tallennetun mobiiliajokortin sähköisestä todistuksesta suoraan välitettyjen tietojen avulla mobiiliajokortin haltijan ajo-oikeudet (todentaminen), unionissa tai jäsenvaltion alueella mahdollisesti sovellettavat rajoitukset mukaan lukien. Jäsenvaltiot eivät saa pitää mobiiliajokorttia voimassa olevana, jos sen voimassaolo on päättynyt tai se on peruutettu. Jos jäsenvaltio päättää peruuttaa mobiiliajokortin, sen on merkittävä tätä päätöstä koskevat tiedot asianomaisen jäsenvaltion hallinnoimaan peruutusluetteloon tai asetettava ne muiden jäsenvaltioiden saataville tarkastamista varten muulla yhteentoimivalla tavalla maksutta. Muun jäsenvaltion kuin ajokortin myöntäneen jäsenvaltion, joka asettaa ajokiellon, on ilmoitettava tästä välittömästi ajokortin myöntäneelle jäsenvaltiolle.

- 7) [...]

- 8) [...]

- 9) [...]

D OSA: EU:N AJOKORTTIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

1) Ajokortin myöntävien jäsenvaltioiden kansainväliset tunnukset ovat seuraavat:

B : Belgia

BG : Bulgaria

CZ : Tšekki

DK : Tanska

D : Saksa

EST : Viro

GR : Kreikka

E : Espanja

F : Ranska

HR : Kroatia

IRL : Irlanti

I : Italia

CY : Kypros

LV : Latvia

LT : Liettua

L : Luxemburg

H : Unkari

M : Malta

NL : Alankomaat

A : Itävalta

PL : Puola

P : Portugali

RO : Romania

SLO : Slovenia

SK : Slovakia

FIN : Suomi

S : Ruotsi

- 2) Merkintä ”ajokortti” on painettava ajokorttiin jäsenvaltioiden kielellä tai kielillä seuraavissa muodoissa:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de conduire

Ceadúas Tiomána

Vozačka dozvola

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Ličenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conduire

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort

3) Myönnettyä ajokorttia koskevat tiedot ovat seuraavat:

Kenttä	Tiedot
1	Haltijan sukunimi
2	Haltijan etunimi (etunimet)
3	Haltijan syntymäaika ja -paikka
4a	Ajokortin myöntämispäivä
4b	Ajokortin viimeinen voimassaolopäivä [...]
4c	Kortin myöntänyt viranomainen
4d	Hallinnollinen numero, joka on muu kuin kentässä 5 ilmoitettu numero (vapaaehtoinen)
5	Ajokortin numero
6	Haltijan valokuva
7	Haltijan allekirjoitus
8	Vakinainen asuinpaikka tai postiosoite (vapaaehtoinen merkintä)
9	Ajokorttiluokat, joihin kuuluvia ajoneuvoja haltijalla on oikeus kuljettaa (kansalliset luokat painetaan toisenlaisella kirjasintyypillä kuin yhdenmukaistetut luokat)

4) Myönnetyt ajokortin luokkia koskevat tiedot ovat seuraavat:

Kenttä	Tiedot
9	Ajokorttiluokat, joihin kuuluvia ajoneuvoja haltijalla on oikeus kuljettaa (kansalliset luokat painetaan (tai jos kyseessä on mobiiliajokortti, näytetään) toisenlaisella kirjasintyypillä kuin yhdenmukaistetut luokat)

10	Päivämäärä, jolloin ajokortti on ensimmäisen kerran annettu kutakin luokkaa varten, jos tiedossa (tämä päivämäärä on siirrettävä uuteen ajokorttiin ajokorttia korvattaessa tai vaihdettaessa); kukin päivämäärää koskeva kenttä on täytettävä kahdella numerolla seuraavassa järjestyksessä: päivä.kuukausi.vuosi (PP.KK.VV)
11	Voimassaolon päättymispäivä kunkin luokan osalta; kukin päivämäärää koskeva kenttä on täytettävä kahdella numerolla seuraavassa järjestyksessä: päivä.kuukausi.vuosi (PP.KK.VV)
12	Kutakin luokkaa koskevat lisätiedot tai -rajoitukset koodin muodossa kysymyksessä olevan luokan kohdalla E osassa täsmennetyn mukaisesti

Jos E osassa täsmennetty koodi koskee kaikkia luokkia, joita varten kortti on myönnetty, se voidaan painaa kenttien 9, 10 ja 11 alapuolelle.

5) Myönnetyn ajokortin hallintoa koskevat tiedot ovat seuraavat:

Kenttä	Tiedot
13	Hallintoa varten tarvittavat tiedot, jotka vastaanottava jäsenvaltio mahdollisesti lisää A1 osan 4 kohdan a alakohdan täytäntöönpanon yhteydessä;
14	Hallintoa varten tarvittavat tai liikenneturvallisuuteen liittyvät tiedot, jotka kortin myöntävä jäsenvaltio mahdollisesti lisää (vapaaehtoinen merkintä); näihin tietoihin voi erityisesti sisältyä ajo-oikeuden tai ajokortin osittainen rajoittaminen, poistaminen tai lopullinen tai määräaikainen peruuttaminen, joka koskee esimerkiksi tiettyjä luokkia tai tiettyjen jäsenvaltioiden aluetta. Jos merkintä liittyy tässä liitteessä määriteltyihin ajokorttia koskeviin tietoihin, merkinnän eteen lisätään vastaavan kentän numero. Tähän kenttään voidaan haltijan nimenomaisella kirjallisella suostumuksella merkitä muita kuin ajokortin hallintoon tai liikenneturvallisuuteen liittyviä tietoja; tämän kaltaisten tietojen lisääminen ei millään tavoin vaikuta mallin käyttämiseen ajokorttina.

E OSA: UNIONIN JA KANSALLISET KOODIT

Koodit 01–99 ovat yhdenmukaistettuja Euroopan unionin koodeja

KULJETTAJA (lääketieteelliset syyt)

01		Näönkorjaus ja/tai -suojaus
	01.01.	Silmälasit
	01.02.	Piilolinssi(t)
	01.05.	Silmänsuojus
	01.06.	Silmälasit tai piilolinssit
	01.07.	Erityinen optinen apuväline
02		Kuulokoje/viestintäapuväline
03		Proteesi/ortopedinen apuväline
	03.01.	Yläraajan proteesi/ortopedinen apuväline
	03.02.	Alaraajan proteesi/ortopedinen apuväline

AJONEUVON MUKAUTUKSET

10		Muutettu vaihteisto
	10.02.	Automaattinen välityssuhteen valitsin
	10.04.	Mukautettu vaihteiston hallintalaite
15		Muutettu kytkin
	15.01.	Mukautettu kytkinpoljin

	25.04.	Käsi­käyttöinen kaasupoljin
	25.05.	Polvella käytettävä kaasupoljin
	25.06.	Kaasupolkimen käyttö ulkoisen voiman avustuksella
	25.08.	Kaasupoljin vasemmalla
	25.09.	Toimenpide, jolla estetään kaasupolkimen häiritseminen tai käyttö
31		Polkimien mukautukset ja polkimia koskevat turvatoimet
	31.01.	Ylimääräiset rinnakkaiset polkimet
	31.02.	Polkimet samassa (tai melkein samassa) tasossa
	31.03.	Toimenpide, jolla estetään kaasupolkimen ja jarrupolkimen häiritseminen tai käyttö silloin, kun niitä ei käytetä jalalla
	31.04.	Korotettu lattia
32		Yhdistetyt käyttöjarru- ja kaasupoljinjärjestelmät
	32.01.	Kaasupoljin ja käyttöjarru yhdistettynä järjestelmänä, jota käytetään yhdellä kädellä

	32.02.	Kaasupoljin ja käyttöjarru yhdistettynä järjestelmänä, jota käytetään ulkoisen voiman avulla
33		Yhdistetyt käyttöjarru-, kaasupoljin- ja ohjausjärjestelmät
	33.01.	Kaasupoljin, käyttöjarru ja ohjaus yhdistettynä järjestelmänä, jota käytetään ulkoisen voiman avulla yhdellä kädellä
	33.02.	Kaasupoljin, käyttöjarru ja ohjaus yhdistettynä järjestelmänä, jota käytetään ulkoisen voiman avulla kahdella kädellä
35		Muutettu hallintalaitteisto (valokatkaisimet, tuulilasinyyhin/-pesin, äänimerkinantolaite, suuntavilkut jne.)
	35.02.	Hallintalaitteet käytettävissä irrottamatta otetta ohjauslaitteesta
	35.03.	Hallintalaitteet käytettävissä vasemmalla kädellä irrottamatta otetta ohjauslaitteesta
	35.04.	Hallintalaitteet käytettävissä oikealla kädellä irrottamatta otetta ohjauslaitteesta
	35.05.	Hallintalaitteet käytettävissä irrottamatta otetta ohjauslaitteesta ja kaasupoljin- ja jarrujärjestelmistä
40		Muutettu ohjauslaitteisto
	40.01.	Ohjauksen suurin käyttövoima ... N ¹³ (esimerkiksi: ”40.01(140N)”)
	40.05.	Mukautettu ohjauspyörä (esim. suurempi/paksumpi pyöräosa, pienempi halkaisija)
	40.06.	Mukautettu ohjauspyörän asento

¹³ Tämä voima ilmaisee kuljettajan kyvyn käyttää järjestelmää.

	40.09.	Jalkakäyttöinen ohjaus
	40.11.	Apulaite ohjauspyörässä
	40.14.	Yhdellä kädellä/käsivarrella toimiva vaihtoehtoinen mukautettu ohjausjärjestelmä
	40.15.	Kahdella kädellä/käsivarrella toimiva vaihtoehtoinen mukautettu ohjausjärjestelmä
42		Muutetut laitteet taakse ja sivulle näkemistä varten
	42.01.	Mukautettu laite taakse näkemistä varten
	42.03.	Sisäpuolinen lisälaite, joka mahdollistaa näkymän sivulle
	42.05.	Katvealueen näyttävä laite
43		Kuljettajan istuma-asento
	43.01.	Kuljettajan istuin tavanomaisen näkyvyyden takaavalla korkeudella normaalin välimatkan päässä ohjauspyörästä ja polkimista
	43.02.	Vartalon muotoon mukautettu kuljettajan istuin
	43.03.	Sivusta tuettu kuljettajan istuin tukevan asennon varmistamiseksi
	43.04.	Käsinojallinen kuljettajan istuin
	43.06.	Mukautettu turvavyö
	43.07.	Turvavyötyyppi, jossa on tuki tukevan asennon varmistamiseksi
44		Moottoripyöriin tehdyt muutokset (alakoodin käyttö pakollista)
	44.01.	Yhdellä toiminnolla käytettävä jarru
	44.02.	Mukautettu etujarru
	44.03.	Mukautettu takajarru
	44.04.	Mukautettu kaasukahva

	44.08.	Istuinkorkeus, jolta kuljettajan molemmat jalat ylettyvät istuma-asennossa koskettamaan tien pintaa ja tasapainottamaan moottoripyörän pysähtymisen ja seisonnan aikana
	44.09.	Etujarrun suurin käyttövoima ... N ¹⁴ (esimerkiksi ”44.09 (140N)”)
	44.10.	Takajarrun suurin käyttövoima ... N ¹⁵ (esimerkiksi ”44.10 (240 N)”)
	44.11.	Mukautetut jalkatuet
	44.12.	Mukautetut kahvat
45		Ainoastaan sivuvaunullinen moottoripyörä
46		Ainoastaan kolmipyörät
47		Rajoitettu ajoneuvoihin, joissa on enemmän kuin kaksi pyörää ja joita kuljettajan ei tarvitse pitää tasapainossa käynnistämisen, pysähtymisen ja seisomisen aikana

¹⁴ Tämä voima ilmaisee kuljettajan kyvyn käyttää järjestelmää.

¹⁵ Tämä voima ilmaisee kuljettajan kyvyn käyttää järjestelmää.

50		Rajoitettu yksilöityyn ajoneuvoon/valmistenumeroon (ajoneuvon tunnusnumero)
Koodien 01–44 yhteydessä käytettävät kirjaimet lisäerittelyä varten:		
a	vasen	
b	oikea	
c	käsi	
d	jalka	
e	keski-	
f	käsivarsi	
g	peukalo	

RAJOITETTUA KÄYTTÖÄ KOSKEVAT KOODIT

60		Vapaaehtoiset vastaavuudet (alakoodin käyttö pakollista)
	60.01.	Vähintään 21-vuotias B-luokan ajokortin haltija saa kuljettaa moottorikäyttöisiä kolmipyöriä, joiden teho on yli 15 kW
	60.02.	B-luokan ajokortin haltija saa kuljettaa A1-luokan moottoripyöriä
	60.03.	B1-luokan ajokortin haltija saa kuljettaa ainoastaan ajoneuvoja, joiden suurin sallittu massa on enintään 2 500 kg ja suurin nopeus teknisesti enintään 45 km/h
61		Rajoitettu matkoihin päiväsaikaan (esimerkiksi tunti auringonnousun jälkeen ja tunti ennen auringonlaskua)
62		Rajoitettu matkoihin ... kilometrin säteellä ajokortin haltijan asuinpaikasta tai ainoastaan matkoihin kaupungissa/alueella

63		Ei oikeutta kuljettaa matkustajia
64		Ajonopeus rajoitettu enintään nopeuteen ... kilometriä tunnissa
65		Ajaminen sallittu ainoastaan sellaisen henkilön seurassa, jolla on vähintään saman luokan ajokortti, ellei ehto kuulu koodin 98.02 piiriin
66		Ilman perävaunua
67		Ei ajoa moottoriteillä
68		Ei alkoholia
69		Rajoitettu sellaisten ajoneuvojen kuljettamiseen, jotka on varustettu standardin EN 50436 mukaisella alkolukolla. Voimassaolon päättymispäivän ilmoittaminen on vapaaehtoista (esimerkiksi ”69” tai ”69 (1.1.2016)”)

HALLINNOLLISET KYSYMYKSET

70		Ajokortti nro ..., myöntänyt ..., vaihdettu (YK/ECE-tunnus unionin ulkopuolisten maiden osalta, esimerkiksi ”70.0123456789.NL”)
71		Ajokortin nro ... kaksoiskappale (YK/ECE-tunnus unionin ulkopuolisten maiden osalta, esimerkiksi ”71.987654321.HR”)
72		Ajokortti nro ..., myöntänyt ..., vaihdettu (YK-tunnus 12 artiklan 7 kohdan mukaisen täytäntöönpanopäätöksen soveltamisalaan kuuluvien unionin ulkopuolisten maiden osalta, esimerkiksi ”72.0123456789.USA”)
73		Rajoitettu B-luokan nelipyöräisiin moottoripyöriin (B1)
78		Rajoitettu ajoneuvoihin, joissa on automaattivaihteisto

79		Rajoitettu tämän direktiivin 18 artiklassa määritettyihin ajoneuvoihin (alakoodin käyttö pakollista)
	79.01.	Rajoitettu kaksipyöräisiin sivuvaunullisiin ja sivuvaunuttomiin ajoneuvoihin
	79.02.	Rajoitettu AM-luokan kolmipyöräisiin tai kevyisiin nelipyöräisiin ajoneuvoihin
	79.03.	Rajoitettu kolmipyöriin
	79.04.	Rajoitettu kolmipyöriin, joihin on liitetty perävaunu, jonka suurin sallittu massa on enintään 750 kg
	79.05.	A1-luokan moottoripyörä, jonka teho/painosuhte on yli 0,1 kW/kg
	79.06.	BE-luokan ajoneuvo, jonka perävaunun suurin sallittu massa on yli 3 500 kg
80		Rajoitettu alle 24-vuotiaisiin kuljettajiin, joilla on A-luokan moottorikäyttöisen kolmipyörän ajokortti
81		Rajoitettu alle 21-vuotiaisiin kuljettajiin, joilla on A-luokan kaksipyöräisen moottoripyörän ajokortti
95		Kuljettaja, jolla on direktiivissä (EU) 2022/2561 tarkoitettu ammattipätevyytodistus ja jonka ammattipätevyys on voimassa ... asti (esimerkiksi: ”95 (1.1.2028)”)
96		B-luokan ajoneuvot, joihin on liitetty perävaunu, jonka suurin sallittu massa on yli 750 kg, kun ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on yli 3 500 kg, mutta enintään 4 250 kg

97		Ei saa ajaa C1-luokan ajoneuvoa, joka kuuluu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 165/2014 soveltamisalaan ¹⁶ .
98		Koodit, joita käytetään sovellettaessa 14 ja 15 artiklaa (alakoodin käyttö pakollista)
	98,01	Kuljettajaa pidetään uutena kuljettajana, ja häneen sovelletaan koeajan ehtoja. Jos ajokortti vaihdetaan, uusitaan tai korvataan, koodia täydennetään alunperin merkityllä koeajan päättymispäivällä (esimerkiksi 98.01.13.4.2028).
	98,02	Ajokortin haltijan on noudatettava avustettua ajoharjoittelua koskevia ehtoja siihen asti, kun hän täyttää 18 vuotta.
99		Koodi, jota käytetään matkailuauton tai raskaan ambulanssin kuljettamiseksi B-luokan ajokortilla, kun suurin sallittu massa on yli 3 500 kg, mutta enintään 4 250 kg

Koodit 100 ja yli 100 ovat kansallisia koodeja, jotka ovat voimassa ainoastaan ajokortin myöntäneen jäsenvaltion alueella.

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 165/2014, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta (EUVL L 060 28.2.2014, s. 1).

LIITE II

AJOKOKEIDEN VÄHIMMÄISVAATIMUKSET JA MOOTTORIKÄYTTÖISEN AJONEUVON KULJETTAMISEEN VAADITTAVAT TIEDOT, AJOTAITO JA AJOTAPA

I AJOKOKEIDEN VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ajokortin hakijoilla on moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettamiseen vaadittavat tiedot, ajotaito ja ajotapa. Tätä tarkoitusta varten käyttöön otettavien kokeiden on sisällettävä:

- teoriakoe;
- hyväksytysti suoritettun teoriakokeen jälkeen ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe.

Edellytyksistä, joilla nämä kokeet on suoritettava, säädetään jäljempänä.

A. TEORIAKOE

1. Muoto

Valitun muodon on oltava sellainen, että se osoittaa hakijalla olevan vaadittavat tiedot

2, 3 ja 4 kohdassa luetelluista aiheista.

Ajokortin hakija, joka on läpäissyt toisen ajoneuvoluokan teoriakokeen, voidaan vapauttaa 2, 3 ja 4 kohdan yhteisten säännösten noudattamisesta.

2. Kaikkia ajokorttiluokkia koskevan teoriakokeen sisältö

Kokeessa on esitettävä kysymyksiä kaikista seuraavissa kohdissa luetelluista aiheista, mutta kysymysten sisältö ja muoto jätetään kunkin jäsenvaltion harkintaan:

- a) tieliikenteen säännöt:
 - erityisesti liikennemerkkit, opasteet, etuajo-oikeus- ja nopeusrajoitusmerkinnät;
- b) kuljettaja:
 - valppauden ja muiden tienkäyttäjien, mikroliiikenteen käyttäjät mukaan lukien, huomioon ottamisen tärkeys;
 - yleinen havaintokyky, vaaratilanteiden havaintokyky mukaan lukien, arviointikyky ja päätöksenteko sekä erityisesti reaktioaika ja alkoholista, huumeista ja lääkkeistä, mielentilasta ja väsymyksestä johtuvat muutokset ajotavassa;

c) tie:

- tärkeimmät ajoneuvojen välistä turvaväliä, jarrutusmatkoja ja tiellä pysymistä koskevat periaatteet erilaisissa sää- ja tieolosuhteissa;
- ajamiseen liittyvät vaaratekijät, jotka liittyvät erilaisiin tieolosuhteisiin ja erityisesti niiden muutoksiin sään ja vuorokaudenajan johdosta, vaaratilanteiden havaitseminen ja ennakkointi mukaan lukien;
- erityyppisten teiden ominaisuudet ja niitä koskevat lainsäädännön vaatimukset;
- turvallinen ajaminen tietunneleissa;

d) muut tien käyttäjät:

- erityiset vaaratekijät, jotka liittyvät muiden tienkäyttäjien kokemuksen puutteeseen, erityisesti sellaisten loukkaantumiselle alttiiden tienkäyttäjien, jotka ovat liikenteessä suojattomampia kuin moottoriajoneuvojen, kuten autojen, linja-autojen ja kuorma-autojen, käyttäjät ja joihin törmäysvoimat kohdistuvat suoraan. Tähän ryhmään kuuluvat jalankulkijat, pyöräilijät, kaksipyöräisten moottorikäyttöisten ajoneuvojen käyttäjät, henkilökohtaisten liikkumisvälineiden käyttäjät sekä vammaiset tai liikuntarajoitteiset henkilöt ja henkilöt, joiden suuntataju on heikentynyt;
- vaaratekijät, jotka liittyvät erityyppisten ajoneuvojen liikkumiseen ja ajamiseen ja niiden kuljettajien näkökenttien eroihin, mukaan lukien ajoneuvot, joissa on kehittyneitä ajoavustinjärjestelmiä ja muita automatisoituja järjestelmiä;

e) yleiset säännöt ja määräykset sekä muut asiat:

- ajoneuvojen käyttöön liittyviä hallinnollisia asiakirjoja koskevat säännöt;
- yleiset säännöt, jotka koskevat kuljettajan käyttäytymistä onnettomuustilanteessa (varoituserkkien asettaminen ja hälytyksen suorittaminen) ja toimenpiteitä, joilla hän voi tarvittaessa auttaa liikenneonnettomuuden uhreja;
- ajoneuvoa, kuormaa ja matkustajia koskevat turvallisuustekijät;
- tiedot vaihtoehtoisella polttoaineella toimiviin ajoneuvoihin liittyvistä turvallisuusnäkökohdista;

f) tarvittavat varotoimenpiteet ajoneuvosta noustaessa;

g) liikenneturvallisuuteen vaikuttavat mekaaniset seikat: hakijoiden on pystyttävä havaitsemaan tavallisimmat viat, jotka voivat vaikuttaa erityisesti ohjaukseen, jousitus- ja jarrujärjestelmiin, renkaisiin, valoihin ja suuntamerkinantolaitteisiin, heijastimiin, taustapeileihin, tuulilasiin ja tuulilasinyyhkimiin, pakoputkistoon, turvavöihin ja äänimerkinantolaitteeseen;

- h) ajoneuvon turvavarusteet ja erityisesti turvavöiden, niskatukien ja lasten turvaistuinten käyttö;
- ha) sähköajoneuvojen lataaminen;
- i) ympäristöön liittyvät ajoneuvon käyttöä koskevat säännöt ja näkökohdat, myös sähköajoneuvojen osalta: äänimerkinantolaitteiden asianmukainen käyttö, kohtuullinen polttoaineen/energian kulutus, päästöjen rajoittaminen (kasvihuonekaasupäästöt, ilman epäpuhtaudet, melu ja renkaiden ja tien kulumisesta aiheutuvat mikromuovit jne.);
- j) kehittyneisiin ajoavustinjärjestelmiin ja automatisoituihin ajojärjestelmiin liittyvät edut, rajoitukset ja riskit; niiden erojen ja turvallisen käytön merkitys sekä kuljettajan vuorovaikutus, kuljettajan velvollisuudet ja se, miten järjestelmät voivat vaikuttaa kuljettajan tietoisuuteen ja käyttäytymiseen; tähän sisältyvät järjestelmien käyttöala, järjestelmien esittämien hallintaanottoopyyntöjen olemassaolo ja kuljettajan muut velvollisuudet järjestelmien aktivoinnin aikana.

Uusi johdanto-osan 18 a kappale:

”(18 a) Ottaen huomioon kehittyneiden ajoavustinjärjestelmien ja automatisoitujen ajojärjestelmien kasvava saatavuus ja käyttö, teoriakokeisiin on tarpeen sisällyttää näitä järjestelmiä koskevat vaatimukset, jotta voidaan varmistaa kuljettajan yleinen tietämys automatisoituihin järjestelmiin liittyvistä eduista, rajoituksista ja riskeistä. Tähän tietovaatimukseen sisältyvät erityisesti automatisoitujen ajojärjestelmien käyttöala, automatisoitujen ajojärjestelmien esittämien hallintaanottoopyyntöjen olemassaolo ja kuljettajan muut velvollisuudet automatisoitujen ajojärjestelmien aktivoinnin aikana.”

3. A1-, A2- ja A-luokkaa koskevat erityissäännökset

Seuraavia seikkoja koskevien yleisten tietojen pakollinen tarkistaminen:

- a) suojavarusteiden kuten suojakäsineiden, jalkineiden, -vaatteiden ja -kypärän käyttö;
- b) moottoripyöräilijöiden havaittavuus muiden tienkäyttäjien kannalta;
- c) edellä mainitut tieolosuhteisiin liittyvät vaaratekijät; erityistä huomiota on kiinnitettävä liukkaisuun osuuksiin, kuten viemärinkansiin, tiemerkintöihin, kuten viivoihin ja nuoliin, sekä raitiovaunukiskoihin;
- d) edellä mainitut liikenneturvallisuuteen vaikuttavat mekaaniset seikat; erityistä huomiota on kiinnitettävä hätäpysäyttimiin, öljymääriin ja ketjuihin.

4. C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokkaa koskevat erityissäännökset

(1) Seuraavia seikkoja koskevien yleisten tietojen pakollinen tarkistaminen:

- a) ajo- ja lepoaikoja koskevat säännöt, jotka määrittellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 561/2006¹; asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määriteltujen valvontalaitteiden käyttö;
- b) säännöt kuljetustyyppistä: tavaroiden tai matkustajien kuljettaminen;
- c) kansallisessa ja kansainvälisessä tavara- ja matkustajaliikenteessä vaadittavat ajoneuvoa ja kuljetusta koskevat asiakirjat;
- d) toiminta onnettomuustilanteessa; tiedot onnettomuuden tai vastaavan jälkeen toteutettavista toimenpiteistä, mukaan lukien hätätoimenpiteet kuten matkustajien evakuointi ja perustiedot ensiavusta;
- e) varotoimenpiteet renkaiden poistamisen ja vaihtamisen yhteydessä;
- f) ajoneuvon painoa ja mittoja koskevat säännöt; nopeudenrajoittimia koskevat säännöt;
- g) ajoneuvojen rakenteesta näkökentälle aiheutuvat esteet;
- h) tiekartan käyttö ja reitin suunnittelu, mukaan lukien elektronisten navigointijärjestelmien käyttö (vapaaehtoinen);
- i) ajoneuvon kuormaukseen liittyvät turvallisuustekijät: kuorman tarkastus (pakkaus ja kiinnitys), erilaisiin kuormiin liittyvät ongelmat (esimerkiksi nesteet, riippuvat kuormat), tavaroiden lastaaminen ja purkaminen sekä lastauslaitteiden käyttö (ainoastaan C-, CE-, C1-, C1E-luokka);
- j) kuljettajan vastuu matkustajaliikenteessä; matkustajien mukavuus ja turvallisuus; lasten kuljettaminen; tarvittavat tarkastukset ennen ajon aloittamista; kaikkien linja-autotyyppien on sisällyttävä teoriakokeeseen (julkisen palvelun kaupunki- ja lähiliikennelinja-autot ja kaukoliikennelinja-autot, mitoiltaan poikkeavat linja-autot jne.) (ainoastaan D-, DE-, D1-, D1E-luokka).
- k) Jäsenvaltiot voivat vapauttaa ajoneuvoluokkiin C1 tai C1E kuuluvaa ajoneuvoa, johon ei sovelleta asetusta (EU) N:o 165/2014, varten ajokorttia hakevan henkilön vaatimuksesta osoittaa tietonsa 4 kohdan 1 alakohdan a–c alakohdassa luetelluista aiheista.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 561/2006, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2006, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta (EUVL L 102, 11.4.2006, s. 1).

2) C-, CE-, D- ja DE-luokan seuraavia lisäsäännöksiä koskevien yleisten tietojen pakollinen tarkistaminen:

- a) seuraavien periaatteellinen rakenne ja toiminta: polttomoottorit, öljyt ja nesteet (esimerkiksi moottoriöljy, jäähdytysneste, pesuneste), polttoainejärjestelmä, sähköjärjestelmä, sytytysjärjestelmä, voimansiirtolaitteet (kytkin, vaihteisto jne.);
- b) voitelu ja jäätymisenesto;
- c) renkaiden rakenteen, asentamisen, oikean käytön ja hoidon periaatteet;
- d) jarrujen ja nopeudensäätimien tyyppien, toiminnan, tärkeimpien osien, liitäntöjen, käytön ja päivittämisen huollon sekä lukkiutumattomien jarrujen käytön periaatteet;
- e) kytkentäjärjestelmien tyyppien, toiminnan, tärkeimpien osien, liitäntöjen, käytön ja päivittämisen huollon periaatteet (ainoastaan CE-, DE-luokka);
- f) menetelmät vikojen syiden löytämiseksi;
- g) ajoneuvojen ennaltaehkäisevä huolto ja tavanomaiset korjaukset;
- h) kuljettajan vastuu tavaroiden vastaanottamisesta, kuljettamisesta ja toimittamisesta soveltuvien ehtojen mukaisesti (ainoastaan C-, CE-luokka).

B. AJOTAITOA JA AJOTAPAA KOSKEVA KOE

5. Ajoneuvo ja sen varusteet

1) Ajoneuvon vaihteisto

- a) Käsivälitteisellä vaihteistolla varustetun ajoneuvon kuljettamista koskeva ajokoe on suoritettava ajoneuvolla, jossa on käsivälitteinen vaihteisto.

”Käsivälitteisellä vaihteistolla varustetulla ajoneuvolla” tarkoitetaan ajoneuvoa, jossa on kytkinpoljin (tai käsikäyttöinen vipu ajoneuvoluokissa A, A2 ja A1), jota kuljettajan on käytettävä lähtiessään ajoneuvolla liikkeelle tai pysäyttäessään sen ja vaihtaessaan vaihteita.

- b) Ajoneuvoissa, jotka eivät täytä 5 kohdan 1 alakohdan a alakohdassa säädettyjä vaatimuksia, katsotaan olevan automaattivaihteisto.

Jos hakija suorittaa ajokokeen ajoneuvolla, jossa on automaattivaihteisto, tämä on merkittävä liitteessä I olevassa E osassa säädetyllä asiaankuuluvalla unionin koodilla jokaiseen tällaisen kokeen perusteella myönnettävään ajokorttiin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 5 kohdan 1 alakohdan c alakohdan soveltamista. Tällaisella merkinnällä varustettuja ajokortteja saa käyttää ainoastaan sellaisten ajoneuvojen kuljettamiseen, joissa on automaattivaihteisto.

Ensimmäisessä kohdassa kuvattua unionin koodia ei saa merkitä A1-, A2-, A-, B1- tai B-luokan ajokorttiin tai se poistetaan myöhemmin, jos ajokortin hakija tai haltija läpäisee erityisen ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen tai suorittaa erityisen koulutuksen, joka voi tapahtua automaattivaihteistolla varustetulla ajoneuvolla suoritettua ajotaitoa ja ajotapaa koskevaa koetta ennen tai sen jälkeen.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on:

- i) hyväksyä erityinen koulutus ja valvoa sitä; tai
- ii) järjestää erityinen ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe.

Tässä kohdassa tarkoitettussa koulutuksessa tai kokeessa käytettävien ajoneuvojen on oltava käsivaihteisia, ja niiden on kuuluttava siihen ajoneuvoluokkaan, jonka ajokorttia osallistuja on hakenut.

Ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen keston ja ajetun matkan on oltava riittävät tässä liitteessä olevassa 6 tai 7 kohdassa tarkoitettujen ajotaidon ja ajotavan arvioimiseksi, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä ajoneuvon vaihteiston hallintaan.

Koulutuksen on katettava kaikki tässä liitteessä olevaan 6 tai 7 kohtaan sisältyvät seikat, ja erityistä huomiota on kiinnitettävä ajoneuvon vaihteiston hallintaan. Kunkin osallistujan on suoritettava koulutukseen kuuluva käytännön osio ja osoitettava ajotaitonsa ja -tapansa yleisillä teillä. Koulutuksen on kestettävä vähintään seitsemän tuntia.

- c) BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokan ajoneuvoja koskevat erityissäännökset

Jäsenvaltiot voivat päättää, että 5.1.1 kohdassa tarkoitettuja merkintöjä ajo-oikeuden rajoittamisesta automaattivaihteisiin ajoneuvoihin ei tehdä BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokan ajokorttiin, jos hakijalla on ennestään ajokortti ilman b alakohdassa tarkoitettua rajoitusta vähintään yhdessä seuraavista ajoneuvoluokista: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 tai D1E; lisäksi hakijan on pitänyt suorittaa ajotaitoa ja ajotapaa koskevan testin aikana 8.4 kohdassa kuvatut toimet.

- 2) Ajotaitoa ja ajotapaa koskevassa kokeessa käytettyjen ajoneuvojen on oltava jäljempänä lueteltujen vähimmäisvaatimusten mukaisia. Jäsenvaltiot voivat säätää ankarammista vaatimuksista tai lisävaatimuksista. Jäsenvaltiot voivat sallia, että A1-, A2- ja A-luokan ajoneuvojen, joita käytetään ajotaitoa ja ajotapaa koskevassa kokeessa, sylinteritilavuus alittaa vaaditun vähimmäissylinteritilavuuden viidellä kuutiosenttimetrillä.

a) A1-luokka:

Sivuvaunun A1-luokan moottoripyörä, jonka moottorin teho on enintään 11 kW, teho/painosuhte enintään 0,1 kW/kg ja suurin rakenteellinen nopeus vähintään 80 km/h.

Jos moottoripyörässä on polttomoottori, moottorin sylinteritilavuuden on oltava vähintään 120 cm³.

Jos moottoripyörässä on sähkömoottori, ajoneuvon teho/painosuhteen on oltava vähintään 0,08 kW/kg.

b) A2-luokka:

Sivuvaunun moottoripyörä, jonka moottorin teho on vähintään 20 kW ja enintään 35 kW ja teho/painosuhte enintään 0,2 kW/kg.

Jos moottoripyörässä on polttomoottori, moottorin sylinteritilavuuden on oltava vähintään 250 cm³.

Jos moottoripyörässä on sähkömoottori, ajoneuvon teho/painosuhteen on oltava vähintään 0,15 kW/kg.

c) A-luokka:

Sivuvaunun moottoripyörä, jonka kuormittamaton massa on yli 180 kg ja moottorin teho vähintään 50 kW. Jäsenvaltiot voivat sallia, että kuormittamaton massa on viisi kiloa pienempi kuin vaadittu vähimmäismassa.

Jos moottoripyörässä on polttomoottori, moottorin sylinteritilavuuden on oltava vähintään 600 cm³.

Jos moottoripyörässä on sähkömoottori, ajoneuvon teho/painosuhteen on oltava vähintään 0,25 kW/kg.

f) B-luokka:

B-luokan nelipyöräinen ajoneuvo, jonka suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 100 km/h.

g) BE-luokka:

Ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu B-luokan koeajoneuvosta ja B-luokkaan kuulumattomasta perävaunusta, jonka suurin sallittu massa on vähintään 1 000 kg ja suurin rakenteellinen nopeus vähintään 100 km/h; perävaunun kuormatilan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään moottoriajoneuvon levyinen ja korkuinen; suljettu laatikkomainen rakenne voi myös olla hiukan kapeampi kuin moottoriajoneuvo sillä edellytyksellä, että näkymä taakse on mahdollinen vain käyttämällä moottoriajoneuvon ulkopuolisia taustapeilejä; perävaunun todellisen kokonaismassan on oltava vähintään 800 kg.

h) B1-luokka:

i) nelipyöräinen moottoripyörä, jonka suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 60 km/h; tai

ii) jos ajokortti oikeuttaa kuljettamaan 9 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettuja ajoneuvoja, ajotaitoa ja ajotapaa koskevassa testissä käytetyn ajoneuvon on täytettävä kyseisessä kohdassa esitetyt edellytykset.

i) C-luokka:

C-luokan ajoneuvo, jonka suurin sallittu massa on vähintään 12 000 kg, pituus vähintään 8 m, leveys vähintään 2,40 m ja suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 80 km/h; ajoneuvossa on oltava lukkiutumattomat jarrut ja asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määritellyt valvontalaitteet; kuormatilan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään ohjaamon levyinen ja korkuinen; ajoneuvon todellisen kokonaismassan on oltava vähintään 10 000 kg.

j) CE-luokka:

nivelajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu C-luokan koeajoneuvosta ja perävaunusta, jonka pituus on vähintään 7,5 m; sekä nivelajoneuvon että ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa on vähintään 20 000 kg, pituus vähintään 14 m, leveys vähintään 2,40 m, suurin rakenteellinen nopeus vähintään 80 km/h, ja siinä on oltava lukkiutumattomat jarrut ja asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määritellyt valvontalaitteet; kuormatilan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään ohjaamon levyinen ja korkuinen; sekä nivelajoneuvon että ajoneuvoyhdistelmän todellisen kokonaismassan on oltava vähintään 15 000 kg.

k) C1-luokka:

C1-luokan ajoneuvo, jonka suurin sallittu massa on vähintään 4 000 kg, pituus on vähintään 5 m ja suurin rakenteellinen nopeus vähintään 80 km/h; ajoneuvossa on oltava lukkiutumattomat jarrut ja asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määritellyt valvontalaitteet. kuormatilan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään ohjaamon levyinen ja korkuinen;

Kun henkilön kykyä käyttää valvontalaitteita ei testata, ajoneuvoa ei tarvitse varustaa valvontalaitteilla.

l) C1E-luokka:

Ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu C1-luokan koeajoneuvosta ja perävaunusta, jonka suurin sallittu massa on vähintään 1 250 kg; ajoneuvoyhdistelmän pituus on vähintään 8 m ja suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 80 km/h; perävaunun kuormatilan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään ohjaamon levyinen ja korkuinen; suljettu laatikkomainen rakenne voi myös olla hiukan kapeampi kuin ohjaamo sillä edellytyksellä, että näkymä taakse on mahdollinen vain käyttämällä moottoriajoneuvon ulkopuolisia taustapeilejä; perävaunun todellisen kokonaismassan on oltava vähintään 800 kg.

m) D-luokka:

D-luokan ajoneuvo, jonka pituus on vähintään 10 m, leveys vähintään 2,40 m ja suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 80 km/h; ajoneuvossa on oltava lukkiutumattomat jarrut ja asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määritellyt valvontalaitteet.

1) DE-luokka:

Ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu D-luokan koeajoneuvosta ja perävaunusta, jonka suurin sallittu massa on vähintään 1 250 kg, leveys vähintään 2,40 m ja suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 80 km/h; perävaunun kuormatilan osan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään 2 metrin levyinen ja korkuinen; perävaunun todellisen kokonaismassan on oltava vähintään 800 kg.

m) D1-luokka:

D1-luokan ajoneuvo, jonka suurin sallittu massa on vähintään 4 000 kg, pituus on vähintään 5 m ja suurin rakenteellinen nopeus vähintään 80 km/h; ajoneuvossa on oltava lukkiutumattomat jarrut ja asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määritellyt valvontalaitteet.

n) D1E-luokka:

Ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu D1-luokan koeajoneuvosta ja perävaunusta, jonka suurin sallittu massa on vähintään 1 250 kg ja suurin rakenteellinen nopeus vähintään 80 km/h; perävaunun kuormatilan osan on muodostuttava suljetusta laatikkomaisesta rakenteesta, joka on vähintään 2 metrin levyinen ja korkuinen; perävaunun todellisen kokonaismassan on oltava vähintään 800 kg.

6. **A1- A2 ja A-luokan ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe**

(1) Ajoneuvon valmistelu ja tekninen tarkastus liikenneturvallisuuden kannalta

Hakijoiden on osoitettava, että he pystyvät valmistautumaan turvalliseen ajoon täyttämällä seuraavat vaatimukset:

- a) suojavarusteiden, kuten suojakäsineiden, -jalkineiden, -vaatteiden ja -kypärän, säätäminen;
- b) renkaiden, jarrujen, ohjauksen, hätäpysäyttimen (tarvittaessa), ketjujen, öljymäärien, valojen, heijastimien, suuntamerkinantolaitteiden ja äänimerkinantolaitteen kunnon tarkistaminen pistokokein.

(2) Liikenneturvallisuuden kannalta testattavat erityistoimenpiteet:

- a) moottoripyörän asettaminen sivuseisontatuen varaan ja sen poistaminen sivuseisontatuen varasta sekä moottoripyörän taluttaminen moottori pysäytettynä;
- b) moottoripyörän pysäköiminen sivuseisontatuen varaan;

- c) hitaalla nopeudella vähintään kaksi toimenpidettä, joihin sisältyy pujottelu; tämä mahdollistaa taitojen tarkistamisen seuraavissa asioissa: kaasukahvan ja jarrun käyttö, tasapaino, katseen suuntaus, asento moottoripyörällä ja jalkojen asento jalkatapeilla; Jos koe tehdään käsivälitteisellä vaihteistolla varustetulla moottoripyörällä, se on yhdistettävä kytkimen käsittelyyn.
- d) edellistä suuremmalla nopeudella vähintään kaksi toimenpidettä, joista vähintään yksi toimenpide vähintään 30 kilometrin tuntinopeudessa ja yksi toimenpide, johon sisältyy esteen väistäminen vähintään 50 kilometrin tuntinopeudessa; tämä mahdollistaa taitojen tarkistamisen seuraavissa asioissa: asento moottoripyörällä, katseen suuntaus, tasapaino ja ohjaustekniikka. Jos koe tehdään käsivälitteisellä vaihteistolla varustetulla moottoripyörällä, yksi toimenpide on suoritettava 2- tai 3-vaihteella; tämä mahdollistaa taitojen tarkistamisen vaihteiden käsittelyssä.
- e) jarrutus: vähintään kaksi jarrutusta, joihin sisältyy hätäjarrutus vähintään 50 kilometrin tuntinopeudessa; tämä mahdollistaa taitojen tarkistamisen seuraavissa asioissa: etu- ja takajarrun käyttö, katseen suuntaus ja asento moottoripyörällä.

(3) Aiotapa liikenteessä

Hakijoiden on suoritettava kaikki seuraavat toimenpiteet tavanomaisissa liikennetilanteissa täysin turvallisesti ja kaikkia tarvittavia varotoimia noudattaen:

- a) liikkeellelähtö: pysäköinnin jälkeen, liikenteessä pysähtymisen jälkeen; ajotieltä poistuminen;
- b) ajaminen suoralla tiellä; vastaantulevien ajoneuvojen kohtaaminen myös ahtaissa paikoissa;
- c) ajaminen mutkissa;
- d) tienristeykset: risteysalueiden ja liittymien lähestyminen ja ylittäminen;
- e) suunnan muuttaminen: kääntyminen vasemmalle ja oikealle; kaistan vaihto;
- f) moottoritielle tai (tilanteen mukaan) vastaavalle saapuminen ja siltä poistuminen: liittyminen kiihdytyskaistalta; poistuminen hidastuskaistalle;
- g) ohittaminen: muun liikenteen ohittaminen (jos mahdollista); esteiden, esimerkiksi pysäköityjen autojen, sivuuttaminen; ohitetuksi tuleminen liikenteessä (tilanteen mukaan);
- h) erityiset tiejärjestelyt (tilanteen mukaan): liikenneympyrät; tasoristeykset, raitiovaunu-/linja-autopysäkit, suojatiet; ylä-/alamäkeen ajaminen pitkissä rinteissä; tunnelit;

- i) vaarallisiin tilanteisiin reagoiminen ja niiden ennakointi; poiketen velvollisuudesta suorittaa toimenpiteet tavanomaisissa liikennetilanteissa, toimenpiteet suoritetaan ainoastaan, kun vaaralliseen tilanteeseen joudutaan vahingossa; näiden taitojen testaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää simulaattoreita;
- j) tarvittavan varovaisuuden noudattaminen ajoneuvosta noustaessa.

7. B-, B1- ja BE-luokan ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe

1) Ajoneuvon valmistelu ja tekninen tarkastus liikenneturvallisuuden kannalta

Hakijoiden on osoitettava, että he pystyvät valmistautumaan turvalliseen ajoon täyttämällä seuraavat vaatimukset:

- a) istuimen säätäminen tarvittaessa oikean istumisasennon saavuttamiseksi;
- b) taustapeilien, turvavöiden ja mahdollisten niskatukien säätäminen;
- c) sen varmistaminen, että kaikki ovet ovat kiinni;
- d) renkaiden, ohjauksen, jarrujen, öljyjen ja nesteiden (esimerkiksi moottoriöljy, jäähdytysneste, pesuneste) valojen, heijastimien, suuntamerkinantolaitteiden ja äänimerkinantolaitteen kunnan tarkistaminen pistokokein;
- e) ajoneuvon kuormaukseen liittyvien turvallisuustekijöiden tarkistaminen: kuormatila, peitteet, kuormatilan ovet, ohjaamon lukitus, kuormaustapa, kuorman varmistaminen (ainoastaan BE-luokka);
- f) kytkentämekanismien, jarrujen ja sähkökytkentöjen tarkistaminen (ainoastaan BE-luokka).

2) B- ja B1-luokka: liikenneturvallisuuden kannalta testattavat erityistoimenpiteet

Seuraavista valitaan joukko testattavia toimenpiteitä (vähintään kaksi neljästä kohdasta; yksi näistä on suoritettava peruutusvaihteella):

- a) peruutus suoraan taaksepäin tai peruutus kulman ympäri oikealle tai vasemmalle käyttäen kääntymiseen tarkoitettua ajokaistaa;
- b) U-käännös ajo- ja peruutusvaihteita käyttäen;
- c) ajoneuvon pysäköinti (ajoradan suuntaisesti tai vinosti tai suorassa kulmassa ajorataa vastaan eteenpäin tai peruuttamalla tasaisella maalla, ylämäkeen tai alamäkeen);
- d) pysähtyminen jarruttamalla; hätäjarrutus on valinnainen. BE-luokka:

3) liikenneturvallisuuden kannalta testattavat erityistoimenpiteet:

- a) perävaunun kytkeminen moottoriajoneuvoon ja irrottaminen siitä; tämä toimenpide on aloitettava ajoneuvon ja perävaunun ollessa vierekkäin (eli ei samalla linjalla);
- b) peruuttaminen mutkassa, jonka määrittely jätetään jäsenvaltioille;
- c) turvallinen pysäköinti kuormausta/purkamista varten.

4) Ajotapa liikenteessä

Hakijoiden on suoritettava kaikki seuraavat toimenpiteet tavanomaisissa liikennetilanteissa täysin turvallisesti ja kaikkia tarvittavia varotoimia noudattaen:

- a) liikkeellelähtö: pysäköinnin jälkeen, liikenteessä pysähtymisen jälkeen; ajotieltä poistuminen;
- b) ajaminen suoralla tiellä; vastaantulevien ajoneuvojen kohtaaminen myös ahtaissa paikoissa;
- c) ajaminen mutkissa;
- d) tienristeykset: risteysalueiden ja liittymien lähestyminen ja ylittäminen;
- e) suunnan muuttaminen: kääntyminen vasemmalle ja oikealle; kaistan vaihto;
- f) moottoritielle tai (tilanteen mukaan) vastaavalle saapuminen ja siltä poistuminen: liittyminen kiihdytyskaistalta; poistuminen hidastuskaistalle;
- g) ohittaminen: muun liikenteen ohittaminen (jos mahdollista); esteiden, esimerkiksi pysäköityjen autojen, sivuuttaminen; ohitetuksi tuleminen liikenteessä (tilanteen mukaan);
- h) erityiset tiejärjestelyt (tilanteen mukaan): liikenneympyrät; tasoristeykset, raitiovaunu-/linja-autopysäkit, suojatiet; ylä-/alamäkeen ajaminen pitkissä rinteissä; tunnelit;
- i) tarvittavan varovaisuuden noudattaminen ajoneuvosta noustaessa;
- j) vaarallisiin tilanteisiin reagoiminen ja niiden ennakointi; poiketen velvollisuudesta suorittaa toimenpiteet tavanomaisissa liikennetilanteissa, toimenpiteet suoritetaan ainoastaan, kun vaaralliseen tilanteeseen joudutaan vahingossa; näiden taitojen testaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää simulaattoreita.

8. C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokan ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe

1) Ajoneuvon valmistelu ja tekninen tarkastus liikenneturvallisuuden kannalta

Hakijoiden on osoitettava, että he pystyvät valmistautumaan turvalliseen ajoon täyttämällä seuraavat vaatimukset:

- a) istuimen säätäminen tarvittaessa oikean istumisasennon saavuttamiseksi;
- b) taustapeilien, turvavöiden ja mahdollisten niskatukien säätäminen;
- c) renkaiden, ohjauksen, jarrujen, valojen, heijastimien, suuntamerkin- ja äänimerkinantolaitteiden kunnon tarkistaminen pistokokein;
- d) jarru- ja ohjaustehostinjärjestelmien tarkistaminen; pyörien, pyörän muttereiden, lokasuojien, tuulilasin, ikkunoiden ja tuulilasinpyyhkimien kunnon sekä öljyjen ja nesteiden (esimerkiksi moottoriöljy, jäähdytysneste, pesuneste) tarkistaminen; kojetaulun tarkistaminen ja käyttö, mukaan luettuina asetuksessa (EU) N:o 165/2014 määritellyt valvontalaitteet. Viimeksi mainittua vaatimusta ei sovelleta hakijoihin, jotka hakevat ajokorttia C1- tai C1E-luokan ajoneuvoa varten, joka ei kuulu kyseisen asetuksen soveltamisalaan;
- e) ilmanpaineen, ilmasäiliöiden ja jousituksen tarkistaminen;
- f) ajoneuvon kuormaukseen liittyvien turvallisuustekijöiden tarkistaminen: kuormatila, peitteet, kuormatilan ovet, kuormausmekanismi (tarvittaessa), ohjaamon lukitus (tarvittaessa), kuormaustapa, kuorman varmistaminen (ainoastaan C-, CE-, C1- ja C1E-luokka);
- g) kytkentämekanismien, jarrujen ja sähkökytkentöjen tarkistaminen (ainoastaan CE-, C1E-, DE- ja D1E-luokka);
- h) kyky toteuttaa erityisiä ajoneuvon turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä; korin, käyttöovien ja hätäpoistumisteiden sekä ensiapuvälineiden, sammutuslaitteiden ja muiden turvalaitteiden valvonta (ainoastaan D-, DE-, D1- ja D1E-luokka);
- i) tiekartan käyttö ja reitin suunnittelu mukaan lukien elektronisten navigointijärjestelmien käyttö (vapaaehtoinen).

1 a. Ajoneuvon kuljettaminen ilman perävaunua (ainoastaan C1E-, CE-, D1E- ja DE-luokka)

Jos kuljettaja ei ole jo oikeutettu kuljettamaan C1-, C-, D1- ja D-luokan ajoneuvoja, ajoneuvon kuljettamisen taito on varmistettava ennen sen kuljettamista liikenteessä siihen kiinnitetyn perävaunun kanssa.

2) Liikenneturvallisuuden kannalta testattavat erityistoimenpiteet:

- a) perävaunun kytkeminen moottoriajoneuvoon ja irrottaminen siitä; tämä toimenpide on aloitettava ajoneuvon ja perävaunun ollessa vierekkäin (eli ei samalla linjalla) (ainoastaan CE-, C1E-, DE- ja D1E-luokka);
- b) peruuttaminen mutkassa, jonka määrittely jätetään jäsenvaltioille;
- c) turvallinen pysäköinti kuormausta/purkamista varten lastaussillan/-laiturin tai vastaavan rakennelman luo (ainoastaan C-, CE-, C1- ja C1E-luokka);
- d) turvallinen pysäköinti linja-auton matkustajien ottamista tai jättämistä varten (ainoastaan D-, DE-, D1- ja D1E-luokka).

3) Ajotapa liikenteessä

Hakijoiden on suoritettava kaikki seuraavat toimenpiteet tavanomaisissa liikennetilanteissa täysin turvallisesti ja kaikkia tarvittavia varotoimia noudattaen:

- a) liikkeellelähtö: pysäköinnin jälkeen, liikenteessä pysähtymisen jälkeen; ajotieltä poistuminen;
- b) ajaminen suoralla tiellä; vastaantulevien ajoneuvojen kohtaaminen myös ahtaissa paikoissa;
- c) ajaminen mutkissa;
- d) tienristeykset: risteysalueiden ja liittymien lähestyminen ja ylittäminen;
- e) suunnan muuttaminen: kääntyminen vasemmalle ja oikealle; kaistan vaihto;
- f) moottoritielle tai (tilanteen mukaan) vastaavalle saapuminen ja siltä poistuminen: liittymien kiihdytyskaistalta; poistuminen hidastuskaistalle;
- g) ohittaminen: muun liikenteen ohittaminen (jos mahdollista); esteiden, esimerkiksi pysäköityjen autojen, sivuuttaminen; ohitetuksi tuleminen liikenteessä (tilanteen mukaan);
- h) erityiset tiejärjestelyt (tilanteen mukaan): liikenneympyrät; tasoristeykset, raitiovaunu-/linja-autopysäkit, suojatiet; ylä-/alamäkeen ajaminen pitkissä rinteissä; tunnelit;
- i) tarvittavan varovaisuuden noudattaminen ajoneuvosta noustaessa;
- j) vaarallisiin tilanteisiin reagoiminen ja niiden ennakointi; poiketen velvollisuudesta suorittaa toimenpiteet tavanomaisissa liikennetilanteissa, toimenpiteet suoritetaan ainoastaan, kun vaaralliseen tilanteeseen joudutaan vahingossa; näiden taitojen testaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää simulaattoreita.

4) Turvallinen ja energiatehokas ajotapa:

ajotapa, jolla varmistetaan turvallisuus ja vähennetään polttoaineen/energian kulutusta ja päästöjä kiihdytettäessä ja hidastettaessa vauhtia sekä ylämäkeen ja alamäkeen ajettaessa.
[...]

9. Ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen arvostelu

- 1) Arvostelussa on kussakin edellä 6, 7 ja 8 kohdassa mainitussa ajotilanteessa otettava huomioon hakijan kyky käsitellä ajoneuvon hallintalaitteita ja ajaa liikenteessä täysin turvallisesti. Tutkinnon vastaanottajan on tunnettava olonsa turvalliseksi koko kokeen ajan. Ajovirheistä tai vaarallisesta ajotavasta, joka välittömästi vaarantaa koeajoneuvon, sen matkustajien tai muiden tien käyttäjien turvallisuuden, on rangaistava jättämällä koe hyväksymättä, riippumatta siitä, onko tutkinnon vastaanottajan tai muun mukana olevan henkilön puututtava ajoon vai ei. Tutkinnon vastaanottaja saa kuitenkin vapaasti päättää, onko ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe suoritettava loppuun.

Kuljettajantutkinnon vastaanottajilla on oltava koulutus hakijoiden turvallisen ajotavan arvioimiseksi. Jäsenvaltion valtuuttaman elimen on seurattava ja valvottava kuljettajantutkinnon vastaanottajien työtä huolehtiakseen siitä, että virheiden arviointi suoritetaan oikein ja johdonmukaisesti tämän liitteen määräysten mukaisesti.

- 2) Tutkinnon vastaanottajien on arvioinnissaan kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, osoittaako hakija harkitsevaa ja sosiaalista liikennekäyttäytymistä. Tämän pitää näkyä ajotyyliässä, ja tutkinnon vastaanottajan tulee ottaa se huomioon muodostaessaan kokonaiskuvaa hakijasta. Tällaiseen liikennekäyttäytymiseen kuuluu mukautuva ja määrätietoinen (turvallinen) ajo, tie- ja sääolosuhteiden, muun liikenteen ja muiden tienkäyttäjien (erityisesti loukkaantumiselle alttiiden tienkäyttäjien) huomioon ottaminen sekä ennakointi.
- 3) Kuljettajantutkinnon vastaanottajan on lisäksi arvioitava hakijasta seuraavat seikat:
- a) ajoneuvon hallinta, ottaen huomioon seuraavat: turvavöiden, taustapeilien, niskatuen ja istuimen asianmukainen käyttö; valojen ja muiden varusteiden asianmukainen käyttö; kytkimen, vaihteiston, kaasupolkimen, jarrujärjestelmien (mukaan luettuna mahdollinen apujarrujärjestelmä) ja ohjauksen asianmukainen käyttö; ajoneuvon hallinta erilaisissa olosuhteissa ja nopeuksissa; ajoneuvon vakaus tiellä; ajoneuvon paino, mitat ja ominaisuudet; kuorman paino ja tyyppi (ainoastaan BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, DE- ja D1E-luokka); matkustajien mukavuus (ainoastaan D-, DE-, D1- ja D1E-luokka) (tasainen ajo ilman nopeita kiihdytyksiä ja äkkijarrutuksia);
 - b) taloudellinen, turvallinen ja energiatehokas ajotapa, ottaen huomioon kierrosluku minuutissa, vaihtaminen, jarruttaminen ja kiihdyttäminen (ainoastaan B-, BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokka);
 - c) havainnointisääntöjen noudattaminen; aktiivinen havainnointi kaikkiin suuntiin; peilien asianmukainen käyttö; katseen suuntaaminen kauas, keskietäisyydelle ja lähelle;
 - d) etuajo-oikeuden/väistämisen noudattaminen: etuajo-oikeus risteyksissä ja liittymissä; etuajo-oikeus muissa tilanteissa (esimerkiksi suunnan vaihto, kaistan vaihto, erityistoimenpiteet);

- e) oikea sijainti tiellä: ajoneuvon tyypistä ja ominaisuuksista riippuva asianmukainen sijainti tiellä, kaistoilla, liikenneympyröissä, mutkissa; sijainnin ennakointi;
- f) etäisyys: riittävän etäisyyden pitäminen eteen ja sivuille; riittävän etäisyyden pitäminen muihin tienkäyttäjiin, erityisesti loukkaantumiselle alttiisiin tienkäyttäjiin;
- g) nopeusrajoitusten ja -suositusten noudattaminen: suurinta sallittua nopeutta ei saa ylittää; nopeuden mukauttaminen sää-/liikenneolosuhteisiin ja tarvittaessa kansallisiin nopeusrajoituksiin; ajaminen sellaisella nopeudella, että pysähtyminen on mahdollista näkyvissä olevalla vapaalla tieosuudella; nopeuden mukauttaminen muiden samanlaisten tienkäyttäjien yleiseen nopeuteen;
- h) liikennevalojen, liikennemerkkien ja muiden merkintöjen noudattaminen: oikea käyttäytyminen liikennevaloissa; liikenteenvalvojen ohjeiden noudattaminen; liikennemerkkien (kieltojen tai määräysten) oikea noudattaminen; tiemerkkintöjen asianmukainen noudattaminen;
- i) merkinantojen noudattaminen: merkkien antaminen tarvittaessa asianmukaisesti ja oikeaan aikaan; oikea suuntamerkin antaminen; asianmukainen toiminta suhteessa kaikkiin muiden tienkäyttäjien antamiin merkkeihin;
- j) jarruttamisen ja pysähtymisen hallinta: olosuhteisiin mukautettu oikea-aikainen hidastaminen, jarruttaminen ja pysähtyminen; ennakointi; erilaisten jarrujärjestelmien käyttö (ainoastaan C-, CE-, D- ja DE-luokka); muiden hidastusjärjestelmien kuin jarrujen käyttö (ainoastaan C-, CE-, D- ja DE-luokka);

10. Kokeen kesto

Ajokokeen keston ja ajetun matkan on oltava riittävät tässä liitteessä olevassa B osassa säädetyn ajotaidon ja ajotavan arvioimiseksi. Ajoaika tiellä ei missään tapauksessa saa olla vähemmän kuin 25 minuuttia A-, A1-, A2-, B-, B1- ja BE-luokassa ja 45 minuuttia muissa luokissa. Tähän aikaan ei sisälly kokelaan vastaanottaminen, ajoneuvon valmistelu, ajoneuvon tekninen tarkistus liikenneturvallisuuden kannalta, erityistoimenpiteet, 8 kohdan 1 a alakohdan mukaisten taitojen varmistaminen ja käytännön kokeen tuloksen ilmoittaminen.

11. Kokeen suorituspaikka

Erityistoimenpiteiden arvioimista koskeva koe voidaan suorittaa erityisellä koeradalla. Jos se on käytännössä mahdollista, ajotaidon arvioimiseksi suoritettava kokeen osa on suoritettava taajamien ulkopuolisilla teillä, pikateillä ja moottoriteillä (tai vastaavilla) sekä erilaisilla kaduilla (asuinalueilla, 30 ja 50 km/h nopeusrajoitusten alueilla ja taajamien pikateillä), joilla tulee esiintyä erilaisia kuljettajien kohtaamia vaikeuksia. On myös suotavaa, että koe suoritetaan erilaisilla liikennetiheyksillä. Ajamiseen kuluva aika on käytettävä optimaalisesti hakijan arvioimiseen kaikilla mahdollisilla liikennealueilla; erityistä huomiota on kiinnitettävä siirtymiseen alueelta toiselle.

II MOOTTORIKÄYTTÖISEN AJONEUVON KULJETTAMISEEN VAADITTAVAT TIEDOT, AJOTAITO JA AJOTAPA

Kaikkien moottorikäyttöisten ajoneuvojen kuljettajilla on kaikissa tilanteissa oltava 1–9 kohdassa esitetyt tiedot, ajotaito ja ajotapa, joiden perusteella he voivat:

- tunnistaa ja ennakoida liikenteen vaaratilanteet ja arvioida niiden vakavuuden,
- hallita ajoneuvonsa niin hyvin, että he eivät aiheuta vaaratilanteita ja että he toimivat tällaisissa tilanteissa asianmukaisesti,
- noudattaa liikennesääntöjä ja erityisesti niitä, joiden tarkoituksena on estää liikenneonnettomuudet ja ylläpitää sujuvaa liikennettä,
- havaita ajoneuvoissaan olevat merkittävät tekniset ja erityisesti turvallisuuden vaarantavat puutteet, ja korjauttaa ne asianmukaisesti,
- ottaa huomioon kaikki ajotapaan vaikuttavat seikat (esimerkiksi alkoholi, väsymys, huononäköisyys, jne.), jotta he pystyvät täyttämään kaikki turvallisen ajon edellytykset,
- osaltaan varmistaa kaikkien ja erityisesti loukkaantumiselle alttiiden tienkäyttäjien turvallisuus ottamalla muut tienkäyttäjät asianmukaisesti huomioon,
- tietää riittävällä tavalla mikroliikkumisvälineisiin liittyvät riskitekijät,
- tietää riittävästi vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien ajoneuvojen käytön turvallisuudesta,
- tietää riittävästi ajoneuvon kehittyneiden ajoavustinjärjestelmien ja muiden automatisoitujen järjestelmien käytöstä.

Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että kuljettajat, joilla ei enää ole 1–9 kohdassa esitettyjä tietoja, ajotaitoa ja ajotapaa, voivat saavuttaa uudelleen kyseiset tiedot ja taidot sekä noudattaa jatkossa moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettamiseen vaadittavaa ajotapaa.

LIITE III

MOOTTORIKÄYTTÖISEN AJONEUVON KULJETTAMISEEN VAADITTAVAA FYYSISTÄ JA HENKISTÄ SUORITUSKYKYÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

MÄÄRITELMÄT

1. Tässä liitteessä kuljettajat luokitellaan kahteen ryhmään:
 - 1) Ryhmä 1: A-, A1-, A2-, AM-, B-, B1- ja BE-luokkien ajoneuvojen kuljettajat;
 - 2) Ryhmä 2: C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja D1E-luokkien ajoneuvojen kuljettajat.

Kansallisessa lainsäädännössä voidaan säätää, että tämän liitteen ryhmän 2 kuljettajia tarkoittavia säännöksiä sovelletaan sellaisiin B-luokan ajoneuvojen kuljettajiin, jotka käyttävät ajokorttiaan ammattimaisesti (taksit, ambulanssit, jne.).
2. Ensimmäistä ajokorttia tai ajokortin uusimista hakevat henkilöt luokitellaan siihen ryhmään, johon he kuuluvat, kun ajokortti on myönnetty tai uusittu.

[...]

3. [...]

4. [...]

5. [...]

NÄKÖ

6. Kaikkien ajokortin hakijoiden on käytävä asianmukaisessa tutkimuksessa, jolla varmistetaan, että heillä on moottorikäyttöisten ajoneuvojen kuljettamiseen tarvittava riittävä näön tarkkuus, sekä suuntaa-antavassa tutkimuksessa, jonka tarkoituksena on arvioida, onko näkökentän tarkempi tutkiminen tarpeen. Jos on aihetta epäillä, että hakijan näkökyky on riittämätön, toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on tutkittava hänet. Tässä tutkimuksessa on kiinnitettävä huomiota erityisesti seuraaviin: näöntarkkuus, näkökenttä, hämäränäkö, häikäisy- ja kontrastiherkkyys, diplopia ja muut näkötoiminnot, jotka voivat vaarantaa ajoturvallisuutta.

Jos näöntarkkuus- ja näkökenttävaatimukset eivät täyty, mutta on syytä uskoa, että ajokortin myöntäminen hakijalle ei heikentäisi tieliikenteen turvallisuutta, ajoluvan myöntämistä ryhmään 1 kuuluville kuljettajille voidaan harkita ”poikkeuksellisissa yksittäistapauksissa”; näissä tapauksissa kuljettajan olisi käytävä toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan suorittamassa tarkastuksessa sen osoittamiseksi, ettei hänellä ole muita näkötoiminnan, kuten häikäisy- tai kontrastiherkkyuden taikka hämäränäön, häiriöitä. Hakijan tai kuljettajan olisi myös läpäistävä toimivaltaisen viranomaisen suorittama käytännön koe.

Ryhmä 1:

- 1) Ajokorttia tai ajokortin uusimista hakevien henkilöiden silmien yhteisnäön on molemmilla silmillä samanaikaisesti katsottaessa oltava vähintään 0,5 tarvittaessa korjaavia linsejä käyttäen.

Lisäksi vaakasuoran näkökentän on oltava vähintään 120 astetta, ja näkökentän laajuuden on oltava vähintään 50 astetta vasemmalle ja oikealle sekä 20 astetta yläsuuntaan ja alasuuntaan. Näkökentän keskikohdasta 20 asteen säteellä ei saa olla puutoksia.

Jos henkilöllä todetaan etenevä silmäsairaus tai jos hän ilmoittaa sairastavansa sellaista, ajokortti voidaan myöntää tai uusida, jos hakija käy säännöllisissä toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan tarkastuksissa.

- 2) Jos ajokorttia tai ajokortin uusimista hakeva henkilö on menettänyt kokonaan näön toisesta silmästä tai hän käyttää ainoastaan yhtä silmää (esimerkiksi diplopiassa ollessa kyseessä), hänen näöntarkkuutensa on oltava vähintään 0,5 tarvittaessa korjaavia linsejä käyttäen. Toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on vahvistettava, että tällainen monokulaarisen näön tila on jatkunut riittävän kauan, jotta henkilö on sopeutunut siihen, ja että silmän näkökenttä täyttää 6 kohdan 1 alakohdassa esitetyt vaatimukset.
- 3) Jos henkilöllä on hiljattain kehittynyt diplopia tai hän on menettänyt näön toisesta silmästä, ajaminen on kiellettävä asianmukaisen sopeutumiskauden (esimerkiksi kuuden kuukauden) ajaksi. Tämän jälkeen ajaminen sallitaan ainoastaan näkökyvyn ja ajotaidon asiantuntijoiden myönteisen lausunnon perusteella.

Ryhmä 2:

- 4) Ajokorttia tai ajokortin uusimista hakevien henkilöiden näöntarkkuuden, tarvittaessa korjaavia linssejä käyttäen, on oltava vähintään 0,8 paremmassa silmässä ja vähintään 0,1 huonommassa silmässä. Jos henkilö käyttää korjaavia linssejä saavuttaakseen näöntarkkuuden 0,8 ja 0,1, kummankin silmän korjaamattoman näöntarkkuuden on noustava vaaditulle vähimmäistasolle (0,8 ja 0,1) joko korjaavilla silmälaseilla, joiden voimakkuus on enintään +8 diopteria, tai piilolinsseillä. Henkilön on pystyttävä käyttämään hänelle määrättyjä korjaavia linssejä.

Lisäksi molempien silmien vaakasuoran näkökentän on oltava vähintään 160 astetta, ja näkökentän laajuuden on oltava vähintään 70 astetta vasemmalle ja oikealle sekä 30 astetta yläsuuntaan ja alasuuntaan. Näkökentän keskikohdasta 30 asteen säteellä ei saa olla puutoksia.

Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille eikä kuljettajille, joiden kontrastiherkkyys on heikentynyt tai joilla on diplopia.

Jos toisen silmän näkökyky on heikentynyt olennaisesti, ajaminen on kiellettävä asianmukaisen sopeutumiskauden (esimerkiksi kuuden kuukauden) ajaksi. Tämän jälkeen ajaminen sallitaan ainoastaan näkökyvyn ja ajotaidon asiantuntijoiden myönteisen lausunnon perusteella.

KUULO

7. Ajokortin saa myöntää tai uusia ryhmän 2 hakijoille tai kuljettajille ainoastaan toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan lausunnon perusteella; terveystarkastuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten heikentynyt kuulo voidaan korvata.

LIIKUNTARAJOITTEISET HENKILÖT

8. Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille eikä kuljettajille, joilla on sellainen tuki- ja liikuntaelinten sairaus tai vamma, joka voi aiheuttaa vaaraa moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljetettaessa.

Ryhmä 1:

- 1) Ajokortti voidaan tietyin rajoituksin myöntää liikuntarajoitteisille hakijoille tai kuljettajille toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan antaman lausunnon perusteella. Tämän lausunnon on perustuttava kyseisen sairauden tai vamman lääketieteelliseen arvioon ja tarvittaessa käytännön kokeeseen. Lausunnossa on myös todettava, minkä tyyppisiä muutoksia ajoneuvoon tarvitaan ja tarvitseeko kuljettajan käyttää ortopedistä laitetta, sikäli kuin ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe osoittaa, että ajaminen tällaisen laitteen avulla ei olisi vaarallista.

- 2) Ajokortin saa myöntää tai uusia hakijalle tai kuljettajalle, jolla on etenevä sairaus, jos henkilö tutkitaan säännöllisesti sen varmistamiseksi, että hän yhä pystyy kuljettamaan ajoneuvoa täysin turvallisesti.

Jos liikuntarajoite on pysyvä, ajokortin saa myöntää tai uusia ilman, että hakijan on käytävä säännöllisissä terveystarkastuksissa.

Ryhmä 2:

- 3) Toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on otettava asianmukaisesti huomioon lisääntyneet riskit ja vaarat, jotka liittyvät tämän ryhmän määritelmän soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen.

SYDÄN- JA VERISUONISAIRAUDET

9. Sydän- ja verisuonitaudit voivat johtaa aivotoiminnan äkilliseen heikkenemiseen ja vaarantaa näin liikenneturvallisuuden. Nämä muodostavat perusteen määrittäessä tilapäisiä tai pysyviä rajoituksia ajamiselle.
- 1) Seuraavien sydän- ja verisuonitautien tapauksessa mainittujen ryhmien hakijoiden tai kuljettajien ajokortin saa myöntää tai uusia vasta, kun tauti on asianmukaisesti hoidettu, ja tämä edellyttää toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan lupaa ja, tarvittaessa, säännöllistä lääketieteellistä arviointia:
- a) bradyarytmiat (sinusbradykardia ja johtumishäiriöt) ja takyarytmiat (supraventrikulaariset arytmiat ja kammioarytmiat), kun aiemmin on esiintynyt arytmiaperäistä pyörtymistä tai arytmiaperäisiä pyörtymiskohtauksia (koskee ryhmiä 1 ja 2);
 - b) bradyarytmiat: sinusbradykardia ja johtumishäiriöt, joissa toisen asteen eteis-kammiosolmukkeen (AV) Mobitz II -katkos, kolmannen asteen AV-solmukkeen katkos tai alternoiva haarakatko (koskee ainoastaan ryhmää 2);
 - c) takyarytmiat (supraventrikulaariset arytmiat ja kammioarytmiat), joihin liittyy
 - rakenteellinen sydänsairaus ja etenkin pitkäkestoinen kammiotakykardia (VT) (koskee ryhmiä 1 ja 2), tai
 - polymorfinen lyhytkestoinen kammiotakykardia tai rytmihäiriötahdistinindikaatio (koskee ainoastaan ryhmää 2);
 - d) oireileva angina pectoris (koskee ryhmiä 1 ja 2);
 - e) pysyvän sydämentahdistimen asentaminen tai vaihto (koskee ainoastaan ryhmää 2);

- f) defibrillaattorin asentaminen tai vaihto taikka aiheellinen tai aiheeton defibrillointi-isku (koskee ainoastaan ryhmää 1);
- g) synkopee (väliaikainen tajuttomuus ja veltostuminen, jolle on ominaista äkillisyys, lyhytkestoisuus ja spontaani tajunnan palautuminen, johtuu globaalista aivojen verenkiertohäiriöstä (vähentynyt aivojen perfuusio), oletettu alkuperä on refleksologinen, syy tuntematon, ei merkkejä taustalla olevasta sydäntaudista) (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- h) äkillinen sepelvaltimo-oireyhtymä (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- i) vakaa angina pectoris, jos oireita ei esiinny kevyessä rasituksessa (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- j) pallolaajennus (PCI) (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- k) sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (CABG) (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- l) aivohalvaus/aivoverenkiertohäiriö (TIA) (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- m) merkittävä kaulavaltimon ahtauma (koskee ainoastaan ryhmää 2);
- n) aortan enimmäisläpimitta suurempi kuin 5,5 cm (koskee ainoastaan ryhmää 2);
- o) sydämen vajaatoiminta:
 - New York Heart Association (NYHA) I, II, III (koskee ainoastaan ryhmää 1),
 - NYHA I ja II edellyttäen, että vasemman kammion ejektiofraktio on vähintään 35 % (koskee ainoastaan ryhmää 2);
- p) sydämensiirto (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- q) sydämen apupumppu (koskee ainoastaan ryhmää 1);
- r) sydänläppäleikkaus (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- s) pahanlaatuinen hypertensio (systolinen verenpaine ≥ 180 mmHg tai diastolinen verenpaine ≥ 110 mmHg, johon liittyy uhkaava tai etenevä elinvaurio) (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- t) asteen 3 verenpaine (diastolinen verenpaine ≥ 110 mmHg ja/tai systolinen verenpaine ≥ 180 mmHg) (koskee ainoastaan ryhmää 2);
- u) synnynnäinen sydänsairaus (koskee ryhmiä 1 ja 2);
- v) hypertrofinen kardiomyopatia, jos siihen ei liity pyörtymistä (koskee ainoastaan ryhmää 1);
- w) pitkä QT -oireyhtymä, jossa esiintyy pyörtymistä, kääntyvien kärkien kammiotakykardia tai QTc > 500 ms (koskee ainoastaan ryhmää 1).

- 2) Seuraavien sydän- ja verisuonitautien tapauksessa mainittujen ryhmien hakijoille tai kuljettajille ei saa myöntää ajokorttia eikä ajokorttia saa uusia:
- a) rytmihäiriötahdistin (koskee ainoastaan ryhmää 2);
 - b) ääreissuonisairaus – rinta- ja vatsa-aortan aneurysma, kun aortan enimmäisläpimitta on sellainen, että se altistaa merkittävälle äkillisen repeämän riskille ja siten äkilliselle invalidisoivalle tapahtumalle (koskee ryhmiä 1 ja 2);
 - c) sydämen vajaatoiminta:
 - NYHA IV (koskee ainoastaan ryhmää 1);
 - NYHA III ja IV (koskee ainoastaan ryhmää 2),
 - d) sydämen apupumput (koskee ainoastaan ryhmää 2);
 - e) läppävika, jossa aorttaläppävuoto, aortan ahtauma, hiippaläpän vuoto tai hiippaläpän ahtauma, jos toimintakyky arvioidaan luokkaan NYHA IV tai jos on esiintynyt pyörtymiskohtauksia (koskee ainoastaan ryhmää 1);
 - f) toimintakykyluokan NYHA III tai IV läppävika taikka läppävika, jossa ejektiofraktio on alle 35 %, hiippaläpän ahtauma ja vaikea keuhkoverenpainetauti, tai vaikea kaikukuvattu aortan ahtauma tai pyörtymistä aiheuttava aortan ahtauma; lukuun ottamatta täysin oireetonta vaikeaa aortan ahtaumaa, jos rasituskokeen vaatimukset täyttyvät (koskee ainoastaan ryhmää 2);
 - g) rakenteelliset ja sähköiset kardiomyopatiat – hypertrofinen kardiomyopatia, jossa aiemmin esiintynyt pyörtymistä, tai kun kaksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy: vasemman kammion seinämän paksuus > 3 cm, lyhytkestoinen kammiotakykardia, suvussa äkkikuolemia (ensimmäisen asteen sukulaisella), verenpaine ei kohoa rasituksessa (koskee ainoastaan ryhmää 2);
 - h) pitkä QT -oireyhtymä, jossa esiintyy pyörtymistä, kääntyvien kärkien kammiotakykardia ja QTc > 500 ms (koskee ainoastaan ryhmää 2).
 - i) Brugada-oireyhtymä, jossa esiintyy pyörtymistä tai estettyä sydänperäistä äkkikuolemaa (koskee ryhmiä 1 ja 2).

Ajokortin saa myöntää tai uusia poikkeustapauksissa, jotka on perusteltu asianmukaisesti esittämällä toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan lausunto ja joissa edellytetään säännöllistä lääketieteellistä arviointia sen varmistamiseksi, että kyseinen henkilö kykenee edelleen kuljettamaan ajoneuvoa turvallisesti, kun otetaan huomioon sairauden vaikutukset.

3) Muut kardiomyopatiat

Toimintakykyä lamaavien äkillisten tapahtumien riskiä on arvioitava, kun hakijalla tai kuljettajalla on hyvin kuvattu kardiomyopatia (esimerkiksi oikean kammion arytmoogeeninen kardiomyopatia, laajentava kardiomyopatia, katekoliaaminerginen monimuotoinen kammioitiheällyöntisyys ja lyhyt QT -oireyhtymä) tai uusi, vasta todettu kardiomyopatia. Tällöin edellytetään huolellista asiantuntija-arviota. Kunkin kardiomyopatian ennuste on otettava huomioon.

4) Jäsenvaltiot voivat rajoittaa ajokortin myöntämistä hakijoille tai kuljettajille, joilla on muita sydän- ja verisuonisairauksia, tai ajokortin uusimista näissä tapauksissa.

DIABETES

10. Seuraavissa kohdissa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

'vakavalla hypoglykemialla' tarkoitetaan sitä, että kyseessä oleva henkilö tarvitsee toisen henkilön apua;

'toistuvalla hypoglykemialla' tarkoitetaan sitä, että samalla henkilöllä on esiintynyt vakava hypoglykemia kaksi kertaa 12 kuukauden sisällä.

Ryhmä 1:

- 1) Ajokortti voidaan myöntää ja uusia hakijoille ja kuljettajille, joilla on diabetes. Jos henkilöä hoidetaan lääkityksellä, johon liittyy matala hypoglykemian riski, hänen on käytävä säännöllisissä terveystarkastuksissa tapauksen mukaan. Jos henkilöä hoidetaan lääkityksellä, johon liittyy korkea hypoglykemian riski, jolla voi olla vaikutuksia ajokykyyn, hänen on hankittava asiantuntijalääkärin lausunto ja käytävä säännöllisissä terveystarkastuksissa tapauksen mukaan mutta kuitenkin enintään kymmenen vuoden välein.
- 2) Hakijan tai kuljettajan, jolla on lääkkeillä hoidettava diabetes, josta voi aiheutua hypoglykemia, on osoitettava, että hän ymmärtää hypoglykemian riskin ja tilansa riittävän valvonnan merkityksen.

Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille tai kuljettajille, jotka eivät ole riittävän tietoisia hypoglykemiasta.

Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille tai kuljettajille, joilla on toistuva vakava hypoglykemia, jollei tämän tukena ole toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan lausunto ja säännöllinen lääketieteellinen arviointi. Jos vakavaa hypoglykemiaa esiintyy toistuvasti hereilläoloaikana, ajokortin saa myöntää tai uusia vasta 3 kuukauden kuluttua viimeisimmästä kohtauksesta.

Ajokortin saa myöntää tai uusia poikkeustapauksissa, jotka on perusteltu asianmukaisesti esittämällä toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan lausunto ja joissa edellytetään säännöllistä lääketieteellistä arviointia sen varmistamiseksi, että kyseinen henkilö kykenee edelleen kuljettamaan ajoneuvoa turvallisesti, kun otetaan huomioon sairauden vaikutukset.

Ryhmä 2:

- 3) Ajokorttien myöntämistä ja uusimista ryhmään 2 kuuluville kuljettajille, joilla on diabetes, voidaan harkita. Jos henkilö käyttää lääkitystä, joka voi mahdollisesti aiheuttaa hypoglykemian (kysymykseen tulevat insuliini ja jotkin tabletit), seuraavien vaatimusten on täyttyttävä:
 - a) henkilöllä ei ole esiintynyt vakavia hypoglykemioita viimeisten 12 kuukauden aikana;
 - b) kuljettaja on täysin tietoinen hypoglykemian mahdollisuudesta;
 - c) kuljettajan on pystyttävä hallitsemaan verensokeritasojaan säännöllisen seurannan avulla käyttäen teknisiä apuvälineitä vähintään kaksi kertaa päivässä sekä ajotilanteissa;
 - d) kuljettaja osoittaa, että hän ymmärtää hypoglykemian riskit;
 - e) diabetekseen ei liity muita poissulkevia ongelmia.

Lisäksi näissä tapauksissa ajokortit on myönnettävä toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan lausunnon ja enintään kolmen vuoden välein tehtävien säännöllisten terveystarkastusten perusteella.

- 4) Hereillä ollessa esiintyvistä vakavista hypoglykemioista, silloinkin kun ne eivät liity ajamiseen, olisi ilmoitettava, ja ajolupaa olisi niiden perusteella arvioitava uudelleen.

NEUROLOGISET SAIRAUDET JA OBSTRUKTIIVINEN UNIAPNEAOIREYHTYMÄ

11. Seuraavia sääntöjä sovelletaan hakijoihin, joilla on neurologisia sairauksia ja obstruktiivinen uniapneaoireyhtymä.

NEUROLOGISET SAIRAUDET

- 1) Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille eikä kuljettajille, joilla on vakava neurologinen sairaus, ellei hakemuksen tueksi esitetä asiantuntijalääkärin puoltavaa lausuntoa.

Keskus- tai ääreishermostoon vaikuttaviin sairauksiin tai kirurgisiin toimenpiteisiin liittyvät neurologiset häiriöt, jotka johtavat kognitiivisiin, sensorisiin tai motorisiin rajoitteisiin ja vaikuttavat tasapainoon ja koordinaatioon, on otettava huomioon kuljettamiselle aiheuttamiensa toiminnallisten vaikutusten ja etenemisvaaran mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa ajokortin myöntämiseen tai uusimiseen voidaan liittää ehto, jonka mukaan sairauden paheneminen on arvioitava määräajoin.

OBSTRUKTIIVINEN UNIAPNEAOIREYHTYMÄ

- 2) Sovellettaessa seuraavia kohtia

'lievässä obstruktiivisessa uniapneaoireyhtymässä' hengityskatkoksia (apnea) tai hengityksen vaimenemisia (hypopnea) on tunnissa 15–29 (apnea-hypopnea-indeksi), ja 'vakavassa obstruktiivisessa uniapneaoireyhtymässä' apnea-hypopnea-indeksi on vähintään 30; molempiin liittyy epätavallisen suuri väsymys päiväsaikaan.

- 3) Hakijat tai kuljettajat, joilla epäillään lievää tai vakavaa obstruktiivista uniapneaoireyhtymää, ohjataan edelleen asiantuntijalääkärin tarkastukseen ennen ajokortin myöntämistä tai uusimista. Heitä voidaan kehottaa olemaan ajamatta, kunnes diagnoosi vahvistetaan.
- 4) Ajokortti voidaan myöntää lievää tai vakavaa obstruktiivista uniapneaoireyhtymää sairastaville hakijoille tai kuljettajille, joilla on näyttöä siitä, että heidän tilaansa seurataan riittävästi ja he saavat asianmukaista hoitoa ja että väsymyksessä on tapahtunut parannusta; tämä on todistettava asiantuntijalääkärin lausunnolla.
- 5) Lievää tai vakavaa obstruktiivista uniapneaoireyhtymää sairastavien hakijoiden tai kuljettajien on käytävä määräaikaissä terveystarkastuksissa vähintään kolmen vuoden välein ryhmän 1 kuljettajien osalta ja vähintään vuoden välein ryhmän 2 kuljettajien osalta, jotta voidaan määrittää hoidon asianmukaisuus, jatkohoidon tarve ja jatkuva tarkka valvonta.

Uusi johdanto-osan kappale:

”(xx) Ottaen huomioon tutkimukset, joita tehdään eri patologioista, joihin liittyy liiallisen uneliaisuuden/väsymyksen riski, komission olisi alettava tarkastella liitteen III lukua, jossa käsitellään obstruktiivista uniapneaoireyhtymää, heti kun riittävä määrä tutkimuksia on saatu päätökseen ja tiedeyhteisön saataville.”

EPILEPSIA

12. Epileptiset kohtaukset tai muut äkilliset tajunnan häiriöt ovat vakava vaara liikenneturvallisuudelle, jos ne tapahtuvat silloin, kun henkilö kuljettaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa.

Sovellettaessa seuraavia kohtia

’epilepsialla’ tarkoitetaan sairautta, jossa henkilöllä on ollut vähintään kaksi epileptistä kohtausta enintään viiden vuoden välein;

’ulkoisen tekijän provosoimalla kohtauksella’ tarkoitetaan kohtausta, jonka on saanut aikaan tunnistettava ja vältettävissä oleva tekijä.

Henkilöä, jolla on ensimmäinen tai yksittäinen kohtaus tai tajunnan menetys, on kehoitettava olemaan ajamatta. Tällöin on laadittava asiantuntijan lausunto, jossa todetaan ajokiellon kesto sekä tarvittava seuranta.

On erittäin tärkeää, että henkilön epilepsiaoireyhtymä ja kohtaustyyppi määritetään, jotta voidaan tehdä asianmukainen arviointi henkilön ajoturvallisuudesta (myös uusien kohtausten riskistä) ja tarvittavasta hoidosta. Tämän tulee olla neurologin tekemä.

Ryhmä 1:

- 1) Ryhmään 1 kuuluvien kuljettajien, joilla on epilepsia, ajokelpoisuutta on seurattava siihen saakka, kun kohtauksettomuus on kestänyt vähintään viisi vuotta.

Jos henkilöllä on epilepsia ja ennen kuin hänellä ei ole ollut kohtauksia vähintään viiteen vuoteen, ehdoitta myönnettävän ajokortin perusteiden ei katsota täyttyvän.
[...]

- 2) Ulkoisen tekijän provosoima kohtaous: hakijalle, jolla on ollut tunnistettavan ulkoisen tekijän provosoima kohtaous, jonka ei arvioida todennäköisesti toistuvan ajotilanteessa, voidaan antaa ajolupa kunkin hakijan tilanteen mukaan neurologin lausunnon perusteella (arviointi on mahdollisuuksien mukaan suoritettava ottaen huomioon liitteen III muut osat, esimerkiksi tapauksissa, joihin liittyy alkoholi tai muut samanaikaiset sairaudet).
- 3) Ensimmäinen tai yksittäinen kohtaous, joka ei ole ulkopuolisen tekijän provosoima: hakijalle, jolla on ollut ensimmäinen epileptinen kohtaous, joka ei ole ollut ulkopuolisen tekijän provosoima, voidaan antaa ajolupa, kun kohtauksettomuus on kestänyt vähintään kuusi kuukautta, jos henkilöstä on tehty asianmukainen lääketieteellinen arvio. Kansalliset viranomaiset voivat antaa ajoluvan tätä aikaisemmin kuljettajille, joiden ennuste on todettu hyväksi.
- 4) Muu tajuttomuus: Tajuttomuutta on arvioitava sen perusteella, liittyykö siihen riski sen uusiutumisesta ajotilanteessa.
- 5) Epilepsia: kuljettajat tai hakijat voidaan todeta ajokykyisiksi, kun kohtauksettomuus on kestänyt vuoden.
- 6) Pelkästään unenaikaiset kohtaukset: hakija tai kuljettaja, jolla ei koskaan ole ollut kohtauksia muulloin kuin nukkuessa, voidaan todeta ajokykyiseksi, mikäli tämän on todettu jatkuneen vähintään sen ajan, joka vastaa epilepsiaan liittyvää vaatimusta kohtauksettomuuden kestosta. Mikäli henkilö saa kohtauksen hereillä ollessaan, ajolupa voidaan myöntää, kun kohtauksia ei ole esiintynyt vuoteen (katso ”Epilepsia”, 12 kohdan 5 alakohta).
- 7) Kohtaukset, jotka eivät vaikuta tajunnantason tai toimintakykyyn: hakija tai kuljettaja, jolla ei koskaan ole ollut muita kuin sellaisia kohtauksia, jotka eivät todistetusti vaikuta tajunnantason eivätkä heikennä toimintakykyä, voidaan todeta ajokykyiseksi niin kauan, kun tämä tilanne on todistettavasti jatkunut vähintään sen ajan, joka vastaa epilepsiaan liittyvää vaatimusta kohtauksettomuuden kestosta. Mikäli henkilö saa muunlaisia kohtauksia, ennen ajoluvan myöntämistä on odotettava vuosi, jonka aikana kohtauksia ei esiinny (katso ”Epilepsia”, 12 kohdan 5 alakohta).
- 8) Kohtaukset, jotka johtuvat lääkärin kehotuksesta tehdystä muutoksesta tai epilepsian hoidon vähentämisestä: potilasta voidaan kehottaa olemaan ajamatta siitä alkaen, kun lääkehoitoa vähennetään, ja tämän jälkeen kuuden kuukauden ajan lääkehoidon päättymisestä. Jos kohtauksia esiintyy lääkärin kehotuksesta tehdyn muutoksen tai lääkehoidon vähentämisen aikana, ajamisessa on pidettävä kolmen kuukauden tauko, jos aiemmin tehonnut lääkitys aloitetaan uudelleen.
- 9) Epilepsian leikkaushoidon jälkeen: katso ”Epilepsia”, 12 kohdan 5 alakohta.

Ryhmä 2:

- 10) Hakijan on oltava ilman lääkehoitoa sen ajan, joka vastaa epilepsiaan liittyvää vaatimusta kohtauksettomuuden kestosta. Hakijalle on täytynyt tehdä asianmukaiset lääketieteelliset seurantatutkimukset. Kattavalla neurologisella tutkimuksella on täytynyt osoittaa, ettei aivotoiminnassa ole häiriöitä eikä aivosähkökäyrätutkimuksessa (EEG) todettu epileptisiä muutoksia. Akuutin tapauksen jälkeen on tehtävä EEG sekä asianmukainen neurologinen tutkimus.
- 11) Jos kyseessä on ulkoisen tekijän provosoima kohtaus, jonka on saanut aikaan tunnistettava tekijä, on esitettävä myönteinen neurologinen raportti, jossa vahvistetaan, että kohtauksia ei ole esiintynyt vähintään vuoteen ja johon sisältyy elektroenkefalografinen arvio. Tämän liitteen muut jaksot on otettava huomioon. Jos kyseessä ovat rakenteelliset aivovauriot, joihin liittyy lisääntynyt kohtausten riski, niiden voimakkuutta on arvioitava neurologisessa raportissa.
- 12) Ensimmäinen tai yksittäinen kohtaus: hakija, jolla on ollut ensimmäinen epileptinen kohtaus, joka ei ole ulkopuolisen tekijän provosoima, voidaan todeta ajokykyiseksi, kun kohtauksettomuus on kestänyt vähintään viisi vuotta ja kohtauksettomuus on saavutettu ilman epilepsialääkitystä. Edellytyksenä on, että henkilöstä on tehty asianmukainen neurologinen arvio. Kansalliset viranomaiset voivat antaa ajoluvan tätä aikaisemmin kuljettajille, joiden ennuste on todettu hyväksi.
- 13) Muu tajuttomuus: Tajuttomuutta on arvioitava sen perusteella, liittyykö siihen riski sen uusiutumisesta ajotilanteessa. [...]
- 14) Epilepsia: 10 vuotta kestänyt kohtauksettomuus on oltava saavutettu ilman epilepsialääkitystä. Kansalliset viranomaiset voivat antaa ajoluvan tätä aikaisemmin kuljettajille, joiden ennuste on todettu hyväksi. Tämä koskee myös tapauksia, joissa kyseessä on nuoruusiän epilepsia.

Tiettyihin sairauksiin (esimerkiksi arteriovenoosisiin epämuodostumiin tai aivoverenvuotoihin) liittyy lisääntynyt kohtausriski, vaikka kohtauksia ei olisi vielä esiintynyt. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on tehtävä arviointi. [...]

PSYKKISET HAITAT

13. Seuraavia sääntöjä sovelletaan hakijoihin tai kuljettajiin, joilla on psyykinen haitta tai kehitysvamma.

Ryhmä 1:

- (1) Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille eikä kuljettajille, joilla on
 - a) vakava psyykinen haitta, riippumatta siitä, onko se synnynnäinen taikka sairauden, onnettomuuden tai neurokirurgisten toimenpiteiden aiheuttama;

b) vaikea kehitysvamma;

c) vakavia käytöshäiriöitä, vanhenemiseen liittyviä käytöshäiriöitä; tai persoonallisuushäiriöitä, jotka johtavat vakavaan arvostelukyvyn, käytöksen tai sopeutuvuuden häiriöihin,

paitsi asiantuntijalääkärin puoltavan lausunnon ja tarvittaessa säännöllisten terveystarkastusten perusteella. Edeltävä remissiovaihe olisi huomioitava.

Ryhmä 2:

2) Toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on otettava asianmukaisesti huomioon lisääntyneet riskit ja vaarat, jotka liittyvät tämän ryhmän määritelmän soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen.

ALKOHOLI

14. Alkoholin käyttö on vakava vaara liikenneturvallisuudelle. Tämän ongelman merkittävyyden vuoksi terveydenhoitoalan ammattilaisten on oltava erityisen valppaina.

Ryhmä 1:

(1) Ajokorttia ei saa antaa eikä uusia hakijoille tai kuljettajille, jotka ovat alkoholiriippuvaisia tai jotka eivät kykene pidättäytymään ajamisesta alkoholin vaikutuksen alaisena.

Ajokortti voidaan myöntää tai uusia asiantuntijalääkärin lausunnon ja säännöllisten terveystarkastusten jakson perusteella, jos hakija tai kuljettaja osoittaa olleensa raittiina määrääjän.

1 a. Ajokortti voidaan myöntää tai uusia hakijoille tai kuljettajille, jotka ovat alkoholiriippuvaisia tai jotka eivät kykene pidättäytymään ajamisesta alkoholin vaikutuksen alaisena edellyttäen, että käytetään tekniikoita riippuvuuden vastapainoksi (esimerkiksi alkoholukon pakollinen käyttö) ja että tarkastellaan säännöllisesti kuljettajalle annettavaa hoitoa riippuvuuteen tai kykenemättömyyteen pidättäytyä ajamisesta alkoholin vaikutuksen alaisena. Ajokortti voidaan myöntää tai uusia ilman tällaisten tekniikoiden käyttöä asiantuntijalääkärin lausunnon ja säännöllisten terveystarkastusten jakson perusteella, jos kuljettaja osoittaa olleensa raittiina määrääjän. Säännölliset lääkärintarkastukset voidaan suorittaa tällaisten tekniikoiden käytön aikana tai sen jälkeen tai sekä käytön aikana että sen jälkeen.

Ryhmä 2:

- 2) Toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on otettava asianmukaisesti huomioon lisääntyneet riskit ja vaarat, jotka liittyvät tämän ryhmän määritelmän soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen.

HUUMEET JA LÄÄKKEET

15. Huumeisiin ja lääkkeisiin sovelletaan seuraavia sääntöjä.

Väärinkäyttö:

- 1) Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille tai kuljettajille, jotka ovat riippuvaisia psykotrooppisista aineista tai jotka, olematta niistä riippuvaisia, eivät ole halukkaita tai eivät pysty pidättäytymään niiden käyttämisestä kuljettaessaan ajoneuvoa, riippumatta siitä, minkä luokan ajokortista on kyse.

Säännöllinen käyttö:

Ryhmä 1:

- 2) Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijoille eikä kuljettajille, jotka säännöllisesti käyttävät sellaisia missä tahansa muodossa olevia psykotrooppisia aineita, jotka käytettyinä määrinä voivat haitata ajoturvallisuutta. Tätä sovelletaan kaikkiin lääkkeisiin tai lääkeyhdistelmiin, jotka haittaavat psyykkistä ja fyysistä ajokykyä.

Ryhmä 2:

- 3) Toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on otettava asianmukaisesti huomioon lisääntyneet riskit ja vaarat, jotka liittyvät tämän ryhmän määritelmän soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen.

MUNUAISSAIRAUDET

16. Hakijoihin, joilla on munuaissairauksia, sovelletaan seuraavia sääntöjä.

Ryhmä 1:

- 1) Ajokortti voidaan myöntää tai uusia hakijalle tai kuljettajalle, jolla on vakava munuaisten vajaatoiminta ja siitä johtuvia merkittäviä fyysisiä toimintarajoitteita, asiantuntijalääkärin lausunnon ja säännöllisten terveystarkastusten perusteella.

Ryhmä 2:

- 2) Ajokorttia ei saa myöntää eikä uusia hakijalle tai kuljettajalle, jolla on vakava ja palautumaton munuaisten vajaatoiminta paitsi poikkeustapauksissa asiantuntijalääkärin lausunnon ja säännöllisten lääkärintarkastusten perusteella.

ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

17. Seuraavia säännöksiä pidetään erinäisinä säännöksinä.

Ryhmä 1:

- 1) Ajokortin saa myöntää tai uusia hakijalle tai kuljettajalle, jolla on ajokykyyn vaikuttava elinsiirrännäinen tai keinotekoinen implantti, asiantuntijalääkärin lausunnon ja tarvittaessa säännöllisten terveystarkastusten perusteella.

Ryhmä 2:

- 2) Toimivaltaisen lääketieteen asiantuntijan on otettava asianmukaisesti huomioon lisääntyneet riskit ja vaarat, jotka liittyvät tämän ryhmän määritelmän soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen kuljettamiseen.

Yleensä ajokorttia ei saa myöntää tai uusia hakijalle tai kuljettajalle, jolla on jokin muu kuin tässä liitteessä olevissa kohdissa mainittu häiriö, joka saattaa muodostaa tai aiheuttaa liikenneturvallisuuteen vaikuttavan toimintarajoituksen, paitsi jos hakemusta tukee asiantuntijalääkärin antama puoltava lausunto ja tarvittaessa säännölliset terveystarkastukset.

LIITE IV

KÄYTÄNNÖN AJOKOKEIDEN VASTAANOTTAJIA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

1. Kuljettajantutkinnon vastaanottajalta vaadittava pätevyys

- 1) Henkilöllä, jolla on lupa suorittaa ajokokelaan ajosuorituksen käytännön arviointi moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, on oltava 1 kohdan 2–6 alakohdassa lueteltuihin aihealueisiin liittyvät tiedot, taidot ja osaaminen.
- 2) Tutkinnon vastaanottajan pätevyyden on sovellettava ajokokelaan ajosuorituksen arvioimiseen siinä ajokorttiluokassa, jota varten ajokoe suoritetaan.
- 3) Ajamiseen ja arviointiin liittyvät tiedot ja osaaminen:
 - a) ajokäyttäytymisen teoria;
 - b) vaarojen havaitseminen ja onnettomuuksien välttäminen;
 - c) ajokokeen vaatimusten perustana oleva oppimäärä;
 - d) ajokokeen vaatimukset;
 - e) asianomainen tie- ja liikennelainsäädäntö, myös asianomainen unionin ja kansallinen lainsäädäntö sekä tulkintaohjeet;
 - f) arvioinnin teoria ja tekniikat;
 - g) ennakoiva ajaminen.
- 4) Arviointitaidot:
 - a) kyky tarkasti havainnoida, seurata ja arvioida kokelaan kokonaissuoritusta ja erityisesti kyky;
 - b) tunnistaa vaaratilanteet hyvin ja kokonaisvaltaisesti;
 - c) määrittää tarkkaan vaaratilanteiden syyt ja todennäköiset seuraukset;
 - d) arvioida, onko kokelas saavuttanut pätevyyden, ja tunnistaa virheet;
 - e) suorittaa arvionnit yhdenmukaisella ja johdonmukaisella tavalla;
 - f) kyky omaksua tietoa nopeasti ja erottaa tiedosta olennaiset seikat;
 - g) kyky suuntautua eteenpäin, tunnistaa mahdolliset ongelmat ja kehittää strategioita niiden käsittelemiseksi;
 - h) taito antaa oikeaan aikaan rakentavaa palautetta.

5) Henkilökohtaiset ajotaidot:

Henkilön, jolla on lupa vastaanottaa ajokoe tiettyä ajokorttiluokkaa varten, on kyettävä vastaavasti korkeaa ammattitaitoa osoittaen ajamaan kyseistä moottoriajoneuvotyyppiä.

6) Palvelun laatu:

- a) vahvistaa ja selvittää ajokokelaalle kokeen kulun;
- b) ilmaisee asiansa selkeästi ja valitsee kohderyhmän ja asiayhteyden kannalta soveltuvan sisällön, tyylin ja kielen ja vastaa ajokokelaiden kysymyksiin;
- c) antaa selkeää palautetta kokeen tuloksista;
- d) kohtelee ajokokelaita asiallisesti ja syrjimättömästi.

7) Ajoneuvotekniikan ja -fysiikan tuntemus:

- a) ajoneuvotekniikan tuntemus, esim. ohjaus, renkaat, jarrut, valot, erityisesti moottoripyörien ja raskaiden ajoneuvojen osalta;
- b) lastausturvallisuus;
- c) ajoneuvofysiikan, kuten nopeuden, kitkan, dynamiikan, energian, tuntemus.

8) Polttoainetaloudellinen/energiatehokas ja ympäristöystävällinen ajaminen.

2. **Yleiset vaatimukset**

1) B-luokan kuljettajantutkinnon vastaanottajan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) hänellä on ollut B-luokan ajokortti vähintään kolmen vuoden ajan;
- b) hän on vähintään 23-vuotias;
- c) hän on hankkinut tämän liitteen 3 kohdassa säädetyn peruspätevyyden ja on sen jälkeen osallistunut tämän liitteen 4 kohdassa säädettyihin laadunvarmistusjärjestelmiin ja jatkokoulutukseen;
- d) hänellä on ammatillinen koulutus, joka vastaa vähintään kansainvälisessä koulutusluokituksessa (ISCED) määritellyn tason 3 päätökseen saattamista¹⁸;
- e) hän ei toimi samanaikaisesti kaupallisena liikennekouluttajana autokoulussa.

¹⁸ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_\(ISCED\)#Implementation_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_Standard_Classification_of_Education_(ISCED)#Implementation_of_ISCED_2011_.28levels_of_education.29)

2) Muiden luokkien kuljettajantutkinnon vastaanottajan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) hänellä on oltava asianomaisen luokan ajokortti tai vastaavat tiedot, jotka on saatu asianmukaista ammattipätevyyttä hankittaessa;
- b) hän on hankkinut tämän liitteen 3 kohdassa säädetyn peruspätevyyden ja on sen jälkeen osallistunut tämän liitteen 4 kohdassa säädettyihin laadunvarmistusjärjestelmiin ja jatkokoulutukseen;
- c) hän on toiminut B-luokan kuljettajantutkinnon vastaanottajana vähintään kolmen vuoden ajan; aikavaatimuksesta voidaan luopua, jos tutkinnon vastaanottaja voi todistaa, että:
 - i) hänellä on vähintään viiden vuoden kokemus kyseisen luokan ajoneuvojen kuljettamisesta tai
 - ii) hänen ajotaitonsa voidaan arvioida teorian ja käytännön osalta paremmaksi kuin mitä vaaditaan ajokortin saamiseen, mikä tekee kyseisen vaatimuksen tarpeettomaksi;
- d) hänellä on ammatillinen koulutus, joka vastaa vähintään kansainvälisessä koulutusluokituksessa (ISCED) määritellyn tason 3 päätökseen saattamista;
- e) hän ei toimi samanaikaisesti kaupallisena liikennekouluttajana autokoulussa.

3) Vastaavuudet

- a) Jäsenvaltiot voivat sallia tutkinnon vastaanottajan ottaa vastaan AM-, A1-, A2- ja A-luokkien ajokokeita heti sen jälkeen, kun näistä luokista jonkin osalta on saavutettu 3 kohdassa säädetty peruspätevyys.
- b) Jäsenvaltiot voivat sallia tutkinnon vastaanottajan ottaa vastaan C1-, C-, D1- ja D-luokkien ajokokeita heti sen jälkeen, kun näistä luokista jonkin osalta on saavutettu 3 kohdassa säädetty peruspätevyys.
- c) Jäsenvaltiot voivat sallia tutkinnon vastaanottajan ottaa vastaan BE-, C1E-, CE-, D1E- ja DE-luokkien ajokokeita heti sen jälkeen, kun näistä luokista jonkin osalta on saavutettu 3 kohdassa määrätty peruspätevyys.

3. Peruspätevyys

1) Peruskoulutus

- a) Ennen kuin henkilölle voidaan antaa lupa ottaa vastaan ajokokeita, on hänen läpäistävä hyväksytysti koulutusohjelma, jonka jäsenvaltio määrittää, 1 kohdassa esitetyn pätevyyden saavuttamiseksi.
- b) Jäsenvaltioiden on määritettävä, antaako koulutusohjelman sisältö oikeuden vastaanottaa ajokokeita yhden vai useamman ajokorttiluokan osalta.

2) Tutkinnot

- a) Ennen kuin henkilölle voidaan antaa lupa ottaa vastaan ajokokeita, hänen on osoitettava omaavansa tyydyttävät tiedot, ymmärrys, taidot ja pätevyys 1 kohdassa esitettyjen aihealueiden osalta.
- b) Jäsenvaltioiden on käytettävä tutkintomenettelyä, jolla arvioidaan pedagogisesti asianmukaisella tavalla henkilön 1 kohdan ja erityisesti 1 kohdan 4 alakohdan mukainen pätevyys. Tutkintomenettelyn on oltava esteetön¹⁹ ja siihen on sisällyttävä sekä teoreettinen että käytännöllinen osuus. Tarvittaessa voidaan käyttää tietokonepohjaista arviointia. Tutkintoon sisältyvien kokeiden ja arviointien luonnetta ja kestoja koskevat yksityiskohdat jätetään yksittäisten jäsenvaltioiden oman harkinnan varaan.
- c) Jäsenvaltioiden on määritettävä, antaako tutkinnon sisältö oikeuden vastaanottaa ajokokeita yhden vai useamman ajokorttiluokan osalta.

4. Laadunvarmistusjärjestelmä ja jatkokoulutus

1) Laadunvarmistusjärjestelmä

- a) Jäsenvaltioilla on oltava laadunvarmistusjärjestelmä kuljettajantutkinnon vastaanottajiin sovellettavan vaatimustason ylläpitämiseksi.
- b) Laadunvarmistusjärjestelmiin on sisällyttävä tutkinnon vastaanottajien seuranta työssä, jatkokoulutus ja ammattitaidon täydentäminen, jatkuva ammatillinen kehittäminen sekä tutkinnon vastaanottajien vastaanottamien ajokokeiden tulosten tarkastelu määräajoin.

¹⁹ Esteettömyyttä koskevan eurooppalaisen säädöksen (tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista 17 päivänä huhtikuuta 2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882) esteettömyysvaatimusten mukaisesti.

- c) Jäsenvaltioiden on säädettävä, että jokaiselle tutkinnon vastaanottajalle tehdään vuosittainen seuranta 4 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa lueteltuja laadunvarmistusjärjestelmiä käyttäen. Lisäksi jäsenvaltioiden on säädettävä, että jokaista tutkinnon vastaanottajaa tarkkaillaan kerran viidessä vuodessa kokeiden vastaanottamisen yhteydessä; tarkkailu kestää vähimmäisajan, joka kestää yhteensä vähintään puoli päivää, jotta voidaan tarkkailla eri kokeita. Mikäli aihetta löytyy, on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin. Seuranta suorittavan henkilön on oltava jäsenvaltion tätä tarkoitusta varten hyväksymä henkilö.
- d) Jäsenvaltiot voivat säätää, että kun tutkinnon vastaanottajalla on lupa ottaa vastaan useamman kuin yhden luokan ajokokeita, seuranta vaatimuksen täyttämisen yhtä luokkaa koskevien kokeiden osalta riittää täyttämään sen useamman kuin yhden luokan osalta.
- e) Kuljettajantutkinnon vastaanottamisen valvonta ja seuranta on annettava jäsenvaltion hyväksymän elimen tehtäväksi, jotta varmistetaan asianmukainen ja johdonmukainen arviointi.

2) Jatkokoulutus

- a) Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tutkintojen vastaanottajien on säilyttääkseen oikeutensa tutkintojen vastaanottoon, riippumatta siitä, montaako luokkaa lupa koskee, osallistuttava:
 - i) säännöllisesti jatkokoulutukseen, jonka kokonaismäärä on yhteensä vähintään neljä päivää kahden vuoden jaksoissa,
 - pitääkseen yllä tarvittavaa tietämystä ja tutkinnon vastaanottamisen edellyttämiä taitoja ja saattaakseen mainitut tiedot ja taidot ajan tasalle;
 - [...] hankkiakseen ammatin harjoittamisen edellyttämiä uusia taitoja;
 - varmistaakseen, että hän edelleenkin ottaa kokeet vastaan oikeudenmukaisella ja yhdenmukaisella tavalla;
 - ii) jatkokoulutukseen, jonka kokonaismäärä on yhteensä vähintään viisi päivää viiden vuoden jaksoissa, kehittääkseen ja pitääkseen yllä tarvittavaa käytännön ajotaitoa.
- b) Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niille tutkinnon vastaanottajille, joilla on käytössä olevan laadunvarmistusjärjestelmän perusteella havaittu olevan vakavia puutteita, annetaan ajoissa erityiskoulutusta.
- c) Jatkokoulutus voidaan toteuttaa ohjeistamisena, luokkaopetuksena, perinteisenä tai sähköisenä opetuksena, ja se voi olla yksityis- tai ryhmäopetusta. Siihen voi kuulua ammattitaitovaatimusten täydentämistä jäsenvaltion aiheelliseksi katsomalla tavalla.

- d) Jäsenvaltiot voivat säätää, että kun tutkinnon vastaanottajalla on lupa ottaa vastaan useamman kuin yhden luokan ajokokeita, yhden luokan kokeisiin liittyvän jatkokoulutuksen suorittaminen riittää täyttämään vaatimukset useamman kuin yhden luokan osalta edellyttäen, että 4 kohdan 2 alakohdan e alakohdan vaatimus täyttyy.
- e) Kun tutkinnon vastaanottaja ei ole ottanut jonkin luokan kokeita vastaan 24 kuukauteen, hänen on läpäistävä soveltuva uudelleenarviointi ennen kuin hän saa ottaa vastaan kyseisen luokan ajokokeita. Uudelleenarviointi voidaan suorittaa osana 4 kohdan 2 alakohdan a alakohdan vaatimuksia.

5. Saavutetut oikeudet

- 1) Jäsenvaltiot voivat antaa henkilöille, joilla oli lupa vastaanottaa ajokokeita välittömästi ennen 19 päivää tammikuuta 2013, luvan vastaanottaa ajokokeita jatkossakin huolimatta siitä, että heillä ei ole 2 kohdan yleisten vaatimusten mukaista tai 3 kohdassa mainittuun peruspätevyysmenettelyyn perustuvaa lupaa.
- 2) Kyseisiin tutkinnon vastaanottajiin sovelletaan kuitenkin 4 kohdassa säädettyjä säännöllisiä seuranta- ja laadunvarmistusjärjestelmiä.

LIITE V

AJOKOULUTUSTA JA -KOETTA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET 6 ARTIKLAN 1 KOHDAN C ALAKOHDAN TOISEN LUETELMAKOHDAN TOISESSA ALAKOHDASSA MÄÄRITELTYJEN YHDISTELMIEN, MATKAILUAUTOJEN JA RASKAIDEN AMBULANSSIEN OSALTA

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on:
 - a) hyväksyä 10 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu koulutus ja valvoa sitä; tai
 - b) järjestää 10 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe.

A. Yhdistelmät

1. Ajokoulutuksen on kestettävä vähintään seitsemän tuntia.
2. Ajokoulutuksen sisältö

Koulutuksen on katettava liitteessä II olevissa 2 ja 7 kohdassa kuvatut tiedot, ajotaito ja ajotapa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä seuraaviin seikkoihin: ajodynamiikka, turvallisuuskriteerit, vetoajoneuvo ja perävaunu (kytkentämekanismi), oikea lastaustekniikka ja turvavarusteet.

Käytännön osiossa on harjoiteltava kiihdyttämistä, hidastamista, peruuttamista, jarruttamista, pysähtymismatkaa, kaistanvaihtoa, jarrutusta/väistöä, perävaunun heiluriliikettä, perävaunun irrottamista moottoriajoneuvosta ja sen kytkemistä siihen takaisin sekä pysäköintiä.

Kunkin koulutukseen osallistujan on suoritettava käytännön osio ja osoitettava ajotaitonsa ja -tapansa yleisillä teillä.

Koulutuksessa käytettävien ajoneuvoyhdistelmien on kuuluttava siihen ajokorttiluokkaan, jota osallistuja on hakenut.

3. Ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen kesto ja sisältö

Kokeen keston ja ajetun matkan on oltava riittävät 2 kohdassa säädetyn ajotaidon ja ajotavan arvioimiseksi.

B. Matkailuautot ja raskaat ambulanssit

1. Ajokoulutuksen on kestettävä vähintään seitsemän tuntia, ja se voidaan järjestää yleisillä teillä tai suljetulla radalla.

2. Ajokoulutuksen sisältö

Koulutuksen on katettava liitteessä II olevissa 2 ja, siltä osin kuin on asiaankuuluvaa C1-luokan osalta, 8 kohdassa kuvatut tiedot, ajotaito ja ajotapa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä seuraaviin seikkoihin: ajodynamiikka, turvallisuuskriteerit, oikea lastaustekniikka ja turvavarusteet.

Käytännön osiossa on harjoiteltava kiihdyttämistä, hidastamista, peruuttamista, jarruttamista, pysähtymismatkaa, kaistanvaihtoa, jarrutusta/väistöä ja pysäköintiä.

Koulutuksessa käytettävien ajoneuvojen on kuuluttava siihen ajokorttiluokkaan, jota osallistuja on hakenut.

3. Ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen kesto ja sisältö

Kokeen keston ja ajetun matkan on oltava riittävät 2 kohdassa säädetyn ajotaidon ja ajotavan arvioimiseksi.

LIITE VI

AJOKOULUTUSTA JA -KOETTA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET A-LUOKKAAN KUULUVIEN MOOTTORIPYÖRIEN OSALTA (PORTAITTAINEN AJOLUPA)

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on:
 - a) hyväksyä 10 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu koulutus ja valvoa sitä; tai
 - b) järjestää 10 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu ajotaitoa ja ajotapaa koskeva koe.

2. Ajokoulutuksen on kestävä vähintään seitsemän tuntia.

3. Ajokoulutuksen sisältö

Ajokoulutuksen on katettava kaikki liitteessä II olevaan 6 kohtaan sisältyvät seikat.

Kunkin osallistujan on suoritettava koulutukseen kuuluva käytännön osio ja osoitettava ajotaitonsa ja -tapansa yleisillä teillä.

Koulutuksessa käytettävien moottoripyörien on kuuluttava siihen ajokorttiluokkaan, jota osallistuja on hakenut.

4. Ajotaitoa ja ajotapaa koskevan kokeen kesto ja sisältö

Kokeen keston ja ajetun matkan on oltava riittävät tämän liitteen 3 kohdassa säädetyn ajotaidon ja ajotavan arvioimiseksi.
